ХОЧЙ ХУСАЙН МЎСОЗОДА

ДУВОЗДАХ БУРЧИ ФАЛАК ДЕВОНИ XII

Нашриёти «Ношир» Хучанд - 2024

Хочй Хусайн Мўсозода. Д**УВОЗДАХ БУРЧИ ФАЛАК.** – Хучанд: Ношир, 2024. 360 сах.

Мухаррир: Абдучаббори Суруш

Дар китоб ғазалиёти нави шоир Ҳоҷӣ Хусайн Мӯсозода, чанд рубоӣ ва достону киссаҳо гирдоварӣ гардидааст. Китоб тибқи суннати девоннигории ниёгон бо риояи ҳарфи охири радиф ва қофия мураттаб гаштааст. Мавзӯи ғазалҳо панду андарз, дурӣ чустан аз кирдори бад, муҳаббат ба Ватан, эҳтироми волидайн, ишқ ва ошиқист. Китоб ба кулли дӯстдорони адабиёт ва шеъри муосир тавсия мегардад.

ISBN 978-99985-28-16-1

© Ҳоҷӣ Хусайн Мӯсозода, 2024.

НОМАИ МАНЗУМИ ИНСОНСОЗЙ

Оид ба макулаи шеъри вокеии рузгор офаридан ва ё номаи манзуми руз эчод кардан бисёри аз ахли тахуссус назари вежа доранд ва ин асли равшан аст, ки сари ин гуна қазия борхо гуфтугу анчом ёфта ва дар бархе маврид чунин гуфтугухо аз хаддаш гузашта ва боз хам имруз ин бахс дар байни ахли завк монда, ки "шеър" аз "назм" болову бартар аст. Мегуянд, ки бозгуи фарки байни шеър ва назм аз гуфтаи маъруфи Маликушшуаро Бахор "Санъату сачъу кавофй хаст назму нест шеър" сарчашма мегирад ва у яке аз авалинхо буда, ки дар замони тамоман навини бархурдхои адаби бар интикоди кори нозим пардохта ва гуфтааст: «Ай басо нозим, ки назмаш нест, илло харфи муфт». Албатта, ба махзи ин сухан набояд Бахорро ба боди интикод гирифт, чаро ки ба гуфтаи ў зиёд нозимоне хам буданд дар хар замона, ки дар осори манзум ва назмгунахоящон вокеан «харфхои муфт» гуфтаанд. Аммо бар решаи ин нукта хам бояд расид, ки танхо ба махзи ин фикри хамзамон арзишманди нокидонаи устод Бахор бояд ба руйи тамомии назмгунахои дигар хат занем. Шоир ва мухаккик Мухаммадалии Ачамй хам дар асл тамоман дуруст изхор доштааст, ки «назм дигар асту шеър дигар. Аз назм то шеър фосилахост, ки ахли завк аз он огоханд». Аммо ин нукта хам набояд бар нодидагирии ахамияти намунахои офаридахои манзум ва ё назмгунахо замина шавад.

Инро хам медонем, ки дар гузашта «назм кардан»-у «манзум сохтан» аз унсури расои офариништи буда ва бо он ки мавзуи фарки бартари шеър аз назм

дар афкори нокидони шеър матрах мешуда, бисёр суханварон ба чойгохи офаридаашон чун махсули назм бахо дода, ин маънй дар осори бисёр тазкиранависон хам зиёд ба чашм мерасад. Хамин иёру меъёри дид буда, ки Хофиз ба баланд будани табъи назмофараш эътикоде расо дошт ва «назми хар гавхари носуфта»-ашро «чу зар азизвучуд» дониста ва фахр хам кардааст, ки «аз назмаш оби лутф мечакад». У нахостааст, ки «касе гирад хато бар назми Хофиз», касе ки эрод мегирад, «хечаш лутф дар гавхар» надоштааст.

Он шоире, ки дар гузашта ба «дурри назм» ва «бахри шеър» баробар чашм гузошта ва ҳар дуро асосан дар як паллаи тарозу гузошта, Ҳилолӣ буда ва ӯ дар ин арса ягона ҳам набудааст:

Зи дурри назм бошад гуфтугуям, Зи бахри шеър бошад обуруям.

Макулаи бартар донистани падидаи «шеър» аз зухуроти «назм» ба ин маъно нест, ки дар байни осори манзуми замони мо намунахои назми бартар, андешаи бартар, фикри бахрачу барои хонанда вучуд надошта бошад. Чунин бармеояд, ки манзум кардани зухуроти зиндаи зиндаги хам шояд кариб баробар ба офариниши шеъри асили човидони раванди бисер табий дар мадду чазри офаринишгарии адаби будааст. Табъхо хам яксон набуванд, албатта чи зиед табъхое, ки вокеан хам ниез ба хондани шеър ба маънии вокеии он доранд ва табъхое хам кам не, ки бо хондани осори манзуми бештар метавонанд ниезхои ботиниашонро бароваранд.

Дар чомеахои адаби онхое хам буданд, ки бароба-

ри фарорафт дар як сохаи мухимми пешрафти чомеа ба эчоди назм шуғл варзиданд, бархе дар ин замина ба сифати манзумкунандаи номаи руз комгор шудаанд.

Яке аз зухуроти диккатбари замони мост, ки шахсияти номвари рухонии точик, донишманди маъруфи ислом Хочй Хусайн Мусозода ба кавли худаш дар синни шаст аз рахи тахкик ва бо «сабки хос» ба бозгуйи розу ниёзи худу замона ба забони манзуми пардозгарона огоз намуд. Ин хам чолиб аст, ки гуянда ин синну солро як навъ макоме ё шояд мансабе медонад ва хикмате бебозгашти шастсоларо ба арзи хонанда мерасонад:

Назми ман бо сабки хосе мубтадо омад зи шаст, Хикмате иншо кунам ҳар гаҳ қалам ояд ба даст. Ман бигуфтам баҳри чоҳил назди ҳар воломақом, Ҳар нафар аз руйи илм бар чойи худ бояд нишаст. Ҳикмати доно надонад ҳар кӣ бошад бехабар, Ҳалқаи нодониҳоро бо сухан бояд шикаст. Ҳикмате омад чу гавҳар аз такаббур дур бош, Байни мардум шав мулоим, то нагардӣ худпараст! Аз Худо пурс бардамовӣ баҳту иқбол аз қазо, Ту бубинӣ қисмати худ ҳар чӣ дар рузи аласт. Сирри дил гар дар мақом онро бигуфӣ бо қалам, Эй Ҳусайно, ҳақ бидонад дар дили ту ҳар чӣ ҳаст!

Аз назари адабшиносон назм кардан ба ришта кашидани гавхар ва оростану перостан аст. Табиист, ки хар назме шеър буда наметавонад ва аммо дурри маънӣ кашидан ба қолаби назм хамеша аз зоидахои табиии адабиёти гузаштаи мо буд ва басо шоироне ҳам зистаанд, ки матолиби даргузари замон ва зухуроти

зиндагиро дар оинаи осори манзум монда ва ба таргибу ривочи масаъалахои хастии маънавиву мазхабии мо сахм гузошта буданд. Хочй Хусайн Мўсозода яке аз идомадихандагони арсаи суннати хастисарой дар замони мо гашт, ки бо як фурўтанй ва оромй ба сари мизи назмофарй нишаста, дунёро ба тамом аз оинаи манзумасарой иборат медонад.

Бунёди сурудахояшро Хочй Хусайн аз накл иборат медонад ва ба ин маънй ба мо хушдор медихад, ки: "Назми ман бахри шумо гулдаста аз накли ман аст".

Хочй Хусайн Мусозодаи донишманд ва хам дар замон шеърпарвару ошики манзуманависй дар хавзаи адабии мо «хар гули гулдаста»-ашро накхатбор ба чашм дида ва ба онхо сидк варзида ва «асли хикмат»-аш мулки уст ва «наврастаи васл»-аш аст.

У дар арсаи манзумасароии руз аз онхоест, ки чунин маърифатро гузаштагони мо хам доштанд. Инхо бо як равиши фалсафаи барои замон муносиб ва ба мардум содаву одй аз доираи ахлок ва сохтмони зиндагии маънавии инсонхо сухан мекунанд.

Асли ниёзхо ва хостахои инхо бозгуйи футуввату чавонмардиест, ки реша дар таърихи адабиёти гузаштаву хозираи мо дорад. Дарки ин амр ба шахсиятхое монанди Хочй Мусозода имкон додааст, ки бо «мизони назму наср» ирфонеро дар анчуман дида ва у аз кисмати худ розй буда, ки Худованд ба инхо калами назмнависй дода ва ин «адле аз осмон» аст:

Мизони назму насри ман ирфонияш дар анчуман, Адле биёмад з-осмон аз қисмати худ розиям.

Аз назари гуянда «каломи назми ирфонт ба худ савту наво дорад». Пас Хочт Хусайн Мусозода, ки худ як донишманди каммонанди дин аст, барои руйи сахифа рехтани «ин савту наво» ончунон дониш ба кор бурда ва хазинаи маънавиящро ба коргохи азими назм оварда, ки ахли мутолиа хам мохияту маърифати динро ба василаи ин гуна ашъор хеле равшан дарк хохад кард.

Мусозода барин инсонхо хидматгузори беминнати миллати точик ва давлати Точикистонанд, ки аз хузурашон манфиати зиёд ба рушди рухй, равонй ва маънавй расида ва мерасад. Хузури ин гуна шахсиятхо сарвати миллат аст ва худи онхо хам максаду маромашонро дар хидмати арзанда ба Ватан, миллат ва давлат дониста, баробари инкишофи чомеа кадам ба кадам неруи акливу зехниашонро харч мекунанд. Шахсияти мавриди назари мо хам роху равиши бебозгашти каламро чун василаи хидмат ба рухия ва олами маънавии имруза ба хисоб овардааст ва дар ин маънй хуб изхори назар кардааст:

Ман омадам бо назми худ, то хидмати миллат кунам, Рамзи асолат дар дилам бар суйи Машриқ омадам.

Нокиди бехбину бехдону бехнависи мо Аскар Хаким бисёр равшану равишманд бар ин назар аст, ки «зиндагиро файласуфонаву шоирона ба қалам додан нияти (хеле) хубест, вале тачрибаи ками ҳаётӣ ва эчодӣ ба шоирон имкон намедиҳад, ки онҳо ба зиндагӣ нигоҳи дар ҳақиқат амиқи файлсуфона ва зиндагишиносона андозанд. Дар натича дар бунёди ин шеърҳо тачрибаи ҳаётии ҳуди ҳар муаллиф қарор

нагирифта», онхо ба мухокимаронихои махз монанд мешаванд.

Ба ин маънй осори манзум офаридан ҳам ба тачрибаи зиёди умдае ниёзманд аст, ки ин тачрибаҳо бо гузашти солҳо чамъу фароҳам меоянд. Гуфтаанд, ки солҳо бояд, то санге ба лаъле бадал шавад. Ҳочй Ҳусайн Мусозодаро донишу тачрибаи фаровон дар олами илми олии илоҳй имкон додааст, ки ба навиштани «назми пурмаъно» рағбат намояд ва ин назме садафрез аст.

Гуянда ба худ расо эътимод дорад, ки сурудахояш – назми бо шуру шааф гулчинкардаашро фардо наслхо хоханд хонд ва аз онхо лаззате комгорона хоханд чашид:

Миллатам фардо бихонад назми гулчини маро, Лаззати шахде бидонад харфи ширини маро.

Ба ин маънй Ҳоҷй Ҳусайн Мӯсозода чандин сол «риштаи назм»-аш кушода шуда, «назму наср»-аш пур аз ҳикмат аст, ӯ фурсати худро сарфи дафтари девон мекунад, то назмаш гуҳар рӯйи саҳифа бирезад: «Саводи хатти дафтар кун, зи назми ту гуҳар борад», — гуфтааст ӯ. Гӯянда дар ин роҳ чй манфиате дорад, ба чуз он ки «назми фасоҳаташро мардум донад кифоя».

Аз донишманди диншинос Хочй Хусайн Мўсозода, ки дар мархалаи хоси зиндагии рухонияш дасти сидк ба офаридани шеър гузоштааст, дар ин чанд соли охир ёздах девони газал бо номхои гуногуне ба табъ расида ва ба ин тозагй девони дувоздахум бо унвони «Дувоздах бурчи фалак» ба нашр омода шуд. Чамъи сурудахояш қариб ба 3300 адад расидаст, ки

бештари онхо дар жанри ғазал фарохам омада ва асоси сурудахои шоир ғазаланд. Дар худи як чилди дувоздахуми Мусозода 300 шеър фарохам омадааст. Агар ба назар бигирем, ки ғазалхояш дар бештари маврид аз шаш байт иборатанд, дар он сурат чамъи абёти сурудаи шоир қариб ба 20 ҳазор мерасад. Инро ба кадом хотир мегуям? Барои он ки ин микдор ашъорро гуяндааш дар ин чанд соли охир эчод ва ба нашр хозир карда. Маводи таърихи адабиёт бозгуйи ин нукта аст, ки микдори шеъри бархе аз шоирони пурмахсул дар тамоми умрашон аз 40-50 то 400-500 хазор байт кашида ва аммо хадди миёнаи девони шоирон 10-20 хазор байтро фаро мегирифт. Сайфи Исфаранги, Исмати Бухорой, Шахдй ва... як умр шеър гуфта ва аз онхо танхо хамин микдор байт бокй мондаанду халос. Микдори ашъори Хилоливу Мушфикӣ бошад 3-4 хазор байтанду тамом.

Пас Хочй Хусайн Мусозода суннати андарзсарой, шеъри хикамй, шеъри орифонаро дар замони мо бо як диди ирфонии вежа пайваста идома дода ва ашъораш асосан фарогири муаммохои умдаву мухимми казову кадар, арзишхои баланди мазхабиву маънавиву ахлокй, хамду наът ва сифати Худованданд. Аз як су сурудахояш ибтидои андарзномахои гузаштаро ба номи Худо ба хотир меоваранд. Агар Фаридаддини Аттор фармудааст, ки «Ибтидо мекунам ба номи Худо, К-аз ду харф офарид арзу само», ибтидои сухани Хочй Хусайни Мусозода хам ба номи Худост: «Ибтидо кардам суханро ман ба номат, эй Худо...», «Ибтидо кардам ба дафтар аз само омад нидо...», «Ибтидо кардам ба номат, бар ту гуям ман сано...»,

«Ибтидо кардам ба номи кибриё...» ва ғайра.

Чунин матлабхои зисту зиндагии рухониро гуянда дар сатху савияи тафаккури ба зехни мардум наздик ва муносиби савияи умумии чомеаи мо ба забони бисёр равону фахмиданй баён медорад. Хочй Мусозода аз диди ман як забони хоссу гуёй гуфтугузор бо мардум дорад, ки дар хама хол имкони радду бадали андешаву афкорашро ба даст оварда. Тамомии китобхои ашъораш як ё ду пешгуфтор доранд, ки аз чониби ахли тахкик ва адабиёт ба тахрир кашида шудаанд. Аз чониби дигар ин ашъор ба фехрасти сурудахои хофизони мумтози точик низ чой гирифта, бисёре аз ахли ғино матлабхои матлуби гуяндаро вирди забон мекунанд ва ба ахли замон мерасонанд. Ин нукта барои мардуми шудану дар байни мардум чойгох пайдо кардани ин сурудахо замина фарохам меоварад. Дар ин рахгузар Хочй Хусайн Мусозода хамеша бо ахли адабу ахли ғиност ва хамеша дастранчашро ин тоифаи хушбахти чомеа истикбол мегиранд.

Бо ин гуна бархурди Хочй Хусайни Мусозода матолиби ирфонй дар шеъри имруз ранги дигар ёфта, худи шеъри хикамй шакли тоза гирифт. Гуянда дар рохи дарку кашфи хакикати зиндагй дар сурудахояш хар нуктаро саррофонаву нокидона ба арз расонида, дар ин замина аз бовару мухокимаи донишмандона ба кор бурдааст. Дар паси хар сатри сурудахо гуянда як олим, як накдбин аст. Ба таъбири Ахмади Дониш аз гузашти мукаддамот махз натича максуд бувад, на мукаддима. Олим кист? Олим онест, ки «бояд чавохирмайдаро баргузинад ва ғайри онро дарандозад».

Хама медонем, ки дар гузорахои гузаштагон

масъалаи шоири ориф ва орифи шоир аз макулахои бисёр мухимми накдхои адабиётшиносй ва арзёбихои тасаввуфист. Гузоришгарони масоил ва нуктахои пургирехи ахлоки дар асл орифони шоир ба хисоб мерафтанд ва хам шоирони ориф дар мачмуъ ба чунин муаммохои ахлоки руйкарди хосса доштанд. Имруз нишонахои чунин гузориши орифонаи қазияхоро дар сурудахои Хочй Хусайн Мусозода мебинем. У ба андозаи як донишманд ва олими орифи суннатдон матлабхои мухимми хастии мазхабиро ба арзи ахли замона мерасонад. Аммо казияи ба сараву носара чудо кардани чунин сурудахо кори дигаре аст. Агарчанде руйкард ба чойи чунин сурудахо дар чомеаи мо имруз якранг нест ва бархе аз донандагони шеър баъзан дар амри расогиву норасогии чунин сурудахо харгуна фахмиш ва изхори назар доранд, бо вучуди ин ба чойю сатхи чунин сурудахо ба унвони фарогири матолиби мухимми хикамй бахо додан хам хеч зарар ба чойгохи адабиёт дар ахди мо нахохад дошт. Албатта манзур ин нест, ки сурудахои мазкур дар равоки баланди забарчади шеър чой ёфта бошанд, аммо боз ин хам мухим аст, ки ин навъ сурудахо як намунаи кобили таваччух ва хондании дар роху равиш ва сатху савияи худ хастанд, ки бо фарорафти арзишхои маънавияшон чою мартабаи худашонро хоханд дошт.

Фасохату балоғат дар назариёти гузаштаи мо каломи мавзун гуфтан ва ба маънии нуктахои борик расидан аст. Баробари ин фасохат на танхо баёни сухани пурмаънй, балки шинохтани мизочу хислати гуянда дар каломи у низ хаст. Ин нукта дар шинохти мохияти гуфтахои ситоишгари арзишхои мазхабй

мухимманд. Ин ашъор баёнгари онанд, ки сохиби он аз илми калом бахраи батамом дорад. Мазхабиёт, хусни ахлоки шоистаи инсонй, масъалахои хикмати зиндагии бар асоси суннатхои ислом, аслу насаби инсон ва назарияи хуш зистан, хуш бимондан ва хуш андешидан аз мавзуъхои умдаву мухимми ин хочии равшанзамири мост. Аммо ин нукта низ бояд афзуда бишавад, ки сурудахои Хочй Мусозода ба шарху тафсири вежае хам ниёзманданд, онхо таъбиру тафсир ва шарххои махсус хам доранд. Мухимтарин санъати бадей дар ашъораш талмех аст, ки рух ва чоне дар баёни матлабхои ин суннатгарои кухананд. Бархе аз ахли назар дар аслу чигунагии корбурди талмех дар сурудахои ин гуяндаи мо изхори андеша кардаанд, ки такрораш харгиз кори банда нест.

Он нукта ки барои ман гуфтанаш зарур аст, ин аст, ки гуянда дар ин китобхо на танхо сарояндаи ашъори зиндагиомуз аст, балки у дар рохи расонидани матлабхои худ ба хонанда тарзи хеле чолиби тахияи девонро ба кор бурдааст. Аввалан, он хама сурудахо дар дафтархои вежае ба хати зебои форсии муаллиф руйи сахифа омада ва хар суруда шуморагузори шудаанд (ранги навиштааш дар ин дафтар хам чашмбар аст). Сониян, сохиби чунин дастранцхо дар мундаричаи хар як девон сурудахоро ба харфхои форси бо назардошти харфи охири мисраъ чудо намудааст. Хубии ин кор дар он аст, ки ба кадом харфи қофия ва ё радиф чй қадар шеър гуфта ва бо кадом харф кадом қофияву радиф омадаанд, ин чо муқаррар мешаванд. Дар ин хол боз равшан мегардад, ки кадом қофия барои корбурди шеър нодир аст. Дар бархе харфхо то

30-40 ва 50 ғазал омада ва аз қофияву радифхои пуркорбурд бахрамандй шудааст. Ва аммо дар чанд ғазал бо қофияхое хам бармех урем, ки камкорбурданд. Масалан, дар ғазале бо қофияи дорои харфи «хо» – «иртиёх» (ба маънии шод шудан, Мавлоно ин вожаро бо «никох» қофия кардааст), «ифтитох», «истилох», «инширох» (маънии ин низ хурсандист), «иктирох» (хостан, талабидан, дар Мавлоно бо «алалфалох» кофия шуда), «никох», «начох» (растагорй, пирузй, Девони IX, с. 110) ва хам «Сихох» (номи шаш китоби хадиси ахли суннат ва чамоат), «салох», «мубох» (чоиз, раво), «рох», «сарох», «сабох», «фарох» (Девони IX, с. 124), дар ғазали бо қофияи дорои ҳарфи «ъайн» – қофияҳои сирфан арабии «тулуъ», «шуруъ», «фуруъ» (чамъи фаръ), «шуюъ» (шоеъ шудан), «думуъ» (чамъи «дамъ» ба маънии ашки чашм, оби дида, дар хазрати Саъдй «дамъ» бо «шамъ» қофия аст), «рукуъ» (рукни намоз, хам шудан), «хушуъ» (хоксориву фурутани, Девони IX, с. 206) омадаанд. Шархи ин вожахо то чи хад ба

Хамзамон аз ин силсила равшан мегардад, ки гуянда чанд кофияи ба хам монандро дар чанд газали дигар барои ифодаи матлабхои хамгуна ва ба хам мушобех ба кор бурда. Масалан, дар газале бо кофияи дорои харфи «чим» чанд ибораи таркибй — «хорпеч», «морпеч», «асрорпеч», «дасторпеч», «мисморпеч», «горпеч», «афкорпеч» (Девони IX, с. 109) дар ду газали дигар ба гунахои «зуннорпеч», «душвор печ», «озор печ», «асрор печ», «мисмор печ», «гулзор печ», «девор печ» (Девони XII, с. 120), хамзамон «хорпеч», «морпеч», «гулзорпеч», «дасторпеч», «зуннорпеч», «морпеч», «гулзорпеч», «дасторпеч», «зуннорпеч»,

маърифати мазхабии хамзамонон меафзояд.

«афгорпеч», «асрорпеч» (чилди X11) омадаанд. Инхо, аз як суй, кофияи такрори ба назар мерасанд, аз суйи дигар, барои ифодаи матлабхои дигар ба кор рафтаанд.

Дар як ғазале бо қофияи дорои ҳарфи «сод» ҳам вожаҳои «халос», «ихтисос», «хос», «интиқос» (ба маънии камшавӣ, косташавӣ), «расос» (ба маънии арзиз, қалъагӣ, Хоча Ҳофиз ин вожаро бо «халос», «қасос», «хосалхос», «ихлос», «халос», «раққос», «хавос» ҳамқофияашон карда), «иқтисос» (аз пайи касе рафтан, дар пайи қисос шудан, қисса гуфтан), «қасос» (Девони ІХ, с. 202) дар ғазали дигар — гунаи монанди «соҳибихтисос», «халос», «хавос», «ифтирос» (ба маънии нишон ёфтан, шикор ё сайд кардан), «интиқос», «ҳарос» ва «хавос» (Девони Х, с. 218)-ро ёфтаанд.

 $\Gamma \overline{y}$ янда дар ғазале бо қофияи дорои харфи ғайн аз як силсила вожахо кофияе сохта, ки бархе онхо аз камкорбурдтарин ба хисоб мераванд, аз чумла «чароғ», «фароғ», «паноғ», «доғ», «роғ», «зоғ», «боғ» (Девони IX, с. 207). Дар шеъри классикон бо «чароғ» хамқофия шудани «паноғ» ба маънии «мунш~~й~~» ва «дабир» хеле кам ба чашм хурдааст (Ту симинфаги, ман чу тори паноғ, Ту тобонмахй, ман чу сузон чароғ), ки инро Хочй Хусайн Мусозодаи мо низ хуб идома додааст. Навъи маъмул ё ғайримаъмули ин вожахо дар ду ғазали дигар ҳам қофия шуда – «боғ», «доғ», «зоғ», «роғ», «зоғ», «роғ», «доғ» (Девони X, с. 224) ва хам - «роғ», «чароғ», «димоғ», «фароғ», «зоғ», «доғ», «чароғ» (Девони IX, с. 227) **ва боз** – «роғ», «доғ», «димоғ», «зоғ», «чароғ», «фароғ» (Девони IX) ва ғ. Қофияхои «фароғ» ва «боғ» дар байтхои Мавлоно Чоми ва Камоли Хучандй хам хастанд:

Эй бо ту зи гул фарог моро, Гул бе ту ба сина дог моро! ***

Канори обу лаби цуйбору гушаи боғ, Хуш аст бо санаме сарвқад ба шарти фароғ.

Дар як ғазали Ҳоҷӣ Ҳусайн Мӯсозода бо қофияи дорои ҳарфи «қоф» — «равоқ», «фирок», «иттифок», «иншиқок» (шикофтан, кафидан, таркидан), «нифок», «иштиёк» ва «сиёк» (тарз, равиш, Девони Х, с. 227) дар ғазали дигар гунаҳои «иштиёк», «иттифок», «иншиқок», «иштиқок», «ифтирок» (чудой, фирок; Шоҳин «ифтирок»-у «эҳтирок»-ро ба маънии сӯхтан, сӯзиш қофия карда ва Мавлоно «эҳтирок»-ро бо «нифок») ва «илтиҳок» (ба маънии пайвастагй, баҳамрасй, Девони XII)-ро ёфтаанд.

Дар баёни ҳастии мазҳабии мардумӣ ҳам баъзе рафидҳои Мӯсозода — «ҳар гаҳ бихонӣ Қулаъуз», «доим бигӯям ё ҳафиз», «гардад соҳит», «гӯям: аъуз», «сеякаш бошад сулус», «шайхушшуюх», «ҳарач», «марди маҳзуз», «боҳазар бош аз тамаъ», «аз ту чӣ мемонад, нигар» ва ғайра ба дарки маърифати саҳеҳи ҳазияҳои ҳазову ҳадар равона шудаанд. Шоир бо радифҳои «хоҳишам бошад туро», «баргашта, баргашта», «бишав ту поку вораста», «миллати худро шинос», «наздам биё як соате» ва ғайра низ кушидааст, ки сурудаҳояшро барои хонанда муассир ва ёдмон кунад.

Хочй Хусайн Мўсозода як ғазале дорад, ки бо мисраи «Сохибсаодат мешавй, дар дил надорй гар ғараз» оғоз мешавад ва аз шаш байт иборат буда, байти аввал ва дигар мисраъхои қофия аз шаш исм ва ё ибо-

раи исми мухотаб — султонсаъодат, боадолат, шохи каромат, мазхаршучоат, унвонасолат, ахли шаходат, сохибрисолат ва радифи «мешавй, дар дил надорй гар ғараз» фарохам омада ва дар мисраъхои озод дигар матлабҳо омадаанд:

Сохибсаъодат мешавй, дар дил надорй гар гараз, Хам бо адолат мешавй, дар дил надорй гар гараз. Хам дар байни мардум бо карам мақсуди ту дар рохи хайр, Шохи каромат мешавй, дар дил надорй гар гараз. Шухрат биёбй ҳам зафар дар байни мардум бо ҳунар, Мазҳаршучоат мешавй, дар дил надорй гар гараз. Асли насаб бошад ҳалол ҳар гаҳ расй ту бар камол, Унвонасолат мешавй, дар дил надорй гар гараз. Тасдиқи қавлат дар амал ҳақро бигўйй бебадал, Аҳли шаҳодат мешавй, дар дил надорй гар гараз. Аз баҳри мардум бо газал пайгом расонй, эй Ҳусайн, Соҳибрисолат мешавй, дар дил надорй гар гараз...

Агар ба тамомии даруни девони сурудахои Хочй Хусайн Мусозода бидароем, хеле нуктахо фикри моро андармон мекунанд.

Бо ин пешгуфтор ва бо чунин қазоватҳо сурудаҳои навини гуҳндаи некмазҳари мо – девони дувоздаҳуми Ҳоҳӣ Ҳусайн Мусозода бо номи «Дувоздаҳбурҳи фалак» ба ихтиёри алоҳамандон мерасад...

Субхони Аъзамзод, адабиётшинос, узви Иттифоки нависандагони Точикистон

ХИКМАТУ АНДАРЗУ АХЛОК ШЕЪРИ **ЎРО ЗЕВАР АСТ**

Дар мавриди аслу мохияти шеър ва чойгоху макоми шоирй шуруъ аз замонхои кадим, асрхои миёна ва то кунун нуктаю назархои мухталиф байни адёну аквоми гуногун ва донишмандону шоирон вучуд доштааст. Гурухе асоси шеърро таклиду тахайюл ва хикмату ахлок ба шумор оварда, гурухи дигаре шавку илхом ва суруши ғайбию вахй пиндошта ва гурухе хам сехру чоду ва талкини чину парй сарчашма ва асоси шеър гуфтаанд.

Шеъру шоирӣ дар таърихи миллати ифтихоровари форсу точик дар хама давру замон василаи бехтарин барои расонидани паём ва донишхои мухталиф ба шумор мерафт. Бехтарин хикмату дурдонахоро шоирону орифони мо дар колаби назм сурудаанд, ки дар чахон беназир аст.

Хатто шеър барои орифону суфиён низ яке аз василахои мухим барои расонидани паёми худ дар мачлиси ваъз ба шумор мерафт. Зеро забони шеър барои баёни рамзу рози акидахои ирфонй созгор буд. Дигар ин ки чанбаи хунарию зебоии шеър барои чалби таваччухи муридону пайравони тарикатхо аз дигар сабабхои таваччухи суфия ба шеър мебошад. Гарчанде ағлаби суфиён шоир набуданд, вале пайванди рухй бо шеър доштанд ва хостахою ормони дили хешро тавассути шеър баён медоштанд. Дар огоз суфиёне, ки дар минбар ваъз мегуфтанд, барои баёни харчи фасехтар аз шеър мадад мечустанд. Минбаъд ин равиш ривочу

равнаки бештар ёфт ва то ба дарачае расид, ки бархе аз ахли ирфон, аз кабили Хоча Абдуллохи Ансорй бар муридонаш васият намуд, ки дар пеши чанозааш ба чойи ояти Куръон шеър бихонанд.

Профессор Фахриддин Насриддинов мавридхои руй овардани ахли ирфон ба шеърро чунин дастабанди кардааст:

- 1. Дар муночот ва розу ниёз бо Худованд.
- 2. Посух гуфтани суоли соликон ва кулли алоқамандон.
- 3. Зикри васият, ки охирин суханашон дар бистари марг шеър бошад.
- 4. Хохиши он ки пешопеши чанозаашон ба чои оёти Куръон шеър хонанд.
- 5. Дархост ва таманно, ки дар лавхи қабрашон ба чои оёти Қуръон шеър нависанд.
- 6. Эхтимом барои мазмуни оёти Қуръонро бо шеър баён кардан.
  - 7. Барои шифои бемор шеър дар чизе навиштан.

Аз андешахои боло боз хам пайванди қавй ва руху равони пайваста доштани ахли ирфон ба шеър равшантар зохир мегардад. Аз руйи накли Абдуррахмони Цомй дар "Нафахот-ул-унс" Хаким Саной шоири ориф ва аз саромадони шеъри ирфонй дар вакти сакароти мавт байти зерро суруда будааст:

Бозгаштам з-он чи гуфтам з-он ки нест, Дар сухан маънию дар маън<del> и</del> сухан.

Ё ба поёни зиндагии Мавлоно назар афканем чунин буд, ки чун хабари бемории $\bar{y}$ дар Куния интишор ёфт, мардум ба аёдат наздаш меомаданд ва дар хамин

маврид ҳам дар забони Мавлоно шеър чорӣ буд. Чунончи: "Шайх Садриддин қуддуса сирруҳу ба аёдати вай омад, фармуд, ки шафока-л-Лоҳ, шафоан очилан рафъи дарачот бошад, умед аст, ки сиҳҳат бошад, хидмати Мавлоно чони оламиён аст. Фармуд, ки баъд аз ин шафокал-Лоҳ шуморо бод...

Ман шудам урён зи тан, $\bar{y}$ аз хаёл, Мехиромам дар нихоётулвисол.

Шайх бо асҳоб гирён шуданд ва ҳазрати Мавлоно ин ғазал фармуд:

Чй донй ту, ки дар ботин чй шохе хамнишин дорам, Рухи заррини ман мангар, ки пойи оханин дорам".

Инчунин "...шаби охир, ки марази Мавлоно сахт шуда буд, хешону пайвастагон изтироби азим доштанд ва Султонвалад – фарзанди Мавлоно хар дам бетобона ба сари падар меомад ва боз тахаммули он холат нокарда, аз уток берун мерафт. Мавлоно ин ғазали оташинро дар он вақт назм фармуд ва ин охирон ғазалест, ки Мавлоно сохтааст:

Рав сар бинех ба болин, танхо маро рахо кун, Тарки мани хароби шабгарди мубтало кун. Моему мавчи савдо, шаб то ба руз танхо, Хохи ба мо бибахшо, хохи бирав рахо кун... Дар хоб душ пире дар куи ишқ дидам, Бо даст ишоратам кард, к-азм суи мо кун.

Низомии Ганчав шоир ва орифи маъруф хам дар баробари баёни мавз уъхое чун тавхид, наът, ваъз, тахкик, панду андарз ва ғайра дар "Махзан-ул-асрор" ба сухан, махсусан сухани манзум (шеър) пардохта-

аст. Дар байни шоирони ориф Низомй назар ба дигар шоирон дар ин хусус бештар таваччух намудааст, зеро кисмате аз мукаддимаи асари худро ба ин мавзуъ ихтисос додааст. Дар мукаддимаи асари худ тахти унвони "Дар макому мартабаи ин нома" ва "Гуфтор андар фазилати сухан гуфтан" ба баёни чойгохи шеъру шоирй ва ахаммияти сухан пардохтааст.

Низоми пас аз он ки ба таври кулли аз ахаммияти сухани мансур ва чойгохи баланди он муфассал сухан мегулд, билофосила дар кисмати баъди тахти унвони "Бартарии сухани манзум аз мансур" аз меъёрхо ва чойгохи сухани манзум дар баробари пазириши меъёрхои назарияпардозони шеъри классик чунин мегулд:

Чунки насахта сухани сарсарй Ҳаст бари гавҳариён гавҳарӣ, Нукта нигаҳ дор, бибин, чун бувад Нукта, ки санҷидаву мавзун бувад. Қофиясанҷон, ки сухан баркашанд, Ганҷи ду олам ба сухан даркашанд.

Чунонки мушохида мешавад, Низомй дар ин се байт тамоми меъёрхои шеъри классикиро ба хубй бар шумурдааст ва сипас ба дигар мавориди шеър пардохтааст. Метавон гуфт, ки ин бахши "Махзан-ул-асрор" дар вокеъ назарияи Низомй дар бораи шеъру шоирй ва баёнгари худуди андешаи гуянда ва нависандае, ки худ аз хар чихат дар миёни сухансароёни забони форсй-точикй маъруф аст.

Манзур аз овардани мисолхои зикрёфта он аст, ки як идда аз шуаро ва урафо бо шеър пайванде ногу-

састанй ва унсу иродати бесобика доштанд, хоса Хаким Саной ва Мавлоно Балхй, ки эшон то лахзахои вопасин шеър суруданд. Аммо бо вучуди хамаи ин ишку алока бо шеъру шоирй, хамин Хакими Ғазна ва Пири Балх аз шеъру шоирй безорй чустаанд, ки масъалаи мавриди назари мо хамин аст.

Чаро Саной ва Мавлоно бо он ки дар радифи шуарое қарор доранд, ки ағлаби осори аз худ боқй гузоштаашонро шеър ба вучуд меоварад, боз сароиши онро зери тозиёнаи танқид кашидаанд? Муроди эшон кадом навъи шеър ва шоир буда?

Хаким Саной, ки умре бо шеър буду дар ибтидо шоири дарборй хам буд, чунин гуфтааст:

Шоирū бигзору гирди шаръ гард аз бахри он-к, Шаръат орад дар тавозуъ шеър дар мустакбирū.

Мавлоно Ҷалолуддини Румӣ, чунон ки аз осораш пайдост, ошкоро ба мазаммати шеър пардохта, шеърро чун абри сиях ва хешро мохе дар паси он пинхон монда медонад:

Растам аз ин байту ғазал, эй шаҳу султони азал, Муфтаилун, муфтаилун,муфтаилун кушт маро! Қофияву мағлатаро гу ҳама селоб бибар, Пуст бувад, пуст бувад дархури мағзи шуаро. Шеър чй бошад бари ман, то ки аз он лоф занам? Ҳаст маро фанни дигар, ғайри фунуни шуаро. Шеър чу абрест сияҳ, ман паси он парда чу маҳ, Абри сияҳро ту махон моҳи мунаввар ба само

Аслан диди интикодии Мавлоно ва андешахои $\bar{y}$, ки аз порчаи мазкур равшан мешавад, марбут ба шакл

ва қолиби шеър, аз чумла авзони шеърии ишоратшуда ба он аст, ки на ҳама вақт созгор ба тачассуми афкори беканори ирфонии шоир метавонад бошад. Ҳамин маҳдудаи қолиби шеъри суннатӣ, ки қобили таҳаммули рӯҳи орифонаи Мавлонову Саноӣ набуда, боис ба зуҳури ҳисси интиқод аз ин отифа дар ниҳоди эшон гардидиву боис ба изҳори нуқтаи назаре дар робита ба ворастагӣ аз байту ғазал шудааст.

Сабаби ин мазаммату мухолифати шуарое чун Саной ва Мавлоно ба шеъру шоирй ва "фазои манфй алайхи шеър", аввалан шояд ин бошад, ки бархе аз шуаро бо пуле ночиз ба мадхи хар касу нокас аз суханони дурўгу муболигаомези аз хадди меъёр зиёд истифода мекарданд. Харчанд ки "шеъри бе дуруг" шеърият надорад, аммо аз нигохи Куръон мавриди мазаммат карор дода шудааст ва мухолифати шуарои орифе чун Мавлоно ба шеъру шоирй ин, ки дар Куръон, охири сураи "Шуаро" чанд оят аст дар бораи шоирон, ки мефармояд: "Ва дунбол мекунанд сухани шоирони гумрохро (224) Оё ту надидй, ки онхо дар хар майдон саргардон мераванд (225) Ва ин ки мегўянд он чи намекунанд (226) Магар касоне, ки якин карданд, ва карданд кори шоиста (227).

Аз ибтидои оятхои мазкур маълум мешавад, ки шеъру шоирй назди Худованд нописанд аст, вале аз истисное, ки дар охири сура омада, собит мегардад, ки шеъргуй ба таври мутлак бад нест, балки хар гох дар шеър нофармонии Худо ё дуругу мазаммати касе ба нохак ё каломи фохише бошад, мазмуму макрух аст ва ашъоре, ки аз ин маъосй ва макрухот холй бошад Худованд онро ба василаи "Магар касоне, ки

яқин карданд, ва карданд кори шоиста...(227) истисно намудааст.

Илова бар оёти мазкур, инчунин дар Қуръон мазаммати шоирон дар оёти дигаре нисбати шоирӣ аз паёмбар ва шеър набудани Қуръон сареҳан гуфта шудааст, ки: "Ва мо наомӯзонидем ба ӯ шеър гуфтан ва ин муносиб ба ӯ нест. Ин насиҳати хос ва Қуръони возеҳ аст (Ёсин, 69).

Шояд хамингуна оёт мучиб шуд, ки аксари ахли ирфон ба мазаммати шеъру шоири пардохтанд.

Дигар аз иллати "фазои манф алайхи шеър", чунон ки қаблан зикр шуд, он бошад, ки фалосифа ба таърифи шеър додаанд ва асоси онро "каломи мухайял" шуморидаанд.

Аз гуфтаи Султон Валад, бармеояд, ки шеър ва шуарои мавриди мазаммати Саноиву Мавлоно ва дигар гуяндагони суфия карор гирифта, шеъри шуарое аст, ки шоириро худнамой ва ба дунболи дирхам забон ба хар лофу газоф мекушоянд. Султон Валад мегуяд, ки дар мукобили шеъри чунин шуаро "шеъри авлиё" падид омад: "Баёни он ки шеъри авлиё хама тафсир асту сирри Куръон...бар хилофи шеъри шуаро, ки аз фикрат ва хаёлоти худ гуфтанд ва аз муболигахои дурут тарошида ва гаразашон аз он изхори фазилату худнамой будааст...шуаро шеъри авлиёро... хамчу шеъри худ мепиндоранд, намедонанд, ки дар хакикат феълу кавли эшон аз холик аст, махлукро дар он мудхал нест. Зеро шеъри эшон худнамой нест, худонамой аст.

Дар "Маноқиб-ул-орифин" аз забони Мавлоно суханони $\bar{y}$ дарч шудааст, дар бобати р $\bar{y}$ й овардани $\bar{y}$ дар диёри Рум ба шеър: "Чун мушохида кардем, ки ба

ҳеч навъе ба тарафи Ҳақ моил набуданд ва аз асрори илоҳӣ маҳрум мемонданд, ба тариқи латофати самоъу шеъри мавзун, ки табоъи мардумро мувофиқ афтодааст он маониро дархурди эшон додем".

Бо ин ҳама, ҳамоно вучуди Мавлоно пушида ва асрорангез аст. Чунон ки дар боло зикр шуд, дар "Фиҳи мо фиҳи" ва дар баъзе ғазалҳояш сареҳан бо шеъру шоирӣ муҳолифат варзидааст. Аз суйи дигар дар "Маснавии маънавӣ" барои сурудани шеър аз Худованд мадад чуста ва назму қофияро тобеи амри Илоҳӣ медонад ва мегуҳд:

Эй тақозогар! Дарун ҳамчун ҷанин, Чун тақозо мекунй итмоми ин... Бе ту назму қофия, шому саҳар, Заҳра кай дорад, ки ояд дар назар? Назму таҷнису қавофй, эй алим, Бандаи амри туанд аз тарсу бим...

Илохии Қумшай дар мавриди масъалаи мазкур дар шархи "Фихи мо фихи" чунин навиштааст: "...шеъри осмонй, ки шархи авсофи чамолу чалоли илохй ва даъвати халқ ба иқлими ишқу маърифат ва сифоти волои инсонй аст, пайваста мавриди ситоиши бузургони дин ва орифони сохибяқин буда, ки онро аз назари мохият хамчинси вахй ва аз хайси мартабат наздиктарин сухан ба каломи илохй донистаанд. Мавлоно мукаррар ашъори худро махсули лахзахои бехудй ва иттисол ба олами вахдат муаррифй карда ва худро дар сурудани он беихтиёр донистааст:

Эй он ки андар чони ман талқини шеърам мекунй, Гар тан занам хомуш кунам, тарсам, ки фармон бишканам"

Аз он чихат, ки бештари мероси бокигузоштаи орифоне чун Мавлоноро бештар назм ташкил намуда ва афкору орои худро дар қолаби шеър баён доштааст, маълум мегардад, ки шеъру шоирй ба тамом аз назари ў нописанд набудааст. Муроди Мавлоно хамон шеърест, ки дар он хачву газоф ва фиску фучур гуфта шуда ва шоироне, ки пешаи шоириро василае барои мадху сано дар тавсифи инсонхои ношоиста сохтаанд. Илова бар ин, суфиёну орифони бузурге чун Абусаид Абулхайр, Хоча Абдуллохи Ансорй, Абулхасани Харақонй, Ахмади Ғазолй ва дигарон дар мачлисхо ва суханронихои минбарии хеш дар вактхои муносиб, ашъори шурангезу ошиконаро истифода мебурданд, зеро шеър бехтарин рох барои чаззобтару таъсирноктар расонидани паём аст. Илова бар ин, аксар суханони ингуна орифони бузург, ки саршор аз ишку мухаббат буду аз дил чуш мезад, такозои як колаби зебое чун шеърро дошт. Аз ин ру, дар бештари чой каломи онон бо насри мусаччаъ хушохангу дилнишин баён карда мешуд.

Аз мисолхои дар боло омада маълум мегардад, ки ходими намоёни дин, донишманди маъруф ва орифи рохи ҳақ Ҳоҷӣ Хусайн Мӯсозода дар замони имрӯз чаро ба шеър таваччух намуда ва бехтарин дурдонахои ҳикмату андарзро дар назм сурудааст. Бешак, ӯ низ мисли орифону донишмандони гузаштаи мо паёми саршор аз ҳикмату инсониятро дар қолаби зебое чун шеър баён сохтааст. Шеър мисли орифони гузаштаи мо барои ӯ низ василест барои ҳар чи хубтару зеботар расонидани андешаҳои саршори ҳикматбори хеш мебошад. Маҷмӯаи навбатии шоир Ҳоҷӣ Ҳусайн

Мӯсозода, ки таҳти унвони "Дувоздаҳ бурчи фалак" ба дасти хонандагон мерасад, фарогири бештар ғазалиёти шоир мебошад. Доираи мавзуъ ва фарогирии масъалҳои муҳими ичтимой дар мачмӯаи мазкури шоир ба монанди китобҳои дигари ӯ фароҳ мебошад. Андешаҳои шоир бештар дар қолаби жанри ғазал, ки аз маъруфтарин ва маҳбубтарин шакли шеърй дар таърихи адабиёти форсй-точикй ба шумор меравад, баён шудааст. Чунонки мегӯяд:

Хикмати аҳли саодат дар дили ман чо гирифт, Ҳар чӣ гуфтам дар ғазалҳо, чавҳари маъно гирифт.

Хусайно, бо каломи худ мачу айби касеро ту, Бигу шукронаи мавло, газалро дар забон андохт.

Чунонки зикр шуд чавхари ашъори шоирро чанбахои ахлокй ва баёни хикмати зиндагй ташкил намудааст. Дурй аз кори бад ва пайваста дар рохи илму дониш кушиш намудан аз назари шоир саодати зиндагии инсон аст:

Аз барои панд ру бар суйи назм овардаам, Кашфи асрори мухаббат, буйи назм овардаам. Аз миёни обу оташ бахри хар як ташналаб, Оби софи маърифат аз чуйи назм овардаам.

Сарбаланд $\bar{u}$ гар ту хох $\bar{u}$ дур $\bar{u}$ ч $\bar{y}$ аз кори бад, Пеша кун аъмоли нек $\bar{y}$ бо камоли ифтихор.

Аҳли адовату ҷаҳл дар ду ҷаҳон зи мо нест, Моли ҳаром хӯрдан аз баҳри мо раво нест. Маҷмуъи эътиқодот орӣ зи ҳар ҳурофот, Ҳар чӣ хилофи аҳл аст дар дини мо раво нест.

Дар ғазали зерин низ шоир тарғиби анчоми кори хайр намуда, онро ба гавҳар ташбеҳ додааст:

Кори хайрат назди мардум ҳамчу гавҳар дар назар, Нақди бозори садаф аз соҳиби дурдона пурс. Носипосиҳои мардум гумраҳӣ орад ба кас, Аз нидои аҳли дӯзах чаври оташхона пурс.

Аз назари шоир расидан ба қуллаи мақсуд дар натичаи заҳмат ба даст меояд ва зиндагӣ, албатта роҳҳои душвору заҳаматписан дорад, ки инсон бояд онро таҳаммул кунад:

Дар умури зиндагонй цодаи хамвор нест, Зарру зевар бе нишоне зери хар девор нест. Рохи хамвори бихохй захмате каш дар цахон, Зери дарё нукраву зар диданаш душвор нест.

Шоир дар ғазали зерин орзу мекунад, ки дар чахон чангу хунрезй набошад ва мардум дар сулху осоиштагй зиндагй намоянд ва тарғиби рохи ҳаққу дуруст пешаи инсонҳо бошад. Бешак, ин андешаҳои башардустонаи шоир дар замони имруз ниёзи чомеа буда, аз намунаҳои волои паёми шоир мебошад:

Эй кош, дар замона тиру камон набошад, Дар байни хосаву ом як бадгумон набошад. Тарғиби роҳи ҳақро бепарда гӯ ту доим, Аъмоли хайри мардум андар ниҳон набошад.

Дар баробари ин бояд қайд намуд, ки чанбахои поэтикии ғазалиёти Ҳоҷӣ Ҳусайн Мӯсозода низ қобили таваҷчуҳ аст. Як қисми муҳими ҷанбаҳои поэтикии осори манзумро метавон дар вазну оҳанг ва қофияву радиф баррасӣ намуд. Зеро вазни шеър аз муҳимта-

рин аркони шеър аст, бо ин максад барои шинохти дурусти вижагихои хунарии сурудахои як шоир бояд авзони ашъори ўро низ баррасй кард. Дар бораи таъсири вазну кофия дар шеър бояд гуфт, ки пас аз отифа, ки рукни маънавии шеър аст, мухимтарину муассиртарин нерухо вазни хубу дилкаш ва кофияву радифи хушоханг мебошад. Аз ин ру, метавон гуфт, ки вазну қофия ва радиф аз омилхои мухиме хастанд, ки забони шеърро аз забони наср ва сухани омма ба оханг бахшидан имтиёз медихад. Харчанд дар адабиётшиносии чахон гурухе аз шуаро ва мухаккикон бар зидди ин унсурхои шеърй суханхо гуфтаанд ва аз чумла бар онанд, ки қофияву радиф махдудиятхое дар зимоми хотири шоир эчод мекунанд. Вале бояд таъкид намуд, ки барои хунарманд ва шоири тавоно чахорчубаи вазну кофия ва радиф хеч гох махдудияте эчод намекунад, балки, баракс аз ин вежагихои таъсирбахши мусикии шеър бо камоли хунару махорати воло истифода мекунад. Дар вокеъ, вазн ва кофияву радиф таъсири хосе ба хар як шеър мегузорад ва чанбаи мусикавии онро афзун намуда, ба гушу зехни хонанда асаргузор мегардад. Аз ин ру, метавон гуфт, ки истифодаи бамаврид аз вазни хос ва кофияву радиф дар шеър афзункунандаи чанбахои хунарию поэтикии он мегардад.

Аз баррасии авзони ғазалиёти шоир маълум мегардад, ки ў дар ғазал бештар аз вазнхои хушохангу дилнишин ва серистеъмол дар ғазал истифода намудааст. Зимни баррасии авзони ғазалиёти мачмўаи "Дувоздах бурчи фалак" маълум гардид, ки Хочй Хусайн Мусозода бештар аз вазни рамал истифода бурдааст.

Аз хама бештар дар вазни Рамали мусаммани махзуф 131 ғазал ва дар Рамали мусаммани мақсур 60 ва дар мачмуъ дар ин ду вазн 191 ғазал суруда шудааст, ки аз хамаи дигар авзон бештар мебошад. Аз тадкикотхои анчомшуда дар хусуси авзони шеъри форси чунин бармеояд, ки вазни Рамали мусаммани махзуф ва мақсур аз вазнхои маъмули шеъри форсй, хосса дар ғазалсарой будааст. Ин вазн, ки аз 15 хичо (11 хичои дароз ва 4 кутох) иборат аст, аз вазнхои маъмул дар ғазалсарой ба шумор меравад. Чунонки ғазалсароёни маъруфи адабиёти форси Саъди дар махзуф ва максури ин вазн 46 ғазал, Хофиз 33 ғазал ва Аттор 42 ғазал ва Камоли Хучандй аз хама бештар 131 ғазал сурудаанд. Аз тадқиқоти муҳаққиқ Хонларӣ низ бармеояд, ки вазни рамали мусаммани махзуф дар ибтидои ташаккули ғазали форси мавриди истифодан шуаро будааст. Чунонки Саноии Ғазнавӣ 26 дар сад ғазали худро дар ин вазн сурудааст. Аз ин маълумотхо чунин бармеояд, ки Хочй Хусайн Мусозода дар пайравии шуарои маъруфи ғазалсаро аз ин вазн дар сурудани ғазал ба кор бурдааст. Ин вазн табиатан хам равону хушоханг ва бардорандаи эхсосоти мавзуи жанри ғазал мебошад.

Рамали мусаммани махзуф

Дар рахи шаб\зиндадорй\ чашми бедо\рат манам, Мехри ту ан\дар дилу сай\ди гирифто\рат манам. -v-- -v-- -v-

фоилотун, фоилотун, фоилотун, фоилун

Рамали мусаммани максур

Омад илҳо\м аз Худо мо\нанди нури\ офтоб, Бар суоли\ кардаам аз\ осмон о\мад чавоб.

7**--**

-V--

-v~

фоилотун, фоилотун, фоилотун, фоилон

Дар вазни Рамали мусаммани махбуни аслам низ шоир ғазал сурудааст. Дар ин вазн (махбуни аслам ва мусаббағ) мачмуан Хофиз 74 ғазал ва Саъдій 61 ғазал сурудаанд. Аз ин маълумот метавон гуфт, ки ин вазнхои бахри рамал, ки шоир дар ғазал ба кор бурда, аз чумлаи вазнхои маъмули ғазалсарой будаанд:

Нусратам гар\чи фузун нақ\ши таманно\ дорам, Рағбатам дар\ раҳи ҳақ рам\зи тамошо\ дорам.

-v--\vv--\vv--\--

фоилотун, фаилотун, фаилотун, фаълун

Дигар аз вазнхо, ки дар ғазал шоир аз он ба кор бурдааст, **рамали муасммани махбун** мебошад.

Аз ҳакимо\ни чаҳон но\маи шоҳо\на бимонад, Аз ҳасисо\ни замон ҳо\на ба бего\на намонад. -v-\vv-\vv-\vv-

фоилотун, фаилотун, фаилотун Рамали мусаммани махбуни махзуф

Дар чахон хай\ри касе ба\ адли султон\ нарасад, Пояи вас\ли мақом ба\ амри инсон\ нарасад.

-v--\vv--\vv-

фоилотун, фаилотун, фаилотун

Пас аз бахри рамал мавкеи асосиро дар авзони газалиёти шоир бахри хазач иштол мекунад. Аз хама бештар хазачи мусаммани солим истифода шудааст. Вазни хазачи мусаммани солим (v---\v---\v---) хам яке аз вазнхои хушохангу зебо аст, ки дар газалсарой шоирон бештар ба кор бурдаанд ва Парвиз Нотили Хонларй низ онро дар катори 20 вазни пуркорбурди газали форсй овардааст. Дар ин вазн Саъдй 28 газал,

Хофиз 24 ва Аттор 14 ва Камоли Хучандй 43 газал сурудаанд. Шоир аз ин вазни хушоханг ва рухнавоз дар газалхояш истифода намудааст:

Хазачи мусаммани солим

Азизам, бай\ни кавкабҳо\ туро нури\ қамар бинам,

Ба суйи ман\ нигохи ту\ дами хоби \саҳар бинам. v---\v---\v---\v--мафойлун, мафойлун, мафойлун, мафойлун,

Нигар бар зе\ри укёнус,\ ки дарёи\ дигар дорад, Мусофир нафъ\и молеро\ зи минои\ дигар дорад. v---\v---\v---\v---

мафойлун, мафойлун, мафойлун, мафойлун, Хазачи мусаммани мусаббағ

Ба ҳақ шукро\на мегуям,\ амонӣ дар\ чаҳон андохт, Тараҳҳум бай\ни миллатҳо\ садоқат дар\ миён андохт.

Шоир аз вазни **ҳазачи муасммани ахраби мак-** фуфи маҳзуф, ки яке аз вазнҳои маъмул дар ғазал ба шумор меравад, низ истифода намудааст. Ҳарчанд Хонларӣ ин вазнро дар қатори 20 вазни пуркорбурди ғазал зикр накардааст, аммо ин вазн яке аз вазнҳои хушоҳангу равон ва нисбатан серистеъмол дар ғазалсароӣ мебошад. Чунонки Ҳофиз дар ин вазн 19 ғазал ва Саъдӣ 37, Аттор 34 ғазал доранд. Шоир мегӯяд:

Некй ту\ мачу аз на\фаре, ки ди\ли бедор\ надорад,

Оқил ту\ маг $\overline{y}$, гар на\фаре чавҳа\ри гуфтор\ надорад.

--v\v--v\v--v\v--

мафъўлу, мафоилу, мафоилу, фаўлун

Хазачи мусаддаси махзуф (V---\V---\V--) хам дар газалиёти Хочй Хусайн Мўсозода ба кор рафтааст. Парвиз Хонларй низ ин вазнро дар катори 20 вазни пуркорбурди газал дар бахши авзони кўтох овардааст. Шуаро ин вазнро дар хамагуна шеър аз кабили китъа, касида, газал ва дубайтй ба кор бурдаанд, аммо ин вазнро ба унвони бехтарин колаб барои анвои достонхои ошикона баргузидаанд, ки маснавихои "Хусрав ва Ширин"-и Низомй, "Вис ва Ромин"-и Гургонй, "Гулшани роз"-и Шабистарй, "Юсуф ва Зулайхо"-и Чомй ва г. суруда шудаанд. Мисол аз газали шоир:

Хазачи мусаддаси махзуф

Муборак наз\ди ҳақ инсо\ни фаррух, Бигардонад\ бало давро\ни фаррух.

v---\v---\v--

мафойлун, мафойлун, фаўлун

Хазачи мусаммани ахраб ҳам дар ғазалиёти шоир ба кор рафтааст. Вазни мазкур ҳам дар ғазалсарой бештар ба кор бурда мешавад, ки Аттор дар ин вазн 33 ғазал, Саъдӣ 12 ғазал, Ҳофиз 5 ва Камол 10 ғазал сурудаанд.

Булбул ба парешонй шайдои бахоре буд, Махмурй ба буй гул начвои хуморе буд.

--v\v---\--v\v---

мафъўлу, мафойлун, мафъўлу, мафойлун

Бахри рачаз дар ғазалсарой бештар ба кор ме-

равад, ки Ҳочӣ Ҳусайн Мӯсозода аз он зиёд ба кор бурдааст. Вазни рачази мусаммани солим аз чумлаи вазнҳо хушоҳанг мебошад.

Дар беҳтарин\ симо туӣ,\ эй муниси\ деринаам, Дар меҳри ман\ танҳо туӣ,\ эй муниси \деринаам. --v-\--v-\--v-

мустафъилун, мустафъилун, мустафъилун, мустафъилун.

Эй он, ки дар \ хоби гарон,\ бедор шав\ вақти саҳар,

Омад ба ту\ вақти азон,\ бедор шав \вақти саҳар.

мустафъилун, мустафъилун, мустафъилун, мустафъилун.

Рачази мусаммани музол

Хушёр шав вақти саҳар, дорад гаронӣ хоби субҳ, Мушкил бувад андар назар, дорад гаронӣ хоби субҳ.

--v-\--v-\--v~

мустафъилун, мустафъилун, мустафъилун, мустафъилон.

Аз бахри мунсарех ҳам Ҳоҷӣ Ҳусайн Мӯсозода дар сурудани ғазал истифода намудааст. Ин бахр дар натиҷаи ба ҳам омадани рукнҳои аслӣ ва зиҳофоти баҳри раҷаз ва рукни мафъӯлоту пайдо шудааст. Аз баҳрҳои нисбатан серистеъмол дар шеърӣ форсӣ-тоҷикӣ мебошад. Дар ғазалиёти шоир аз ҳама бештар аз мунсареҳи мусаммани махбуни макшуф ва мавқуф (--v-\v--\--v-\v--(~) истифода шудааст:

Мунсарехи мусаммани макшуф

Мехру муҳаб\бати ту\ дар нури ди\да бошад,

Осудаги\ чу ояд,\ дил орами\да бошад.

--v-\v--\-v-\v--

мустафъилун, фаўлун, мустафъилун, фаўлун Мунсарехи мусаммани мавкуф

Хамтои чан\нат бинам\ домони мо\дари хеш, Ободу зе\бо бинам\ фардои киш\вари хеш.

--v-\v--\--v-\v-~

мустафъилун, фаўлун, мустафъилун, фаўлон

Бахри мутақориб ҳам яке аз баҳрҳои серистеъмоли шеъри форсӣ-точикӣ буда, бештар хоси достонсароист, вале шоирон гоҳ дар ин вазн ғазал низ сурудаанд. Дар ғазалиёти шоир баҳри мутақориб ба кор рафтааст.

Мутакориби мусаммани максур

Зи нури\ қамар бин\ ту ин о\бу ранг,

Ба Сино\и точик \сано аз\ Фаранг.

v--\v--\v~

фаўлун, фаўлун, фаўлун, фаўл

Қофияву радиф. Аз тааммул ва диққате, ки бар қофияву радифҳои ғазалиёти мачмуаи Ҳочӣ Хусайн Мусозода намудем, маълум мегардад, ки шоир ба ин унсурҳои шеър, на ба сифати як калимоти сода, ки барои поёнбандии мисраъҳо ва абёт истифода мешаванд, таваччуҳ намудааст, балки ҳамеша қофияву радифҳоро аз калимоте интихоб менамуд, ки дар шеър таъсире дошта бошанд ва як калимаи содда набошанд.

Аз нахустин вижагие, ки дар мавриди корбурди кофияву радиф дар газалиёти шоир боиси таъкид аст, ин ки $\bar{y}$ ба монанди бузургтарин шоирони адабиёти классикии форсу точик дар бештари газалиёташ аз радиф истифода намудааст. Бино ба андешаи Ша-

феии Кадканй радиф хоси шеъри форсизабонон ва ихтирои онон аст ва дар хеч забоне нисбат ба забони форсй ахамият надорад. Ба андешаи мухаккики мазкур бештари ғазалиёти хубу дилкаши забони форсй дорои радиф мебошанд ва ў чунин қайд намудааст: «Радиф дар хакиқат барои такмили қофия ба кор меравад ва ба таври қатъй метавон иддао кард, ки худуди хаштод дар сади ғазалиёти хуби забони форсй хама дорои радиф хастанд ва усулан ғазал бе радиф ба душворй муваффак мешавад ва агар ғазал бидуни радиф зебой ва лутфе дошта бошад, комилан чанбаи истисной дорад».

Дар мачмуаи "Дувоздах бурчи фалак"-и Хочй Хусайн Мусозода 152 газал дорои радиф мебошад. Аз ин нишондиханда хам маълум мегардад, ки шоир бештари газалхои худро бо радиф сурудааст. Албатта бештари радифхои шоир аз феълхои содда таркиб ёфтааст, ки ин дар ашъори шоирони дигар низ ба чашм мерасад. Боиси кайд аст, ки радифхои содда хам дар шеър таъсири хоси худро доранд ва чанбаи мусикавии шеърро афзун мекунанд. Чанд намуна аз газалхои Хочй Хусайн Мусозода, ки дар онхо радифхои содда ба кор рафтаанд:

Булбул ба парешонй шайдои бахоре буд, Махмурй ба буи гул начвои хуморе буд.

Як гурух радифхои ғазалхои шоир аз ду ва ё се калима таркиб ёфтанд, ки ингуна радифхо дар чанбаи мусикии қофия накши муассир гузоштаанд. Радифхои мураккаби шоир — дорад гаронй хоби субх, ман тавба кардам рузу шаб, ту тавба кун аз кори бад ва монанди

инхо мебошанд. Мисол:

Дар роҳи ислоҳи хато ман тавба кардам рӯзу шаб, Ҳар он чӣ гуфтам нораво, ман тавба кардам рӯзу шаб. ***

Харчанд бошй бехато, **ту тавба кун аз кори бад,** *Андар дилат нуру сафо,* **ту тавба кун аз кори бад.**

Таваччух ба қофияҳои ғазалиёти шоир нишон медиҳад, ки калимаҳои қофияшавнда дар ғазалиёти шоир хушоҳангу дилнишин буда, дар пурқувват сохтани чанбаи мусиҳӣ ва вазни шеър роли муҳимро ичро кардаанд. Дар баробари ин дар бисёр ғазалҳои шоир қофияҳои даруни мисраҳо ба назар мерасанд. Истифодаи калимаҳои ҳамоҳанг ва ҳамқофия дар даруни мисраҳои барҳе аз ғазалҳои шоир нишондиҳандаи дилбастагии шоир ба ингуна калимот буда, дар баробари ин боиси пуртаъсир гардидани мусиҳияти шеър ва чанбаҳои ҳунарии ғазалиёти ӯ гардидааст.

Эй сохиби каромат, нуру сафо муборак, Бахшанда нозу неъмат, дасти сахо муборак. Аз ту бидида мардум инъому хам мурувват, Нуронй гашта руят, сайқалчило муборак.

Аз касе дар ин **чахон** номи наку монад хуш аст, Дар забони **мардумон** номи наку монад хуш аст.

Бо истифода аз як радиф шоир ду ё се ғазал ҳам сурудааст, ки аз ҳунари корбурди радиф ва вижагиҳои истифодаи он дарак медиҳад.

Байни мардум нур борад, оқиле **пайдо шавад,** *Хар кучо хайре биёрад, одиле* **пайдо шавад.**

Бахри мардум аз Худо ҳар раҳмате пайдо шавад, Ҳар гаҳе шукрона гуйй, неъмате пайдо шавад ***

Қисмати фардои инсон дар назар пайдо шавад, Нури хуршед дар ҳилолу дар ҳамар пайдо шавад.

Аз омузиши авзони мачмуаи "Дувоздах бурчи фалак"-и Хочй Хусайн Мусозода чунин бармеояд, ки ў дар ғазалсарой бештар аз авзони салису равон ва хушоханг, ки бардорандаи эхсосоти ишку дилдодагианд, истифода намудааст. Ин чиз табиист, ки суханвар хини эчод кушиш намекунад, ки дар фалон вазн ва ё бахр ғазал хохад гуфт, аммо худ андеша ва эхсосоти шоир беихтиёр ба он суй мекашад. Ин нукта хам шоистаи таъкид аст, ки ғазал бештар худ дар вазнхои хушохангу дилчасп суруда мешавад, зеро дар он сухан аз ишку мухаббат ва завку шуру бекарори меравад ва бешак, ингуна суханон хатман дар қолаби авзони дилнишин ва хушоханг садо медиханд ва ба гуши шунаванда хам бо хамон мусики ва вазни хоси худ танинандоз мегардад. Дар вокеъ, ғазалиёти шоир ин фазилатро дорост, зеро бештари ғазалхои у, дар авзони хушохангу дилчасп суруда шудаанд. Дар ғазалиёти Хочй Хусайн Мусозода калимахои хамкофия ва радифхо чойгохи махсус дошта, дар баробари вазн ба мусикй ва оханги шеър таъсири амик гузоштаанд.

> Азизов Сорбон н.и.филол, дотсенти ДДХ ба номи академик Б. Fафуров

«АЛИФ» СИПОСИ БЕАДАД ГЎЯМ МАН ОН СОХИБАДОЛАТРО (3001)

Сипоси беадад гуям ман он сохибадолатро, Ки у аз бахри ман дода дар ин дунё кароматро. Ба номи неки Пайғамбар фиристонам дуруди худ, Умеди махшаре дорам ман он сохибшафоатро. Вучудаш рахмати олам — нидо омад ба хусни хулқ, Хазорон офарин бодо камоли ин рисолатро. Ризои хак бипурсам ман ба асхобу ба ёронаш, Нишони хайр бинмуданд ба рафторе садоқатро. Сано гуям зи сидки дил ба сохибмазхабони фикх, Ки талкин кардаанд онон ба мо рохи ибодатро. Хусайно, ибтидо кардй китоби нав ба назми худ, Бипурс аз Холики якто давоми ин саодатро.

15.09.2022.

ЗИЁ БАХШАД БА НУРИ ХУД ВУЧУДАТ МАХФИЛИ МОРО (3002)

Зиё бахшад ба нури худ вучудат махфили моро, Саропо равшанй ояд ба хикмат ин дили моро. Макоми эътимоди ту ба мо тахти равон бошад, Ба нури илму ирфонат рабудй махмили моро. Хама душвории олам ба худ печидагй дорад, Вале ту бо макоми худ кушодй мушкили моро. Канори бахру укёнус хазорон мавч гардонад, Хар он мавче зи ту ояд, бимонад сохили моро. Фаровонй ба хар хирман ба мисли хушаи Парвин, Фузун созй ба донойй хисоби хосили моро. Баён кардй мухотабро, Хусайно, бо ғазалхоят, Бигуфтй, эй мунаввар кун ба нурат манзили моро! 15.09.2022.

ФИКРИ ОЛАМРО БИКУН ИН ШАМСИ ТОБОН АЗ КУЧО (3003)

Фикри оламро бикун ин шамси тобон аз кучо? Бехисобу беадад реги биёбон аз кучо? Кудрати хакро бубин дарёи рангин дар назар, Байни зогу хам заган ин ахду паймон аз кучо? Амну имон, ахду паймон аз сифоти анбиё, Барқарорй гар набошад, давру даврон аз кучо? Хар каси ношукр мебинад заволи умри худ, Бахри ў оромию мулки фаровон аз кучо? Хар чй омад ногахонй, аз Худо андеша кун, Аз само илхом н-ояд, харфи девон аз кучо? Равшанй омад ба ту чун шамси тобон, эй Хусайн, Гар наояд бахти кас, шамъи фурўзон аз кучо? 16.09.2022.

ЭЙ АЗИЗОН, НАФЪИ МО АЗ ХОНИ ЭХСОНИ ШУМО (3004)

Эй азизон, нафъи мо аз хони эхсони Шумо, Бар машомам накхате аз буп райхони Шумо. «Даст бар кор асту дил бо ёр» худ фармудаед, Мо хидоят ёфтем аз илму ирфони Шумо. Ман бигуфтам бо садокат бенидо дар хайратанд Орифони рохи хак аз адли мизони Шумо. Холисан лиллах бубинам хар чй ояд аз карам, Худ назархо мекунам бар чашми хайрони Шумо. Гар чи харфе дар нихон пайдо шавад аз бахри ман, Рузу шаб ман бо хабар аз сирри пинхони Шумо. Ёри содик мехрубонона бигуфто бар Хусайн, Дурри маънй чидаам аз харфи девони Шумо. 16.09.2022.

МАН БИБЎСАМ ЭХТИРОМАН ДАСТИ ИЛМОМЎЗРО (3012)

Ман бибусам эҳтироман дасти илмомузро, Дар сифат гуям муаллим ҳодии дилсузро. Роҳи таълими улум равшан кунад роҳи ҳаёт, Бишканад бо ҳикмате фарёди оташсузро. Точи сар гуям муаллим, нусраташ орад зафар, Баҳри шогирдон барорад ҳочати фирузро. Беҳирад васфаш надонад гарчи бурчи ӯ ҳамал, Бе муаллим кас надонад ҳикмати Наврузро. Олими ғайри мувофиқ ранчи дил меоварад, Тира гардонам ба ҳарфе ғамзаи дилдузро. Баҳри устоди азизи ҳуд сано гуфтй, Ҳусайн, Аз дилу чон дуст дор он шамъи чонафрузро.

42

БАР ЧАХОН ШУКРУ САДОҚАТ ОВАРАД ОРОМРО (3013)

Бар чахон шукру садокат оварад оромро, Мефазояд хакшиносй хосили инъомро. Носипосихо макун ту хамчу мурге нисфи шаб, Зарбаи чубе биёяд мурги бехангомро. Бандагй кун бо мухаббат, бериёй дар дилат, Пок гардон аз тани худ сачдаи асномро. Адлу инсофу диёнат мебарад суйи зафар, Хайру некуй набошад рохи бадфарчомро. Эй Хусайн, андар хаётат рузу шаб шукрона кун, Бахри ту дода Худо як чашмаи илхомро. Матлаби худро Хусайно, дар газалхоят бигу, Бахри халку миллати худ ту расон пайгомро. 23.09.2022.

15.10.2022

ЭЙ АЗИЗАМ, БАЙНИ ГУЛХО ХАР САХАР БИНАМ ТУРО (3032)

Эй азизам, байни гулхо хар сахар бинам туро, Дар само байни кавокиб чун камар бинам туро. Накши харфат дар дили ман бо тасовирхои худ, Дар давоми ин хаётам хамсафар бинам туро. Умри ман гарчи расида бар самои шастухафт, Хамчун солик дар тарикат рохбар бинам туро. Халкаи амри шаётин дур бодо аз сарат, Аз маосй, аз бадихо бехабар бинам туро. Эътибори хар хирадманд бо само вобаста аст, Байни мардум бо садокат муътабар бинам туро. Домани девони ту дар дасти мардум, эй Хусайн, Кош бо номи наку сохибназар бинам туро.

ЭЙ ТАБИБОН, АЗ ДИЛУ ЧОН БАР ШУМО ХАМДУ САНО (3039)

Эй табибон, аз дилу чон бар шумо ҳамду сано, Бахри дарди одамӣ дасти шумо бошад шифо. Ҳамчу Луқмони Ҳакими бочасорат дар амал, Доимо ҳастед бахри халқу миллат чонфидо. Ҳар касе ранчур бошад зулмате бинад ба худ, Наздатон ояд биёбад аз шумо нуру сафо. Хидмати шоиста доред, эй табибони азиз, Кош доим аз шумоён дарди мо ёбад даво. Вориси Шайхурраисанд ин табибон, эй Ҳусайн, Дар раҳи савганд бошад Ибни Сино раҳнамо. Доимо сарсабз бошед, умратон бодо дароз! Халқу миллат бо муҳаббат аз шумо бошад ризо.

ОМАД ИМРӮЗ АЗ САМО БОРОНИ РАХМАТ БАХРИ МО (3086)

Омад имруз аз само борони рахмат бахри мо, Мо бигуфтем аз самими дил басе хамду сано. Қатраи борони рахмат маърифат дорад ба худ, Илму ирфони Илоҳӣ бахри мо нуру сафо. Музди меҳнат аз ҳалол орад саодат бахри кас, Ҳар чӣ бошад ғайри чоиз нописанду нораво. Зиндагии бо муҳаббат қудсият дорад ба худ, Ноилоче чун бубинад мои Замзам дар Қубо. "Шашмақом"-и миллати ман маъхази андарзу панд, Пардаи ҳар як маҳоме нағма дорад дар наво. Ҳарфи ту бошад, Ҳусайно, ҳамраҳи савту наво, Кош оҳанги ту бошад баҳри мардум раҳнамо.

ХАРФИ НОХАК ГУФТА ДАЪВИИ МУСУЛМОНЙ КУЧО (3089)

Харфи ноҳақ гуфта даъвии мусулмонй кучо? Куфри неъмат кардану нону намакдонй кучо? Бо сипосу бо ситоиш неъматат афзун шавад, Дар чаман гул чидану беабру боронй кучо? Дури чу аз кори шайтон тавба, истиғфиор кун, Зикри ҳакро гуфтану васвоси шайтонй кучо? Қаҳтию ҳам қиматй аз маъсият пайдо шавад, Зиндагй мушкил бувад, нақши фаровонй кучо? Аз Худо пурс доимо оромиҳо андар Ватан, Хамсукунат будану ҳоли парешонй кучо? Аз ҳавас ҳар шоире шеъре бигуҳд, эй Хусайн, Назми ноҳақ гуфтану девони ирфонй кучо?

ФИКРЕ БИКУН, ЭЙ ОДАМӢ, ДАР РОХИ ХАК ИСЁН ЧАРО (3091)

Фикре бикун, эй одамй, дар рохи хак исён чаро? Шарме накардй аз Худо, садхо гунах пинхон чаро? Рахме накардй бар ятим, зулму ситам бар номурод, Қахру ғазаб бо зарбае бар дидаи гирён чаро? Нодида айби мардумон бо ғайбату бадгуихо, Бар ахли илму маърифат сад тухмату бухтон чаро? Ту ибрати ахли хирад аз қиссаи қуръонй гир, Айбе Зулайхо карда буд дар зери хар домон чаро? Дар назди ахли маърифат сад мушкилй пайдо шавад, Дар рохи ахли маъсият рохи хато арзон чаро? Дар шинохти бахшише бо худ бигуфтй, эй Хусайн, Дар баёни хикмати хақ назми бе ирфон чаро?

ЭЙ АЗИЗАМ, ҚАСДИ МАН ХАРГИЗ НАЁЗОРАМ ТУРО (3102)

Эй азизам, қасди ман ҳаргиз наёзорам туро, Шод гардонам фақат аз кору рафторам туро. Бо муҳаббат гулҳане гулҳона гардад оқибат, Розӣ гардонам ба гул бо ҳусни такрорам туро. Ранч н-орам баҳри ту, озурдаҳотир гар шудӣ, Ман наҳоҳам чабру зулм, оҳир наозорам туро. Чома пушам аз суҳан, гарчанд урёнам ҳануз, Меситоям ман мудом бо назми гуфторам туро. Дар маҳоми ҳоли ҳуд савдоӣ гаштам дар барат, Чо диҳам бо чону дил дар назди бозорам туро. Ҳамраҳи аҳли сафар, гуҳд Ҳусайнат баҳри ту, Точирам, ту гавҳарӣ, бо чон ҳаридорам туро.

ҚАДРИ НЕЪМАТРО БИДОН АҚЛИ РАСО ДОДИ ХУДО (3122)

Қадри неъматро бидон ақли расо доди Худо, Руп зебо, хулқи хуш, нуру сафо доди Худо. Нағмаи Довудій орад бахри доно рохате, Дар рахи хикмат туро савту наво доди Худо. Бехаёй бахри инсон бешуурій оварад, Дар нигохи бонувон шарму ҳаё доди Худо. Васфи Хотамро бубин андар аходис омада, Химмату волову ҳам дасти сахо доди Худо. То тавоній дар ҳаётат бо Худо шав ҳамнафас, Дур будан дар ҳаёт аз мосиво доди Худо. Муқтадо ҳастій, Хусайно, шукри давронро бикун, Эҳтироми волиён бар муқтадо доди Худо.

12.01.2023.

ШАМСИ ХОВАРРО БУБИН НУРУ ЗИЁ БАХШАД БА МО (3140)

Шамси ховарро бубин нуру зиё бахшад ба мо, Равшанй дар коинот аз бахри мардум хам шифо. Умри инсон бебақову бардавом анвори шамс, Олами мавчударо харгиз нагуям бебақо. Нобудй ояд ба олам аз хурофоти зиёд, Чахлу нодонй нагуям, хар чй бошад аз казо. Аз барои иштибохе тавба лозим доимо, Дар давоми умри худ хар кас набошад бехато. Иззати инсонй омад бо вучуди шамсу мах, То нагуяд дар нихон бар мосиво хамду сано. Дар акида чархи гардун бахри инсон, эй Хусайн, Чаппа дар махшар бигардад шамс хам дар интихо. 23.01.2023.

ДАР ИН ДУНЁ РИОЯТ КУН ТУ ҚОНУНИ МАДОРОРО (3148)

Дар ин дунё риоят кун ту конуни мадороро, Ба хар савдо надонад кас хисоби реги сахроро. Машав хайрон зи сайёде, кадар дар дасти ў бошад, Бидонад ў ба хар холе таманнои дили моро. Таманно кун халосиро зи бадкорону бадхохон, Садокат дар дилат чо кун, бихохй махфили моро. Сулуки рохи хакро гир, нихоли душманй баркан, Адоват бар сарат ояд, бубинй шуру ғавғоро. Адои нусрате хохй, бишав хамрах ба ахли хайр, Назар кун дар рахи ирфон намоишхои болоро. Хусайно, бар ғазалхон гў сафар андар харам бояд, Марав бо рохи номахрам бичўйй манзили моро. 07.02.2023.

БИПУРСАМ МАН ДАР ИН ДУНЁ БА ДӮСТОН ХОНИ ШОХОНА (3151)

Бипурсам ман дар ин дунё ба дустон хони шохона, Биёрам гавхари зебо ба ёрон назми гулхона. Бигуям бо тарики худ ба мисли Мавлавии Балх, Забони миллату кавмам бичустам хукми парвона. Зи Фирдавсй ту хикмат гир, ки пурпанд аст "Шахнома", Ба мо бинвишта ин нома, нагуфта васфи бегона, Бубин Хоруту Морутро хама бедодй аз онхо. Ба васвоси банй шайтон шавад сад хона вайрона, Шароби кавли Мавлоно ба як зарфе муайян шуд, Хар он кас чуръае нушад, намонад чому паймона. Ба назму насри хоси худ, Хусайно, сабки худ дорй, Маонй дар каломи ту ба дарё хамчу дурдона.

13.02.2023.

ТУ МАРАНЧОН ДАР ХАЁТАТ МАРДУМИ НОКОМРО (3162)

Ту маранчон дар ҳаётат мардуми нокомро, Нораво бин ҳар кучое бар забон дашномро. Дар умури зиндагӣ поёни коратро бубин, Дар назар гир, эй азиз, андешаи анчомро. Баҳри фардои ҳаётат сайди султонӣ бикун, То бубинӣ назди сайёди шабистон домро. Дар умури зиндагонӣ домани некон бигир, Ҳаҳ расонд андар каломаш беҳтарин пайғомро. Давлати поянда бошад ҳатти ороми ғазал, Дуст доранд орифон ҳам мардуми оромро. Човидониро, Ҳусайно, аз Худои ҳуд бипурс, Бо муҳаббат ҳуд бубинӣ гардиши айёмро.

АЗ АЗАЛ ДОНО ШИНОСАД ХАР ДИЛИ ОГОХРО (3170)

Аз азал доно шиносад ҳар дили огоҳро, Ранчу озоре бубинад нағмаи чонкоҳро. Ибни Синоро бубин дасти шифояш муътабар, Баҳри мардум ҳадя кун гулҳонаи дилҳоҳро. Хусрави Парвизи миллат ҳидмате карда ба ҳалҳ, Эҳтироми аҳли дониш зевари точи шаҳон, Точи каррамно биҳоҳӣ, дурӣ чӯ аз ноумед, То намонад ҳеч кас бар дида барги коҳро. Баргаи каҳро бидидӣ, чашми ҳуд пӯшида дор, Бар ҳилофи ҳуд набинӣ печу тоби роҳро. Баҳри ислоҳи ҳаводис панди ҳудро гӯ, Ҳусайн, Дар ғазалҳо чо мадеҳ вайронаву икроҳро.

26.02.2023.

АЗ ЗАМОНИ НАВЧАВОНЙ ЁД МЕОЯД МАРО (3187)

Аз замони навчавонй ёд меояд маро,

Хам зи модар мехрубонй ёд меояд маро.

Дар давоми умри пирй шукри мавло мекунам,
Аз бахору аз амонй ёд меояд маро.
Аз Самарканду Хироту хоки Мавлонои Балх,
Аз диёри зарфишонй ёд меояд маро.
Мерасад бар гуши ман овози зебо аз само,
Аз паёми хушзабонй ёд меояд маро.

Дар Хучанду дар Бухоро зистам ман дар амон,
Аз низоми соябонй ёд меояд маро.

Эй Хусайн, омад башорат худ бигуфтй аз азал,
Аз макоми човидонй ёд меояд маро.

11.03.2023.

ДАР МАҚОМИ ХАРФИ МАН БОШАД ФАСОХАТ МУҚТАДО (3230)

Дар макоми ҳарфи ман бошад фасоҳат муқтадо, Дар маонии ғазал меҳри садоқат раҳнамо. Олами асрори қалбам нолаи ной асту бас, Бо садои як навое меравам суйи само. Сарбаландй баҳри ман бошад забони точикй, Савти оташвори вай дар ҳарфи ман нуру сафо. Рози ман чун обу оташ, боду хоке оварад, Кас бубинад рузи фардо руи санге наҳши по. Гар хато кардам ба назме, афв пурсам аз Худо, Дар суҳан ҳаргиз нагуҳям ҳар чй бошад нораво. Дурри маъниро бисуфтй дар каломат, эй Хусайн, Чилваи ҳар ҳарфи ту дорад назокат, ҳам наво. 03.04.2023.

ЭЙ ПАДАР, ТОЧИ САРИ МАН ҚИБЛАГОХИ МАН ШУМО (3233)

Эй падар, точи сари ман қиблагохи ман шумо, Дар саодат сарвари ман қиблагохи ман шумо. Дар чавори сояи Хақ рохати ҳар ду чаҳон, Дар ниқоби пайкари ман қиблагоҳи ман шумо. Қиблагоҳи аҳли ҳикмат чилваи нури Худо, Бо дуо чонпарвари ман, қиблагоҳи ман шумо. Хар писар хоҳад, ки бошад ҳамраҳаш доим падар, Дар наво симу зари ман, қиблагоҳи ман шумо. Сурати ботин бубинам дар навори зиндагӣ, Дар ҳаётам довари ман қиблагоҳи ман шумо. Баҳри фарзандони ҳалқ асли суҳан гуфтӣ, Ҳусайн, Раҳнамову гавҳари ман қиблагоҳи ман шумо. 04.04.2023.

АСРОРИ ОЛАМ ДАР ФАЗО ЗЕБИ ЧАХОН ДОРЕМ МО (3237)

Асрори олам дар фазо зеби чахон дорем мо, Шамсу қамар андар бадал дар Каҳкашон дорем мо. Бошад тулуи офтоб монанди умри даргузар, Дар ин ҳаёти нозанин як соябон дорем мо. Андар умури зиндагӣ тадбир мехоҳад дилам, Дар назди мардум гуфтаам сар дар миён дорем мо. Ҳар хоби ноороми шаб аз баҳри мо роҳат бувад, Ҳам дар раҳи мушкилкушо руҳу равон дорем мо. Пинҳонӣ андар роҳи ҳақ расвоӣ орад баҳри кас, Аз баҳри оромии шаб муҳри амон дорем мо. Ирфони девони Ҳусайн аз оламе дигар бувад, Дар хирмани аҳли суҳан ҳарфи баён дорем мо. 06.04.2023.

АВЧИ СУХАН ДАР ШЕЪРИ МАН ПАЙВАСТА БОШАД БО САМО (3239)

Авчи сухан дар шеъри ман пайваста бошад бо само, Созу навои ҳар ғазал оҳанге аз ирфони мо. Меҳру муҳаббат дар ғазал аз баҳри ҳалҳу миллатам, Кибре набошад дар дилам гарчанд ҳарфам муҳтадо. Оби ҳаёт андар замон илми чаҳонбон асту бас, Номи наҡӯи олимон садсолаҳо дорад баҳо. Аҳли чаҳолат дар чаҳон лофи ҳидоят мезанад, Ҳарфе, ки бебурҳон бувад дар маърифат бошад ҳато. Асрори олам дар ниҳон зебоиҳо дар рӯйи гул, Рӯзе ба чашми мо расад ҳар он чи бошад дар ҳабо. Рамзе бигуфтӣ дар ғазал аз айби пироҳан, Ҳусайн, То шуълаи ҳар ҳарфи ту бар осиён бошад рачо. 09.04.2023.

ДУРӢ ҶӮ АЗ МАЗҲАБЕ, КИ АСЛИ ТАЪЛИМАШ ХАТО (3262)

Дурй чў аз мазхабе, ки асли таълимаш хато, Пайравй кардан нашояд гар акида нораво. Рохи бемазхаб бубинй фитнахо пайдо кунад, Бар машокил мубталову хам зи даврон норизо. Бо нидо гў байни мардум мазхаби ахли сунан, Хар кй аз хак пайравй дорад ду рўяш пурсафо. Хусни хулки ходими дин нашъаи Пайғамбар аст, Байни мардум номи некў бахри ў хамду сано. Пайрави мазхаб амону хукми дин омад аён, Байни мазхабхои дунё Буханифа муктадо. Асли таълими Илохй нафъи мардум, эй Хусайн, Чўшиши дарёй равшан бар мусофир рахнамо.

ДАСТИ КӮТАХ ХАР КУЧО БЕЧОРА СОЗАД МАРДРО (3273)

Дасти кутах хар кучо бечора созад мардро, У бубинад хар сахар мелоди ранги зардро. Байни мардум чун хазон бекадр гардад окибат, Вакти мухточй ба нон дурдона бинад гардро. Мушкилоти зиндагй бечорахоро бишканад, Дар нихони худ бубинад ханчари номардро. Хар кучо марди факире оташе пурсад зи кас, Бахри нонаш ў биёбад як танўри сардро. Шухихои номуносиб бо хичолат хамнафас, Байни хешу акрабо девона созад фардро. То тавонй, эй Хусайно, гавхари хикмат бигу, Рах мадех андар каломат харфи бодовардро.

БО БУЗУРГОН СУХБАТИ ШОХОНА МЕКАРДЕМ МО (3281)

Бо бузургон суҳбати шоҳона мекардем мо, Назди султон рағбати гулҳона мекардем мо. Дар давоми анчуман шукрона аз давру замон, Назди гулдон муҳлати парвона мекардем мо. Домани ҳастии миллат гавҳари ҳиматбаҳо, Дар намакдон ҳиммати мардона мекардем мо. Ҳар кучо ҳаҳҳи намак шуд, дӯрӣ чустем аз гунаҳ, Садди исён иффати паймона мекардем мо. Хайру эҳсону садоҳат мачмаи аҳли ҳирад, Гар парешон миннати бегона мекардем мо. Шарҳи миннат баҳри неъмат, ҳуд бигуфтӣ, эй Ҳусайн, Хатти девон нусрати дурдона мекардем мо.

АЗ САФАРХОИ САОДАТ ЁД МЕОЯД МАРО (3282)

Аз сафархои саодат ёд меояд маро,
Дар рахи хушбахтихо бунёд меояд маро.
Шукри хак, дар ин хаёт монегй н-омад бахри ман,
Насру назмам бо калам озод меояд маро.
Бо насихат хар чй гуфтам, шуд кабули хосу ом,
Дар рахи сидку вафо эчод меояд маро.
Нахйи мункар пеша кардам бахри манъи маъсият,
Аз касони бехаё фарёд меояд маро.
Булбулу гул хамрахи ман бо садои чах-чахаш,
Аз харам гулхонаи обод меояд маро.
Неъмати дунё бидидй, шукри Мавло гў, Хусайн,
Дар зимистон савсану шамшод меояд маро.
Хар чй гуфтам дар ғазалхо бахри халку миллатам,
Дар сифоти рахнамо иршод меояд маро.

15.05.2023.

ШИНОСАД ГАР КАСЕ ХУДРО, БИДОНАД РОХИ МАВЛОРО (3294)

Шиносад гар касе худро, бидонад рохи мавлоро, Ба аклу илму хам бурхон бубинад зери дарёро. Касе мункир шавад нохак, набинад пеши пои худ, Магў одам касеро гар надонад ахли маъноро. Фалак дода ба кўхи Қоф чо бар мору хам симург, Бичў аз шохаи Тўбо ба хикмат мурги анкоро. Адоват байни инсонхо хасорат оварад доим, Адолат гар ту мехохі, бичў рохи мадороро. Нигар адёни дунёро ба нафъи мардуми олам, Нагўяд муслиму кофир касе донад Масехоро. Хусайно, рохи осоній бигуфтій дар давоми умр, Барои мардуми олам магў рохи муамморо.

31.05.2023.

МАЧЛИСИ АХЛИ ХИРАД ГУЛХОНА ГАРДАД, ХАМ ДАВО (3298)

Мачлиси аҳли хирад гулхона гардад, ҳам даво, Ҳар сухан дар мавқеи худ баҳри мардум раҳнамо. Бар сарат андеша ояд, ҳарфи худ дониста гӯ, Пурҳазар шав доимо аз ҳиллаи аҳли риё, Дурӣ чӯ ту аз чаҳолат, назди номардон марав, Интихоб асло макун ту ҳар чӣ бошад нораво. Мунтаҳои ҳар амал чаззобият дорад ба худ, Ин чаҳону он чаҳон подош ояд интиҳо. Пайрави аҳли саодат номи нек орад мудом, Ҳар кучо марди накӯе баҳри мардум муқтадо. Меҳвари ҳар ҳарфи ту авроди ҳақ бошад, Ҳусайн, Хонаи вайрона ҳам кошона гардад бо дуо.

01.06.2023.

«БО» ШУКРИ ХАК, ДАР БАЙНИ МАРДУМ ЁФТАМ МАН ОБУ ТОБ (3006)

Шукри ҳақ, дар байни мардум ёфтам ман обу тоб, Дар умури дину дунё нусрат аз руйи китоб. Ҳар кучо будам, нишастам, бозгаштам суй у, Аҳли ирфон дар башорат баҳри ман ҳусни маоб. Дар раҳи илҳоми мавло мужда омад баҳри ман, Хушҳабар омад зи манзил нусрати ҳақ бениқоб. Номуайян ҳар чӣ дидӣ, ҳукми савдоӣ макун, Обруйи навҳарида ҳамчу каҳ дар руйи об. Ҳар чӣ гуфтам дар ғазалҳо ҳикмате дорад ба ҳуд, Дар раҳи рушду ҳидоят гуфтаам баҳри савоб. Бо умеди баҳти миллат зиндагӣ кун, эй Ҳусайн, Ту магу ман шайҳи фонӣ, гарчи рафт аҳди шабоб.

18.09.2022.

ЧУН РИЗОИ ХАК БИЧУСТАМ БО МУХАББАТ РЎЗУ ШАБ (3007)

Чун ризои Ҳақ бичустам бо муҳаббат рӯзу шаб, Муфтахар гаштам ба рӯзе ҳар чӣ чустам дар талаб. Шукри Ҳакро мекунам, ки мустачоб омад дуо, Боз дар роҳи расидан заҳмате бошад сабаб. Худписанд омад ба наздам бо такаббур, бо ғараз, Тоқату сабрам бидиду худ бигуфто: Во ачаб! Тундхӯйӣ баҳри ман бегона бошад доимо, Ман накардам назди мардум тундию ҳашму ғазаб. Ман ба ҳуд гуфтам, ки дорад манфаат гоҳе сукут, Назди номардони дунё бо ҳато макшой лаб. Назми ҳудро, эй Ҳусайн, бо ҳикмате зинат бидеҳ, Зевари ҳар ҳарфи ту бар миллатат орад адаб.

ОМАД ИЛХОМ АЗ ХУДО МОНАНДИ НУРИ ОФТОБ (3008)

Омад илхом аз Худо монанди нури офтоб, Бар суоли кардаам аз осмон омад чавоб. Шукри мавло мекунам, ки розиям аз ин хаёт, Бо умед аз санги хоро боз гардад чашми об. Чашмаи оби равон гавхар бувад аз бахри ман, Баркашад аъмоли манро ин дилам андар таноб. Мешавад аз душманй вайрона хар ободие, Аз адоватхои мардум хонахо гардад хароб. Хонаи ободи мардум аз амонй дар тараб, Бехтарин оби гуворо байни мардум шуд гулоб. Хуррамй ояд ба мардум аз каломат, эй Хусайн, Барги гул бо харфи ту хар гах барояд аз никоб. 21.09.2022.

ДАР РОХИ ИСЛОХИ ХАТО МАН ТАВБА КАРДАМ Р $\overline{\mathbf{y}}$ ЗУ ШАБ (3080)

Дар рохи ислохи хато ман тавба кардам рузу шаб, Хар он чй гуфтам нораво, ман тавба кардам рузу шаб. Аъмоли неку бахри халк хайруламал дар рохи хак, Гарчанд бошад бериё, ман тавба кардам рузу шаб. Дидам хама аъмоли бад хамрохи номардони дахр, Омад чафо дар интихо, ман тавба кардам рузу шаб. Кардам мадоро доимо бо сохиби кахру ғазаб, То кас набошад норизо, ман тавба кардам рузу шаб. Ман дар баёни хар ғазал охиста гуфтам равзанй, Гарчанд бошад бо хаё, ман тавба кардам рузу шаб. Аз накс гар холй наям гуфтй Хусайно, дар амал, Гарчанд бошам муктадо, ман тавба кардам рузу шаб. 30.11.2022.

ДАР ПАСИ АБРИ САМО МАХТОБ БОШАД НЕАЧАБ (3153)

Дар паси абри само махтоб бошад неачаб, Байни мардум бечило арбоб бошад неачаб. Гавхари киматбахо ояд ба дасти ахли илм, Дасти чохил бар садаф дар хоб бошад неачаб. Гар бубинй беди ларзон обу оташ несабаб, Ишки ларзон дар дили симоб бошад неачаб. Рохи киштй дар амонй хар гахе боде вазад, Мавчи дарёро нигар гирдоб бошад неачаб. Зухду такво дар дилу ризке бичуйй бебадал, Аз барои Маряме мехроб бошад неачаб. Равнаки корат, Хусайно, аз садокат бахри халк, Дар адолат нусрати асхоб бошад неачаб.

15.02.2023.

НОЛАИ ХАР БЕНАВО ОМАД ДУОЯШ МУСТАЧОБ (3166)

Нолаи ҳар бенаво омад дуояш мустачоб, Чун Худо бедор бошад, ту магу чашмаш ба хоб. Манзари нури Илоҳӣ ҳикмате дорад ба худ, Назми гардуну заминҳо доимо дар печу тоб. Ҳикмати аҳли хирад пайваста бошад бо само, Зери дарё як ватан дар чашми мардум чун сароб. Ибтидои дину мазҳаб нафъи мардум дар назар, Ҳар кучо шуд як хато, он хона мегардад хароб. Интиҳои баҳру дарё зеваре дорад ба худ, Кашфи нафсонӣ намояд ҳар чӣ бошад зери об. Дар каломат буйи мушку буйи анбар, эй Ҳусайн, Чавҳари назмат забарчад, заъфарону ҳам гулоб. 24.02.2023.

ҚАТРАИ ШАБНАМ ЧУ БИНАМ ДАР ВУЧУДАШ ОФТОБ (3222)

Қатраи шабнам чу бинам дар вучудаш офтоб, Вахдати ҳақро бубинам дар сучуди он ҳубоб. Дар раҳи шабнамшиносӣ фикр кардам руҳу шаб, Ҳар чӣ дидам аз ҳақиқат омада андар китоб. Сирри асрори саморо менадонад одамӣ, Наҳди аҳли маърифат ҳарфе намонад бечавоб. Масчиду бутҳона ҳар чо мардуми обид кучо? Бандагӣ фардо надорад аз маосӣ ичтиноб. Умри инсон чилваҳои равшанӣ бар ҳулмате, Субҳдам равшан намояд ҳар чӣ бошад дар ниқоб. Эй Ҳусайно, аҳ буҳургон мужда омад баҳри ту, Шукр кун баҳри ичобат ҳам дуои мустачоб.

СИРРУ АСРОРИ САМО МАХФУЗ БОШАД ДАР КИТОБ (3250)

Сирру асрори само махфуз бошад дар китоб, Дар макоми ҳайрати худ роҳи ирфон дар ҷавоб. Назди бозори ҳакикат олами гулро бубин, Бо умеди рузи фардо ғунчаи гул дар ниқоб. Ғунчаи гул байни гулҳо чунбише дорад ба худ, Шарҳи онро гар ту хоҳӣ, сирри он андар саҳоб. Ҷамъи ҳикматҳои дунё тушаи роҳи ман аст, Ҳар замоне ташна монам, баҳри ман гардад гулоб. Бо забон бозӣ надорӣ, ҳарфи дил гуфтӣ, Ҳусайн, Аз маломатҳои мардум ту бикардӣ ичтиноб. Ҳоҷати мардум бипурсӣ бо дуои ҳайри худ, Шукри омоле бикун, ки шуд дуоят мустачоб.

ХАР НАФАС БОШАД FAHUMAT – ОМАДАСТ АНДАР КИТОБ (3291)

Хар нафас бошад ғанимат — омадаст андар китоб, Умри инсон ҳамчу як гул, охираш бошад гулоб. Гар расад вақти хазон ҳар гул равад бо роҳи худ, Дар гулистону чаман кун роҳи худро интихоб. Омадаст андар масалҳо «ҳар чӣ корӣ — бидравӣ», Чабру нуқсони амалҳо ҳам намонад бечавоб. То тавонӣ дар ҳаётат роҳи ҳақро пеша кун, Ҳар чӣ омад аз ҳақиқат ғайри он бошад сароб. Ҳар кучо, ки об нопок аст, бошад мурдаоб, Ту бубин мачрои дарё тоза аз ҳар фозилоб. Бо дуоҳо нек шуд анчоми корат, эй Ҳусайн, Дар давоми умри некӯ шуд дуоят мустачоб.

«ПЕ» ШУКРИ ХАК ДАР Р $\overline{\mathbf{y}}$ ЗИ ИДАМ ЯК КИТОБ ОМАД БА ЧОП (3051)

Шукри ҳақ, дар рузи идам як китоб омад ба чоп, Ҳар дуои кардаи ман мустачоб омад ба чоп. Дар назар дорам китобе шуд мусаммо «Файзи нур», Руи ҳарфам кас надида аз ниқоб омад ба чоп. Ҷашни айёми наку аз баҳри ҳалқу миллатам, Анқариби иди ҳайре бошитоб омад ба чоп. Дар парастори китобам илтифоти роҳбарон, Аз ҳисоби давлатиҳо беҳисоб омад ба чоп. Ман бигуфтам фикри ҳуд гар пурсише пайдо шавад, Аз барои мардумам баҳри чавоб омад ба чоп. Гулчини пан(ч)сад ғазал танзими ту бошад, Ҳусайн, Баргузида назми ту бо интихоб омад ба чоп.

04.11.2022

«ТО» ХИКМАТИ АХЛИ САОДАТ ДАР ДИЛИ МАН ЧО ГИРИФТ (3009)

Хикмати ахли саодат дар дили ман чо гирифт, Хар чй гуфтам дар ғазалхо, чавхари маъно гирифт. Бахри нафъу миллати худ рах бичустам рузу шаб, Дасти ман дар байни мардум домани танхо гирифт. Васфи ман бо як ишора дар сифоти Лайлй аст, Манбаи ишки Илохй аз дили шайдо гирифт. Мавчи укёнус дар чашмам чу туфоне бувад, Киштй аз бахри начоташ сохили дарё гирифт. Ошкоро дар забонам номи Вомикро шунав, У зи чонаш даст шусту домани Узро гирифт. Ошики шайдоиро бо рамзи худ гуфто Хусайн, Эътибори хар суханро аз каси доно гирифт.

21.09.2022.

БА ХАҚ ШУКРОНА МЕГЎЯМ, АМОНЙ ДАР ЧАХОН АНДОХТ (3010)

Ба ҳақ шукрона мегуям, амонй дар чаҳон андохт, Тараҳҳум байни миллатҳо садоҳат дар миён андохт. Ҳама дилсузии олам убури роҳи ҳақ бошад, Низоми дашту саҳроро ба чашми корвон андохт. Чидолу чанги ин мардум барои нафси аммора, Ҳама афъоли шайтонй чаҳонро дар зиён андохт. Нигар тазвири одамро ба назди ӯ ачаб бошад, Фиребу макри инсонй саморо дар гумон андохт. Тамоми санчиши олам ба ҳуд андозае дорад, Бипурс аз ёру аҳбобат киро дар имтиҳон андохт? Ҳусайно, бо каломи ҳуд мачӯ айби касеро ту, Бигу шукронаи мавло, ғазалро дар забон андохт. 22.09.2022.

ХАК БИГУФТО ДАР КАЛОМАШ ХОЛИ МОРО НОЗИР АСТ (3017)

Хақ бигуфто дар каломаш холи моро нозир аст, Бо назорат дар тамошо назди ғоиб хозир аст.
Ӯ ба мо фарёдрас дар лаҳзаи дармондагӣ, Бо вучуди саркашиҳо дар иноят собир аст.
Гар парешонӣ наҳоҳӣ, бод берун кун зи сар, Соҳиби афкори бад доим парешонҳотир аст.
Носипосӣ дар ҳаёти кас ҳазимат оварад,
Ҳар касе ҳаҳро бипушад, дар маонӣ кофир аст.
Саркашӣ гар чанд наҳардӣ, ноумед аз ӯ машав,
Бар гунаҳҳорони дунё рузи маҳшар носир аст.
Равзаҳониҳо бикун бо номи поҳаш, эй Ҳусайн,
Ту бидон дар ваъдаҳо назди малоик зоҳир аст.
02.10.2022.

ДАР ЧАХОН АЗ БАХРИ МАРДУМ АДЛИ СУЛТОНЙ ХУШ АСТ (3018)

Дар чахон аз бахри мардум адли султонй хуш аст, Бар адолатпешагон мулки Сулаймонй хуш аст. Дар хама аъмоли дунё устуворй пеша гир, Дар рахи хифзи амонат сирри пинхонй хуш аст. Холати кахру газаб бадхолй орад бахри кас, Гарчй суде хам нашуд харфи пушаймонй хуш аст. Хар кучо обод шуд, бар кадри он бояд расид, Аз барои хушдилй рохи гулистонй хуш аст. Мардуми руйи чахон арзонй хохад доимо, Хар кучо бошад хаёт, мулки фаровонй хуш аст. Адли Султонро ту дидй дар хаётат, эй Хусайн, Байни султонони дунё адли инсонй хуш аст. 04.10.2022.

ДАР ЧАХОН АСРОРРО ПИНХОН НАМУДАН МУШКИЛ АСТ (3019)

Дар чахон асрорро пинхон намудан мушкил аст, Байни мардум дар хичолат хар касе мустаъчил аст. Растагорй дар хаётат аз канори рохи хайр, Дар макоми бахру дарё дар худуди сохил аст. Сарнавишти бахту толеъ интихо ёбад ба худ, Ибтидои кисмати мо аз нахустин манзил аст. Дурй чуям аз чахолат, то наяфтам дар зарар, Хар кучо чохил бубинам, пойи у андар гил аст. Хамнишинй бо бузургон аз хисоли бехтарин, Хар касе курбе бичуяд зираку хам окил аст. Шуру шавки хотири ту дар калам омад, Хусайн, Мехри халку миллатат пайваста дар чону дил аст. 04.10.2022.

НОМИ НЕКЎ ДАР ЧАХОН УНВОНИ МАЪВОИ МАН АСТ (3020)

Номи неку дар чахон унвони маъвои ман аст, Мехри мардум дар дилам харфи дилорои ман аст. Рахму шафкат, мехрубонй подшохи чисми мост, Бахри мардум отифат султони дунёи ман аст. Шубха дорй дар маонй, ахли фатворо бипурс, Хукми шаръй бо далел маънои фатвои ман аст. Ман намехохам муаммо дар газал пайдо шавад, Хар чй гуфтам бесадо харфи муаммои ман аст. Сайр кардам бо мухаббат Осиёву Африко, Хар кучо ман рафта бошам, дар чахон чойи ман аст. Чавхари киматбахоро бо калам гуфтй, Хусайн, Мачмаъи фирузахо девони дарёи ман аст.

04.10.2022.

ДАР БАЁНИ ХАР СУХАН АНДЕШАИ ФАРДО ХУШ АСТ (3027)

Дар баёни хар сухан андешаи фардо хуш аст, Гар муносиб дар макомаш назми побарчо хуш аст. Илму ирфон дар газал бошад уруче бар само, Фахмиши илми маонй бахри хар доно хуш аст. Сарзаниш захме биёрад айбу бадгуйй макун, Ту бубин аз бахри мохй зулмати дарё хуш аст. Хикмати юнонй омад аз Арасту бар Араб, Бахри Мачнун дар чахон девонаи шайдо хуш аст. Рохи таблиги улум бошад макоми анбиё, Назди Холик бо чамоле сурати зебо хуш аст. Орифу шоир бидонад маънии харфи Хусайн, Дар умури харду олам нусрати мавло хуш аст.

ДАР БИЁБОН ДОНАГУЛ ГУЛХОНА ГАРДАД ОКИБАТ (3030)

Дар биёбон донагул гулхона гардад окибат, Гар набинад қатра санге, дона гардад оқибат. Қатраи борон зи абре бар садаф ногах расад, Бо мурури мавсиме дурдона гардад окибат. Номуносиб мачмае бо осиён пайдо шавад, Гар макоми авлиё майхона гардад окибат. Саргузашти хар нафар як хикмате дорад ба худ, Байни мардум киссахо афсона гардад окибат. Нуқтаи панду насихат тег дорад дар назар, Дар низоми гесухо чун шона гардад окибат. Мухтасар гуфти, Хусайно, хикмати ахли хирад, Шеъри ту андар аруз паймона гардад окибат.

АХЛИ АДОВАТУ ЧАХЛ ДАР ДУ ЧАХОН ЗИ МО НЕСТ (3072)

Аҳли адовату чаҳл дар ду чаҳон зи мо нест, Моли ҳаром хӯрдан аз баҳри мо раво нест. Мачмуи эътиқодот орӣ зи ҳар ҳурофот, Ҳар чӣ ҳилофи аҳл аст дар дини мо раво нест. Зоҳир бубину ботин дар ин ҳаёти ҳуррам, Дар дину мазҳаби мо ҳукми ҳатонамо нест. Поёни умри инсон оғози олами нав, Дар ҳилҳати Илоҳӣ анчому интиҳо нест. Чашми ҳасуд, чоно, ояндаро набинад, Андар тасаввури вай як назми беҳато нест. Соҳибсуҳан муҳаррам аҳли ҳирад, Ҳусайно, Дар назди аҳли ирфон ҳар пир раҳнамо нест. 26.11.2022.

ДАР УМУРИ ЗИНДАГОН<mark>Й Ч</mark>ОДАИ ХАМВОР НЕСТ (3088)

Дар умури зиндагонй чодаи хамвор нест, Зарру зевар бе нишоне зери хар девор нест. Рохи хамворй бихохй захмате каш дар чахон, Зери дарё нукраву зар диданаш душвор нест. Рахмати хакро бигў аз бахри доноёни дахр, Хикмате аз бахри чохил зеби хар гуфтор нест. Бодаи ахли хирад рохи тасаввуф дар маком, Хонаи хар пири комил хонаи хаммор нест. Муршиди рохи тарикат хазрати Чомй бидон, Дар масал хамчун муриди Хочаи Ахрор нест. Хоча Ахрори Валй гуфто ба хикмат, эй Хусайн, Олиме гар беамал, аз чумлаи аброр нест.

05.12.2022.

АЁ ХУРШЕДИ СОЗАНДА, МУБОРАК РӮЗИ МАВЛУДАТ (3095)

Аё хуршеди созанда, муборак рузи мавлудат, Ба фарзанди писархонда муборак рузи мавлудат. Дуои волидайни ту чу хамеша хамрахат бодо, Туй як умр фархунда, муборак рузи мавлудат. Дили покат ба ёронат мухаббат оварад хар дам, Ба мисли шамси тобанда муборак рузи мавлудат. Бубин ту омади корат, ризо шав аз Худои худ, Сахи чун абри боранда, муборак рузи мавлудат. Хусайн андар рахи Хуршед дуогу чун падар бошад, Ту фарзанди писархонда, муборак рузи мавлудат. Дуогу модари мушфик ба рохат мунтазир доим, Ту бошй бо лаби ханда, муборак рузи мавлудат. Давоми умри тулони ба Чамшед шамси тобон шав, Аё Хуршеди рахшанда, муборак рузи мавлудат. Саодатмандии дорайн зи бахрат аз Худо пурсам, Ба хар махфил ту зебанда, муборак рузи мавлудат. 10.12.2022.

ИБТИДОИ ИН ЧАХОН АЗ ЁДИ ИНСОН РАФТААСТ (3100)

Ибтидои ин чахон аз ёди инсон рафтааст, Даъвии хар нотавон дар хукми адён рафтааст. Ту магу такдири худро бо муроди ман набуд, Об суйи ташнагон аз лутфи Яздон рафтааст. Хилкати ахли чахон аз бахри таъмири замин, Ахли бидъатро бубин бо рохи шайтон рафтааст. Ту бубин фарди наку номи баландаш то абад, Хотами Тойй нигар бо дасти эхсон рафтааст. Рухи афроди наку боки намонад дар замин, Чун фазои Кахкашон то чархи гардон рафтааст. Се хазору сад газал омад ба дунё аз хирад, Хар китобат, эй Хусайн, бо номи девон рафтааст. 14.12.2022.

БАР ЗАМИН ИНСОНИЯТ БАХРИ КАРОМАТ ОМАДАСТ (3103)

Бар замин инсоният бахри каромат омадаст, Сафҳаи таърихи он бо сад ривоят омадаст. Хар гиёҳу чонваре худ санъати дасти Худост, Лутфи Ҳақ ҳар зарраро баҳри ҳимоят омадаст. Илми дину илми дунё шуд фариза аз само, Маърифат дар роҳи ҳақ рамзи шаҳодат омадаст. Нописанди давру даврон дар тариқат нораво, Нолаву зорӣ хато рамзи шикоят омадаст. Бо саодат зиндагонӣ аз Худо розӣ будан, Инсу чин бо роҳи ҳақ баҳри ибодат омадаст. То тавонӣ дар ҳаётат роҳнамоӣ кун, Ҳусайн, Ҳикмати аҳли хирад баҳри ҳидоят омадаст.

16.12.2022.

ГУШАЕ ХАРОБОТ (3110)

Ғамгин шавам чу бинам гар гушае харобот,
Ободиро бичуям бо маҳзари наботот.
Ман дар баёни ҳикмат дар назди оммаи ҳалқ,
Афкори ҳуд бигуям бо роҳи иттисолот.
Дар ин ҳаёти ҳуррам дурӣ бичуям аз ғам,
Хурсандиям бубаҳшад анчоми изтиробот.
Мизони ақл бингар дар назди Буҳанифа,
Ҳар урфу одати ҳалқ аз чумлаи мубоҳот.
Аз Маккаву Мадина омад дуоят, эй дуст!
Аз баҳри ту фиристам мактуби эҳтиромот.
Ҳикмат бигӯ, Ҳусайно, бо вазни пур зи оҳанг,
Мавзунии каломат дурдонаи каромот.

25.12.2022.

ОМАДУ РАФТИ НАФАС АЗ БАХРИ ИНСОН НЕЪМАТ АСТ (3120)

Омаду рафти нафас аз бахри инсон неъмат аст, Хам мурури умри кас дар рохи ирфон давлат аст. Мучиби пирузихо бошад ғанимат бахри кас, Хар чй омад дар хадис бахри мусулмон нусрат аст. Дар рахи аъмоли нек вақти муносибро бичу, Некй кардан ноаён бахри чавонон фурсат аст. То тавонй дар хаётат дурй чу аз кори бад, Адлу инсофу диёнат бахри шайтон хасрат аст. Хохиши нафсонй бошад иззати хар номурод, Адли султон дар замин бе амру фармон қисмат аст. Аз само борони рахмат бахри ту омад, Хусайн, Хатти ту бо хикмате бахри сухандон рахмат аст. 09.01.2023.

АЗ КАСЕ ДАР ИН ЧАХОН НОМИ НАК $\overline{\mathbf{y}}$ МОНАД ХУШ АСТ (3121)

Аз касе дар ин чахон номи наку монад хуш аст, Дар забони мардумон номи наку монад хуш аст. Дар хаёту баъди мавт аъмоли неку фазли туст, Васфи неку дар миён, номи наку монад хуш аст. Марди солех бо амалхо зиндаги бе карру фар, Гарчи бошад ноаён, номи наку монад хуш аст. Рахму шафкат дар назархо нафъи мардум дар хадаф, То ки гуянд безиён, номи наку монад хуш аст. Мурдани инсон фаромуши зи пай дорад, вале Аз ту монад як нишон, номи наку монад хуш аст. Хамчу Мавлонои Балхи, зиндагони кун, Хусайн, Байни мардум човидон номи наку монад хуш аст. 11.01.2023.

МО ХАМА ФАРЗАНДИ ОДАМ, ДАР ЧАХОН БЕГОНА НЕСТ (3124)

Мо ҳама фарзанди одам, дар чаҳон бегона нест, Ҳар касе онро надонад лоиқи гулхона нест. Аҳли оламро бубин дар зиндагӣ бо сад низом, Ҳар низоме дар чаҳон паймонаи майхона нест. Халку миллат чун гулистон ҳар нафар монанди гул, Ҳар кӣ бошад бо тачоҳул лоиқи кошона нест. Булбулу лочину шоҳин ҳамраҳу дар як радиф, Назди чуғди бесаробон хонаи вайрона нест. Сӯи бозори саодат рафтаам бо роҳи худ, Дар тичорат байни мардум зевари якдона нест. Гар Ватан гуфтӣ, Хусайно, роҳи ҳақро ту бубин, Чуз ватандорон Ватанро ҳеч соҳибҳона нест. 13.01.2023.

ЭЙ АЗИЗАМ, МАН ТУРО БЕХТАР ЗИ ЧОНАМ БИНАМАТ (3127)

Эй азизам, ман туро бехтар зи чонам бинамат, Бомухаббат, мехрубон, дар мағзи чонам бинамат. Хандаи пуршарми ту масрурй орад бахри ман, Дар часад, ҳам дар само руху равонам бинамат. Интизорам дар раҳат, ҳам иззате дорам ба дил, Ҳамчу меҳмони азизе руи хонам бинамат. Кош бошй ҳамраҳи ман ҳамчу чон андар танам, Дар ҳаёти нозанин зеби чаҳонам бинамат. Риштаи манзумаи ман як ишора баҳри ту, Аз барои миллатам ҳарфи аёнам бинамат. Баҳри ёри ҳуд бигуфтй бо садоҳат, эй Ҳусайн, Дар давоми умри ҳуд назми забонам бинамат. 19.01.2023.

ЮСУФО, ОМАД ХАБАР, ЁРИ ВАФОДОР ОМАДАСТ (3128)

Юсуфо, омад хабар, ёру вафодор омадаст, Ман Зулайхо гуфтаву бо чисми бемор омадаст. Гарчи чандин солхо бигзашта бошад бар шумо, Оташи ишке ба дил аз бахри дидор омадаст. Юсуфи Канъонй гуфто мефурушам калби худ, Дар замони пирияш бар ман харидор омадаст. Мункири рохи залолат тавба омад аз Насух, Хам Зулайхо бар Юсуф аз бахри инкор омадаст. Ошикони рохи хак пайваста бо аршу само, Дар рахи сидку вафо ишки сазовор омадаст. Ту бигуфтй аз Юсуф, хам аз Зулайхо, эй Хусайн, Бахри ибрат сурахо дар накши аброр омадаст.

КӮҲРО ДАР ҲАЛҚА ЧО КАРДАН ТАВОНӢ, ҲИММАТ АСТ (3129)

Кухро дар ҳалҳа чо кардан тавонй, ҳиммат аст, Баҳрро дар ҡуза ғунчонад Худо, ин нусрат аст. Қисмати инсонй омад дар раҳи озодиҳо, Нотавониро магу ту аз сиришти фитрат аст. Чавҳари инсонй бошад зистан бо аҳлу ҳуш, Байни маҳлуҳоти дунё одамй дар иззат аст. Ҳаҳ фиристод одамиро баҳри таъмири замин, Чабру зулми номуайян бар Худованд туҳмат аст. Адлу инсофу диёнат, зиндагй дар роҳи ҳаҳ, Неъмати Парвардигору ҳам нузули раҳмат аст. Ҳар чй омад аз Худо шуҳронаи он ҡун, Ҳусайн, Зиндагии босаодат баҳри инсон давлат аст.

19.01.2023.

ТО ТАВОНЙ, ЭЙ АЗИЗАМ, НЕКЙ КУН ДАР ИН ХАЁТ (3135)

То тавонй, эй азизам, некй кун дар ин ҳаёт, Дар давоми зиндагият бахри ту ояд начот. Саъй кун бо қадри имкон бахри эъмори Ватан, Бахри фардо аз ту монад хонақоҳе ё работ. Гар сухан гуфтй замоне дарки мардумро бубин, То биёяд аз каломат шираи оби набот. Дилнишин шав ҳамчу гул оромй ояд бахри ту, Гарчи хоре дар барат, ҳаргиз нагардй бесабот. Эй азизам доимо ман гул ба сар бинам туро, Нағма омад аз низому "Исфаҳон"-е аз "Баёт". Гуфтугуп ту, Хусайно, ҳамчу гавҳар дар назар, Фикри фардоро бикун осори ту аз боқиёт.

21.01.2023.

ШОД БОШЕД, ЭЙ АЗИЗОН, ИДИ НАВРӮЗ ОМАДАСТ (3144)

Шод бошед, эй азизон, иди Навруз омадаст, Бар диёри Точикистон иди Навруз омадаст. Бо кудуми Пешво ободию хам шодихо, Бар Душанбеву Зарафшон иди Навруз омадаст. Ифтихори миллати мо – Пешвои точикон, Бар Хисору хам Бадахшон иди Навруз омадаст. Ман бигуям давлати Эмомали поянда бод. Бар Хучанду Рашту Хатлон иди Навруз омадаст. Оли Рахмон дар садокат Оли Сомони ман аст, Бар диёри оли Рахмон иди Навруз омадаст. Пешвоё, рузи Навруз омадед, хуш омадед, Бар замини Суғд хандон иди Навруз омадаст. Халқ гуяд, Пешвоё, бахту тахти мо Шумо, Рахнамои Точикистон, иди Навруз омадаст. Сарвари миллат Шумову рахбари давлат Шумо, Бар диёри Точикистон иди Навруз омадаст. 25.01.2023.

САРЧАШМАХО АНДАР МАКОМ АЗ ЧАРХИ ДАВВОРИ МАН АСТ (3147)

Сарчашмахо андар маком аз чархи даввори ман аст, Дар хилвати хар равшанй, аз равзани ёри ман аст. Дар хоби рахмат дидаам нури самовоти уло, Нуру сафои хар амал аз чашми бедори ман аст. Гамхорихо аз бахри ман як рахмати Парвардигор, Шукрона андар рохи хак савдои бозори ман аст. Дар байни ахли маърифат, хам эхтироми хосу ом, Андар хаётам некихо аз хулку рафтори ман аст. Илхоми хак бар ман расид, фикре бикардам рузу шаб, Хар он чй омад дар газал аз мавчи афкори ман аст. Ман дар замирам хар чй буд имло намудам бахри халк, Аммо хазорон нуктае дар сина асрори ман аст. Гуфто Хусайнат бо далел аз бахри нафъи миллатам, Бошад баёни холи ман, харфе зи осори ман аст. 04.02.2023.

АЗ БАХРИ РИЗКИ ЧОХИЛЕ ХУРШЕД САРГАРДОН ШУДАСТ (3152)

Аз бахри ризки чохиле хуршед саргардон шудаст, Бо даъвати магрибзамин ин дахр бесомон шудаст. Машрик шуда мухточи кас, гарчанд дорад нафту газ, Хам дар умури зиндагй олам ба сад мизон шудаст. Мизони мо дар рохи хак рамзи адолат дар назар, Хар гунчаи начвои ман мисли гуле хандон шудаст. Аз Буалй Синои мо олам бубин дар хайрат аст, Хар он чй гуфта дар сухан, бар дарди халк дармон шудаст. Нури чароги ахли илм бошад иноёти Худо, Нуксони нисбиро нигар дар сояхо пинхон шудаст. Шамсу камар дар хар газал бошад ишора аз само, Бо хатти зебои Хусайн бурчи фалак девон шудаст. 14.02.2023.

МИЛЛАТАМ, ТУ ФАХРИ МАН, БАР САР НИГАХБОН БИНАМАТ (3164)

Миллатам, ту фахри ман, бар сар нигахбон бинамат, Байни миллатхои дунё ман чарогон бинамат. Ман бигуям сад саное бахри фарзандони ту, Чун нагуфтам чохилеро ахли ирфон бинамат. Буалиро ман бидидам дар рахи нуру сафо, Бар хурофоте бигуфтам айби домон бинамат. Хоби миллатхои дунё дар давоми асрхо, Дар забони Мавлавй зулфи парешон бинамат. Қавму миллатхои дунё дар зимистону бахор, Байни миллатхо чу як гул дар хиёбон бинамат. Богу гулзор офаридй бахри миллат, эй Хусайн, Хам бигуфтй бо мухаббат фахри девон бинамат. 21.02.2023.

ҚАДРИ ШЕЪРАМРО НАДОНАД ХАР КАСЕ ОГОХ НЕСТ (3165)

Қадри шеърамро надонад ҳар касе огоҳ нест, Дар вучудаш дурри маъно чавҳари дилхоҳ нест. Буи моҳй дар машомаш сайди моҳй дар ҳадаф, Меъдаи моҳй бубинад анбари ҳамроҳ нест. Моҳии анбарсиришт бар чашми чоҳил ноаён, Дар маонии ғазал тазвири оҳу воҳ нест. Даргаҳи ҳаҳро бичустам қадри имконоти ҳуд, Ҳар касе ҳаҳро нагуҳд, лоиҳи даргоҳ нест. Кури модарзод нашносад чилои рангҳо, Равшанй ҳам нури фитрй дар вучуди моҳ нест. Субҳи содиҳро бигуфтй дар каломат, эй Ҳусайн, Матлаи ҳуршеди назмат зулмати бегоҳ нест. 22.02.2023.

ДАР ИН ДУНЁИ ПУРХИКМАТ БА НОМАРДОН СУХАН ХАЙФ АСТ (3184)

Дар ин дунёи пурхикмат ба номардон сухан ҳайф аст, Надонад айбу шармеро, ба бедомон сухан ҳайф аст. Нигар бар нокасу номард надонад ору нанги худ, Ба ҳавли олимони дахр ба ҳар нодон сухан ҳайф аст. Чавонмардон дар ин дунё чароғи маърифат доранд, Ба ҳавли орифони дахр ба беирфон сухан ҳайф аст. Накукоре дар ин дунё начуяд роҳи сарпечй, Ба ҳавли носеҳи доно ба шабисён сухан ҳайф аст. Ҳар он кас ночавонмард аст, надорад дар дилаш ҳайре, Ба ҳавли ояти Қуръон ба лабэҳсон сухан ҳайф аст. Ҳусайно, ҳарфи ҳаҳро ту бигу бар мардуми олам, Ба ҳавли соҳиби ҳикмат ба ҳаҳпушон сухан ҳайф аст. 09.03.2023.

БАРОИ МАРДИ БЕДОНИШ ТАМОШОИ ЧАМАН ХАЙФ АСТ (3185)

Барои марди бедониш тамошои чаман ҳайф аст, Ба чоҳил даъвате ояд нишони анчуман ҳайф аст. Ҳама осебу ранчу дард аз исёни Банӣ Одам, Газанди номуносибро надидан дар бадан ҳайф аст. Адолат пеша кун ҳар дам, макун пастӣ ба ҳар коре, Каманди ноадолатро баланд андохтан ҳайф аст. Хиёнатҳои ҳар нокас таассуб оварад ҳар дам, Зи рӯи хислати ноҳақ ба номардон Ватан ҳайф аст. Машав паймоншикан ҳаргиз, вафоро амри Ҳақ медон, Вафодори хирадманде ба назди дилшикан ҳайф аст. Бубинӣ гуши печида итоби беадаб бошад, Ки огаҳ панди ҳуд дорад, ба гуши кар суҳан ҳайф аст. Ҳусайно, бо хирадманде суҳан дар пардаҳо чо кун, Самои пардаи гушон ба назди ҳушсуҳан ҳайф аст. 11.03.2023.

ДАР ИН ДУНЁИ ПУРХИКМАТ ХАЁТИ БЕНИЗОМ АЙБ АСТ (3186)

Дар ин дунёи пурхикмат хаёти бенизом айб аст, Ба даст овардани рузй ба савдои харом айб аст. Хама савдои ин олам низоме дар сухан бошад, Сухан дониста бояд гуфт, маколи бемаком айб аст. Нидое аз дили мардум чавоби бесадо бошад, Ба назди шоирони дахр навойи бемаром айб аст. Адоватхои ин дунё ба хар инсон зарар орад, Ту дурй чу зи хар кина, ки касди интиком айб аст. Магу ман олимам харгиз, хавои нафси худ бингар, Зи ахли илму хам ирфон хато назди авом айб аст. Хилофи раъйи султонй зи нодонй шавад пайдо, Хусайно, рахнамой кун муаммои калом айб аст. 11.03.2023.

МАВЧИ ТӮФОН БЕХАБАР, ДАР ҚАЪРИ ДАРЁ ГАВХАР АСТ (3191)

Мавчи туфон бехабар, дар қаъри дарё гавҳар аст, Зери дарёро бидонад он, ки соҳибчавҳар аст. Чоҳиле аз олиме боло нишинад айб нест, Назди Холиқ қадри олим аз ҳама болотар аст. Ҳалқаи амвочи дарё ҳикмате дорад ба ҳуд, Нақши зебой кушода зеби ҳар ангуштар аст. Чашмаи санги забарчад рамзи некй дар чаҳон, Руҳи Аттори валй ҳам зеби мушку анбар аст. Рутбаи Султон Увайс аз ҳар мақоме бартар аст, Ҳар башорат баҳри султон аз дуои модар аст. Бо балоғат, бо фасоҳат ҳарчй гуфтй, эй Ҳусайн, Маънии ҳарфи ту донад ҳар кй соҳибчавҳар аст. 12.03.2023.

ГАР БАДӢ КАРДӢ БА КАС, ПОДОШ БИНӢ ОҚИБАТ (3192)

Гар бадй кардй ба кас, подош бинй оқибат, Охири корат бало, ҳаргиз наёбй офият. Некй кун то метавонй бахри халқу миллатат, Гар хатое карда бошй, авф пурсу маъзарат. Солехи аъмоли хайрат рузи фардо бахри ту, Аз Худову аз расулаш бар ту ояд мағфират. Ту бичу рохи надомат аз маосй дар ҳаёт, Соҳиби пирузй гардй, гар бипурсй маслиҳат. Ҳар касе аз порсой гашт умре тандуруст, Аҳли зуҳду аҳли тақво доимо дар офият. Хайру осоиш шавад поёни корат, эй Хусайн, Бо бузургони замонат гар ту дорй машварат. 13.03.2023.

107

БАР САРАТ МУШКИЛ ЧУ ОЯД, ЧУРМ АЗ ТАКДИР НЕСТ (3194)

Бар сарат мушкил чу ояд, чурм аз такдир нест, Руп когаз сурати кас накси хар тасвир нест. Ту бубин хар он чй омад аз казову аз кадар, Розй шав бо хукми мавло, хочати занчир нест. Рохи хакро пеша гир, хам дурй чу аз хар фиреб, Дар рахи кахру газаб кори ту чуз тазвир нест. Хар касе хору забун бошад ба назди мардумон, Рахм кун бар холи зораш, бандагй тахкир нест. Хоби гафлат гар ту дидй шарху тафсираш макун, Аз барои фоли худ мизон ба ту таъбир нест. Хар чй гуфтй, эй Хусайн, аз олами андешахо, Хамрахи ахли хирад мухточ бар тадбир нест. 13.03.2023.

НАЗДИ АХЛИ МАЪРИФАТ ГАБРУ МУСАЛМОН ОШНОСТ (3206)

Назди аҳли маърифат габру мусалмон ошност, Дар низоми машварат чамъу парешон ошност. Маърифат омад мубашшир бо насиҳатҳои худ, Соҳиби аҳлу хирад бо ҳуҡми даврон ошност. Беҳтарин аҳволи инсон аз назар пайдо шавад, Ҳар касе саргашта шуд бо чашми ҳайрон ошност. Ҳамнафас шав бо бузургон, дурӣ чӯ аз маъсият, Ҳар кучо як мучриме бо роҳи исён ошност. Аз само он ҳар чӣ ояд, шукри мавлоро кунем, Боди мурсал баҳри мо бо абру борон ошност. Шарҳи асрори Ҳусайн осон набошад, эй азиз, Ҳар кӣ донад сирри ӯ, бо ҳарфи девон ошност. 20.03.2023.

АСЛИ ЗОДИ РОХИ ЧАХЛУ РОХИ ИРФОН ДИГАР АСТ (3207)

Асли зоди рохи чахлу рохи ирфон дигар аст, Байни кавкабхои дунё шамси тобон дигар аст. Ту бубин ин шамси ховар хидмате дорад ба халк, Бар хунармандони дунё накши дастон дигар аст. Оби дандон бо гулобе шира н-орад дар назар, Байни анвои анорон оби дандон дигар аст. Захри мор аз зери дандон бахри эчоди амал, Рохи Сино дар шифову рохи шайтон дигар аст. Рахнамое бахри Мусо шуълаи нор асту бас, Пораи оташ дигар, шамъи фурузон дигар аст. Назму насрат, эй Хусайно, бахри халку миллатат, Дар рахи назми балоғат харфи девон дигар аст. 21.03.2023.

ХАР КАСЕ АҚЛЕ НАДОРАД ДАР ВУЧУДАШ ДИН НЕСТ (3208)

Хар касе ақле надорад, дар вучудаш дин нест, Хар кӣ миллатро надонад соҳиби ойин нест. Урфу одатҳои мардум ҳикмати аҳли хирад, Роҳи онро гар бичуйӣ дар замини Чин нест. Ҳар муначчим баҳри фоле даъвате дорад ба ҳуд, Дар вучуди аҳли ирфон шаҳси аҳтарбин нест. Толеи баҳту саодат дар вучуди пирсол, Дар бинои сурати вай як ҳатти пурчин нест. Хашму андуҳи чаҳон бошад нишона дар фазо, Ҳар кучо чамъе бубин, ӯ ҳӯшаи Парвин нест. Нуктаи ҳарфи Ҳусайн орад ба дилҳо равшанӣ, Ҳар касе печида бинад, марди борикбин нест.

23.03.2023.

Аввали мохи Рамазони соли 1444.

ХЕЧ КАС БО САРВАТИ ХУД ДАР ЧАХОН ПОЯНДА НЕСТ (3213)

Хеч кас бо сарвати худ дар чахон поянда нест, Бо чахолат зиндагонй мазхари созанда нест. Риштаи зуннори гардан бар насоро илми ғайб, Илми ғайби ин чахонро дар замон хонанда нест. Риштаи зуннори Зардушт аст чун рамзи фано, Бо такаббур зиндагонй бахри кас зебанда нест. Халқаи васли улум андар замини ахли илм, Кавкабу шамсу қамар аз бахри кас зоянда нест. Илму ирфони Илохи бахри таъмири замин, Қадри донишро надонад ҳар кӣ омӯзанда нест. Зиндаги бо номи неку точи давлат, эй Хусайн, Кулли анвои улумро дар чахон донанда нест. 26.03.2023.

ҚАДРИ ИНСОНРО НАДОНАД ОН, КИ АЗ ХУД РАФТА АСТ (3216)

Қадри инсонро надонад он, ки аз худ рафтааст, Худ намедонад, ки фардо кори вай ошуфтааст. Бадамал ҳар чо, ки бошад фитнаҳо пайдо кунад, Дар забони бадзабонон мори афъй хуфтааст. Ҳар касе дар байни мардум қадрдониҳо кунад, Дар мақоми эҳтиром ӯ чун гули бишкуфта аст. Савти улфат ҳар замоне сӯи дилбар меравад, Дилбарй дар қалби поки дилбарон бинҳуфта аст. Шоирон дар ҳар замон инкори худро гуфтаанд, Орифу шоир ба ҳикмат дурри маъно суфтааст. Вақти зулмат ту нигаҳ кун маҷлиси шеъри Ҳусайн, Аз барои раҳнамой панду ҳикмат гуфтааст.

26.03.2023.

ИНТИЗОРИ ДОМИ САЙД АЗ МЕХРИ САЙЁД ОМАДАСТ (3219)

Интизори доми сайд аз мехри сайёд омадаст, Бехабар сайди само бо рохи озод омадаст. Кисмати сайди хаво дар лона медорад варо, Бахри хар сайде камон аз хоки ачдод омадаст. Хок шав дар пои мардум, аз Худо гофил машав, Киссаи сайди фазо аз бахри иршод омадаст. Худпарастй дур месозад башарро аз Худо, Дар санои зикри вахдат назми аврод омадаст. Дурй аз ганчи мухаббат зарфи оташ оварад, Гурзи оханро бубин аз дасти хаддод омадаст. Иктидо бар ахли ирфон хикмате дорад, Хусайн, Хар чй гуфтй дар ғазал аз рохи эчод омадаст.

27.03.2023.

ДАР ЧАХОН АДЁНУ МАЗХАБ РАМЗИ ИМОН ОМАДАСТ (3228)

Дар чахон адёну мазхаб рамзи имон омадаст, Рахму шафкат байни мардум адли султон омадаст. Вачхи тамсили ғазал асрори олам дар назар, Хидмати халқи Худо аз бахри инсон омадаст. Бидъати рохи хурофот аст васфи бехирад, Гофилу чохилнамо аз рохи вайрон омадаст. Рахму шафкат хам мурувват чилваи нури Худо, Иштибохи рохи шайтон сирри пинхон омадаст. Иззату икроми инсон мазхари амри Худо, Дар чахон осудагихо нури тобон омадаст. Зеби инсонхои дунё домани пок асту бас, Пардаи харфат, Хусайно, зеби девон омадаст.

ШАВҚУ ЗАВҚУ ХИСЛАТИ МАН АЗ ҒАЗАЛ БОЯД БИЧУСТ (3232)

Шавку завку хислати ман аз ғазал бояд бичуст, Нақши занбури ҳаворо аз асал бояд бичуст. Хатти беозори ман боқӣ бимонад то абад, Қисмати аъмоли манро аз азал бояд бичуст. Байни мардум ҳар чӣ гуфтам панду амсолу ҳикам, Ҳикмати аҳли карамро дар масал бояд бичуст. Рахнаи нуқсони айбе мухтафӣ бошад мудом, Чашмаи оби равонро бехалал бояд бичуст. Саҳлкориҳои мардум бо ҳадаф қоиммақом, Маънии ҳар як ғазалро бебадал бояд бичуст. Баҳри ҳалқу миллати ҳуд пандҳо гуфтӣ, Ҳусайн, Ҳар чӣ гуфтӣ ё навиштӣ дар амал бояд бичуст.

ШУКРОНАИ АЙЁМ КУН, БАР ТУ САЛОМАТ ДОДААСТ (3238)

Шукронаи айём кун, бар ту саломат додааст, Рохи адолат пеша кун, бар ту диёнат додааст. Аз худ марав доро шудй, тахвин макун ахли хирад, Бар соликони рохи хак сабру каноат додааст. Дарбандй ояд хар гахе, бар даргахаш умед банд, Ёбй рахо аз носазо, бар ту бароат додааст. Хуршеди олам дар дилам ман аз баёнаш очизам, Аммо зи нури ботине кашфи фасохат додааст. Дилбастаи зебой шав дар ин чахони нозанин, Рахме бикун бар дилбаре, бар ту садокат додааст. Дурри маонй дар сухан андеша дорй, эй Хусайн, Нолиш макун аз нокасе, бар ту саодат додааст. 08.04.2023.

ДУРАХШИ ОЗАРАХШИ МО АЗ ИН ДУНЁ ХУМОЮН РАФТ (3244)

Дурахши Озарахши мо аз ин дунё Хумоюн рафт, Шукухи фарри Фарзона чу як руъё Хумоюн рафт. Хабар омад ба гуши чон мисоли хоби пурхавле, Чавони сохиби ирфон чу як мавло Хумоюн рафт. Гуруби нури хуршедй чахонеро ба гафлат бурд, Мисоли начми парроне ба нопайдо Хумоюн рафт. Падарро сабр мехохам чу сабри Айюби Собир, Ба чашми мардуми олам ба сад маъно Хумоюн рафт. Кучо харфи тасаллое барои модари махзун? Дилаш дарёди гам гардида, дар дарё Хумоюн рафт. Чавори рахматат бикшо, Худоё, бар канорат гир, Ба такдири қазои ҳақ ба он дунё Хумоюн рафт. Хусайн, аз даргаҳаш хоҳад барои у бихишти адн, Саропо бо сафо ҳамсони Мавлоно Хумоюн рафт. 14.04.2023.

ЗИНДАГОНП БАЙНИ МАРДУМ БО ЧАХОЛАТ МУШКИЛ АСТ (3257)

Зиндагон байни мардум бо чахолат мушкил аст, Чойи ноором дон он чо, ки марди чохил аст. Аз хатархо нонамоён ларза дорад барги гул, Бо тахайюр бингарад хоре, ки дар назди гул аст. Дар канори руду дарё рохи осоиш бубин, Мавчи бемайлони дарё назди хар як сохил аст. "Шашмаком"-и миллати мо рохате орад ба гуш, Хар кучо назму наво амвочи савти булбул аст. Фозилу донои мардум дар замин ахли хирад, Хикмати ахли адаб дар назди хар сохибдил аст. Айбу нуксоне нагуфт дар газалхоят, Хусайн, Аз манобир гу сухан он чо, ки марди комил аст. 27.04.2023.

ШУКРОНАИ ДАРГОХИ ХАК, БАР МО КАРОМАТ ДОДААСТ (3269)

Шукронаи даргохи Хак, бар мо каромат додааст, Дар байни махлуки чахон илми саодат додааст. Хам дар хузури подшох хам дар хузури ахли илм, Дар байни хосу хам авом рохи хидоят додааст. Кори наку дар ин чахон вобастаи шукрона шуд, Аз айбу офоти чахон бар мо саломат додааст. Бошад забон аз бахри мо як неъмати Парвардигор, Андар баёни хар амал харфи шаходат додааст. Аз даргахаш дорй умед, дар имтихон сабре бикун, Бахри начот аз мушкилй рохи каноат додааст. Бар сарнавиштат, эй Хусайн, шукронаи маъбуд кун, Дар рохи хидмат бахри ту дину диёнат додааст. 08.05.2023.

ИНСОН БАҚО АСТ, ДУНЁ БЕБАҚО НЕСТ (3271)

Инсон бебақо аст, дунё бебақо нест, Инсон бенаво аст, дунё бенаво нест. Дар ваъдай дар ризо дар назди сохибвафо, Инсон бевафо аст, дунё бевафо нест. Печидани садохо бошад чавоби фарёд, Гарчанд ки бенидо аст, сахро бесадо нест. Шукрона олим хастй, боло магир ту худро, Дар кавли мардуми мо доно бехато нест. Мадху ситоиши халқ гарчанд ки н-омад ба ту, Некй бикун ба мардум, эҳсон бесано нест. Кайҳони ту, Хусайно, майдони илму ирфон, Манзума бин ту дунё ирфон бефазо нест.

ШИКАСТИ ГЎШАИ ДАФТАР ЗИ УРФИ АХЛИ НИСЁН АСТ (3274)

Шикасти гушаи дафтар зи урфи ахли нисён аст, Вале гар хатбарак монй, ба кори хайр унвон аст. Нигар мактуби қудсиро, ки дорад арзиши дунё, Барои хифзи оёте ба ороми нигахбон аст. Садокат гар шавад пайдо, муназзам кун адолатро, Низоми мардуми олам саботи адли мизон аст. Агар афтад зи дам оташ бисузад хушку тар хар дам, Гулистони хамокатхо ба чашми ман биёбон аст. Хазорон олами зебо зи афкори Банй Одам, Нишони рамзи ободй зи аъмоли Сулаймон аст. Хусайно, ту китобат кун, мунаввар мешавад олам, Баёни хикмати воло чароғи назми девон аст. 10.05.2023.

ГАВХАРИ АҚЛУ ФИРОСАТ РАХНАМОИ МАРДУМ АСТ (3278)

Гавҳари аклу фиросат раҳнамои мардум аст, Хайри кишвар ҳам саодат аз ризои мардум аст. Зиндагӣ бо номи некӯ ҷавҳаре дорад ба худ, Баҳри некон доимо ҳамду санои мардум аст. Нобакорӣ байни мардум мушкилӣ орад мудом, Селу тӯфони зарарҳо аз ҳатои мардум аст. Маҷлиси аҳли ҳирад бо ҷону тан андар ҳадаф, Соҳиби аклу фиросат ҷонфидои мардум аст. Ҳар кӣ бошад бо ҷамоат баҳри ӯ ояд шараф, Баҳти иҳболу шарофат аз дуои мардум аст. Ҳар куҷо як олиме гар бо амал бошад, Ҳусайн, Дар ҳама давру замонҳо муҳтадои мардум аст.

ПОЙДОРӢ ДАР САДОҚАТ БАХРИ ИНСОН ГУЛШАН АСТ (3285)

Пойдорй дар садокат бахри инсон гулшан аст, Бехтарин рохи часорат аз адоват гаштан аст. Бо фазилат марди солех душманаш аз байн бурд, Дар шабистон байни мардум хамчу мохи равшан аст. Сохиби шарму хаё як иффате дорад ба худ, Байни мардум бо латофат дар амал гулдоман аст. Комронй дар маком, мухточи мардум дар амал, Айби хар сохибмакоме зери садхо доман аст. Накши эчоди газал бе услуби ахли калам, Дар чавохирхонаи кас бесадо дар суфтан аст. Ту саодатмандиро гуфтй Хусайно, дар газал, Аз хаёти ин чахон бо номи некў рафтан аст. 26.05.2023.

ШУКРИ МАВЛО, ГАВХАРИ МАН ДАР МАКОМ АФТОДААСТ (3289)

Шукри мавло, гавхари ман дар маком афтодааст, Хам сиришту фитрати ман дар низом афтодааст. Ман нагуфтам дар ғазалҳо баҳри ранчи дохилӣ, Бо умеди донае сайде ба дом афтодааст. Булбулу гул дар чаманҳо хоб дидам дар саҳар, Хатти ман дар байни мардум хушмаром афтодааст. Ман бигуфтам дар ғазалҳо аз ҳаёти дидаам, Аз чавони ботакаббур эҳтиром афтодааст. Марди ориф домани худро бипушад доимо, Сирри ӯ баҳри ҳаё бар пушти бом афтодааст. Ҳар чӣ гуфтӣ, эй Хусайно, баҳри нафъи миллатат, Мақтаи аҳдофи ту дар эҳтимом афтодааст. 30.05.2023.

«СОИ МУСАЛЛАСА» ХАҚ БИДОНАД КАЙ БИБОРАД БАР ЗАМИН БОРОНИ ГАЙС (3049)

Хақ бидонад кай биборад бар замин борони ғайс, Рузи дахум аз хамалхо дар махи обони ғайс. Илми ғайб омад ба оят васфи борони бахор, Рамзи он маълум набошад назди огохони ғайс. Абри найсон бахри инсон мачмаи об асту бас, Аз барои ташна зарфи обихушпошони ғайс. Бо умеди ризку рузй аз Худо дорам талаб, Шуд муайян бахри мардум шеваи армони ғайс. Дар бахорон мардуми мо оби рахмат хонадаш, Урфу одат байни мардум чашни обафшони ғайс. Некукорихои мардум нафъи худ орад, Хусайн, Бехтарин инъоми неъмат бар замин эхсони ғайс.

01.11.2022.

«ЖЕ» ХАР КӢ МОШИНХОНААШРО АЗ ҚАДИМ ГӮЯНД ГАРАЖ (3050)

Хар ки мошинхонаашро аз қадим гуяд гараж, Бо забони аврупойй дар калим гуяд гараж. Нақши хатти ҳар нафар эронй бошад ё араб, Аҳли Мисри бостон бо ҳарфи чим гуяд гараж. Хучраи карвонсаройе аз барои ҳифзи мол, Дар забони точикй бозори тим гуяд гараж. Мардуми Тойлонд гуяд баҳри сайёҳони ҳуд, Чоҳилони роҳи ҳақ хони рамим гуяд гараж. Дар Мадина баҳри ҳочй маскани обу таом, Аҳли мағриб бенидо хони ҳатим гуяд гараж. Ҳар чй гуфтй дар маонй ту ҳимоят кун, Хусайн, Аҳли дарёро бубин ҳарфи ҳарим гуяд гараж.

02.11.2022.

«ЧИМ» ИБНИ СИНО ГУФТА БУД ДАРМОНИ ДАРДУ ХАМ ИЛОЧ (3054)

Ибни Сино гуфта буд дармони дарду ҳам илоч, Бо баёни ҳар мараз поёни дарду ҳам илоч. Баҳри беморон бигуфт оромӣ орад ҳар суҳан, Аз табибон ҳарфи нек искони дарду ҳам илоч. Аҳли ҳикмат ҳарчӣ гӯяд он васила дар шифо, Офате андар замин чуброни дарду ҳам илоч. Манзили бемориро аз меъда гуфто он ҳаким, Холӣ будан аз ғизо бурҳони дарду ҳам илоч. Ҳар чӣ гуфто Ибни Сино хонаи банд асту бас, Чисми инсон бо шараф зиндони дарду ҳам илоч. Маҳзари ҳар ҳарфи ту аз Ибни Сино, эй Ҳусайн, Чора созӣ дар маҳал майдони дарду ҳам илоч.

«ЧЕ» ВО АЧАБ ХАР ЯК ГУЛЕ АНДАР ГУЛИСТОН ХОРПЕЧ (3053)

Во ачаб, хар як гуле андар гулистон хорпеч, Гунчаи гул назди сохир дар назархо морпеч. Хоку оби одамй дар ин чахон пайваста шуд, Бо назокат мисли як гул дар харам гулзорпеч. Хушаи гул дар гулистон накхате дорад ба худ, Бехтарин гул байни гулхо бар саре дасторпеч. Халқаи печида бинй баста бошад бар камар, Дасти мучрим рузи махшар мешавад зуннорпеч. Хайр кун бар ахли дил, озурдагй н-ояд ба ту, Ахли дарду чашми хайрон хаставу афгорпеч. Хар чй гуфтй, эй Хусайно, човидон монад зи ту, Байни хикматхои дунё харфи ту асрорпеч.

07.11.2022.

«XO» ХУШЁР ШАВ ВАҚТИ САХАР, ДОРАД ГАРОНЙ ХОБИ СУБХ (3038)

Хушёр шав вакти сахар, дорад гарони хоби субх, Мушкил бувад андар назар, дорад гарони хоби субх. Бедорй омад дар хабар, хакро бидон олигухар, Гарчанд бошй дар сафар, дорад гаронй хоби субх. **Г**офил машав, эй бехунар, чун хоби афзун пурхатар, Бар мардумон орад зарар, дорад гарони хоби субх. Сохиб шав бар симу зар, бедор шав вакти сахар, Бар ахли дил орад зафар, дорад гарони хоби субх. Доим бишав сохибназар, бедориро кун ту сипар, Аз хоби ғафлат күн хазар, дорад гаронй хоби субх. Омад нишони муътабар қавли Хусайнат мухтасар, Бедор шав вакти сахар, дорад гарони хоби субх.

18.10.2022.

МЕРАСАД ЗИКРИ ХУДО БАР ГЎШИ МАРДУМ ХАР САБОХ (3052) Мерасад зикри Худо бар гўши мардум хар сабох, Бо нилом даъвати Хак халк ёбад то фалох

Мерасад зикри Худо бар гуши мардум ҳар сабоҳ, Бо нидои даъвати Ҳақ ҳалҳ ёбад то фалоҳ. Дар шариат субҳи содиҳ тоати ҳаҳ вочиб аст, То тулуи шамси ховар ҳоб кардан номубоҳ. Ту макун дашноми кас, аз кизбу ғайбат дур бош, Холисан ли-л-Лаҳ бигуфтан дар суҳан бошад сароҳ. Холисан ли-л-Лаҳ бикардӣ гар амал дар ин ҳаёт, Раҳмати ҳаҳ бар ту ояд, кори ту андар фалоҳ. Гар ҳирадманде бидидӣ, ҳидматаш кун руҳу шаб, Номи некат дар забонҳо давра гардад ҳар сабоҳ. Аз Худо розӣ талаб, роҳат биҳоҳӣ, эй Ҳусайн, Дар дили ту аз саодат шодӣ бошад иртиёҳ.

07.11.2022.

«ХО» МУБОРАК НАЗДИ ХАК ИНСОНИ ФАРРУХ (3055)

Муборак назди ҳақ инсони фаррух, Бигардонад бало даврони фаррух. Ба чуш ояд зи норе оби раҳмат, Бичушад чашмаи гирёни фаррух. Бипушад айби ту ҳар марду номард, Бипушонй ту гар домони фаррух. Худо баҳшад туро дар рузи маҳшар, Бибаҳшй ҳар гаҳе исёни фаррух. Накукорй бикун ту дар маҳомаш, Ба боло меравад эҳсони фаррух. Мукаммал кун ту девонат, Ҳусайно, Мукофо мешавад девони фаррух.

07.11.2022

«ДОЛ» МАЧЛИСИ МО БО БУЗУРГОН МАХФИЛИ ЗЕБОЙ ШУД (3014)

Мачлиси мо бо бузургон махфили зебой шуд, Байни мо асрори дунё махрами сахрой шуд. Дар гулистон комати гул дилбарй бошад хадаф, Хар чй омад аз тасаввуф окибат дунёй шуд. Аз сулуки накшбандй дину дунёро нигар, Аз тарикат то шариат омади раъной шуд. «Даст бар кор асту дил бар ёр» марди хакшинос, Назди мардум дар тачаммуъ сухбати танхой шуд. Бекарорихои ориф бар само дил додан аст, Хар касе андар тарикат ошики шайдой шуд. Аз Самарканду Бухоро рохи таълимат Хусайн, Ваъзи ту дар байни мардум минбари мавлой шуд. 23.09.2022.

[ ]b

НАВЧАВОН БО РОХИ ТАЪЛИМ ОКИЛУ ДОНО БУВАД (3021)

Навчавон бо рохи таълим окилу доно бувад, Бохунар хам бо тичорат сохиби дунё бувад. Дастёзихо макун, гарчанд бошй Ардашер, Аз бузургон гир ибрат, ворисат доро бувад. Дар чахон зебову нозебо зи бахри ибрат аст, Руйи нозебо набинад хар кй нобино бувад. Иштиёки зулмати шаб дурй чуяд з-офтоб, Интизори бомдодон дар шаби ялдо бувад. Тундбоде гар бидидй рахгузар гу бахри худ, Мавчи навпайдо ба боде руйи хар дарё бувад. Неъмати мавло шумар ту боди форамро, Хусайн, Шуълаи оташ ба зулмат неъмати Мусо бувад.

АЗ ФАЗОИ ТОЧИКИСТОН ДУР БОДО ЧАШМИ БАД (3023)

Аз фазои Точикистон дур бодо чашми бад, Аз сафои мулки Сомон дур бодо чашми бад. Сугду Хатлону Душанбе хамрахи Раштонзамин, Аз Хисору аз Бадахшон дур бодо чашми бад. Миллати точик ба дунё сарбаланд аз номи нек, Аз бузургон, аз чавонон дур бодо чашми бад. Байни халку миллати худ адли Пешво дар амал, Аз канори адли султон дур бодо чашми бад. Бахри ободии кишвар мекунад доим талош, Аз макоми хайру эхсон дур бодо чашми бад. Бо ниёиш бахри миллат худ бигуфтй, эй Хусайн, Аз баёни назми девон дур бодо чашми бад.

10.10.2022.

МЕХРУ МУХАББАТИ ТУ ДАР НУРИ ДИДА БОШАД (3025)

Мехру муҳаббати ту дар нури дида бошад, Осудагй чу ояд, дил орамида бошад. Обу алаф ба дастам дар дашту дар биёбон, Сайде равад ба сахро, аз куҳ рамида бошад. Хавфу хатар бубинам, ҳифзат кунам ба чонам, Сайёди номуродй теге кашида бошад. Хар гаҳ шавй ту пайдо бо роҳи орифона, Дар байни хосаву ом дилҳо тапида бошад. Раҳгум занад зи ғафлат дар чодаи ҳаҳиҳат, Роҳи муҳаббатеро ҳар кас надида бошад. Манзур аз муҳаббат маҳсуди дил, Ҳусайно, Ҳар ҳикмате, ки гуфтй бар дил расида бошад.

12.10.2022.

БО ҚУДУМИ АҲЛИ ИРФОН ХОНААМ ГУЛХОНА ШУД (3026)

Бо кудуми аҳли ирфон хонаам гулхона шуд, Дар ниҳодам чавҳари дил дар тавофи хона шуд. Муждаи дилшодӣ омад баҳри мизбон аз само, Аз садаф дар зери дарё баҳри ман дурдона шуд. Ҳар кучо гар холӣ бошад аз кудуми меҳмон, Бо низоми урфи мардум гушаи вайрона шуд. Аз бузургон хайр дидам, шуд фаровон моли ман, Ҳар кучо дидам хасисе аз саҳо бегона шуд. Тангдасту тангчашмон дар чаҳон хору залил, Соҳиби дасти саҳоват дар чаман парвона шуд. Хусравиро гар ту хоҳӣ, қавли ҳақро гӯ, Ҳусайн, Бо баёни панду андарз ин суҳан шоҳона шуд.

ХАР ЯК СУХАН ЗИ ШОИР БЎИ ЗАМОНА ДОРАД (3028)

Хар як сухан зи шоир буи замона дорад, Мафхуми асли маъно дар худ нишона дорад. Руху равони хастй аз куллахо талаб кун, Гар меравй ту боло, гардан давона дорад. Гуфтори бо назокат бошад кабоби бирён, Дурй бичу зи мичмар, оташ забона дорад. Пархез кун зи шубха дар рохи дилшиносй, Дар рохи хушку зардй ошик фасона дорад. Шоир сухан бигуяд дар пардахои оханг, Зеро ки дар дили худ савту тарона дорад. Оханги ту, Хусайно, овози ахли хикмат, Гуфто ба халк Исо: Дам интихо надорад.

12.10.2022.

ДАР КУХИСТОН БО САДОИ ОБ ХОБАМ МЕБАРАД (3031)

Дар кухистон бо садои об хобам мебарад, Бо умеди чашмаи сероб хобам мебарад. Чашмаи эчоди ман пайваста бошад бо само, Дар вучудам Кавсари шодоб хобам мебарад. Ризки ман дар дасти Холик, хонаках бошад сабаб, Хамчу Марям гушаи мехроб хобам мебарад. Бо таваккул зиндагонй ман натарсам аз касе, Бо дуо дар дохили гирдоб хобам мебарад. Равшаниро ман бичуям бо дил аз ахли карам, Дар само бо дидани махтоб хобам мебарад. Хар нафас бо зикри мавло худ бигуфтй, эй Хусайн, Бе танаффус дар миёни об хобам мебарад.

НИГАР БАР ЗЕРИ УКЁНУС, КИ ДАРЁИ ДИГАР ДОРАД (3033)

Нигар бар зери укёнус, ки дарёй дигар дорад, Мусофир нафъи молеро зи миной дигар дорад. Бубин ту чархи гардунро, само хам бе сутун бошад, Машав хайрон ба хар Мачнун, ки дунёй дигар дорад. Бикун андешай фардо вафодорй ба ту ояд, Хилоферо макун пеша, ки ғавғой дигар дорад. Мазан нохун ба қалби кас, адоват оварад бар ту, Гурезон шав зи хар чохил, ки хамтой дигар дорад. Чахонбиний хар шойр ба худ як хикмате дорад, Хазорон Шамси ин олам, ки Мавлой дигар дорад. Ғанимат дон, Хусайно, ту бузургони замонатро, «Мазан теша ба пой худ», ки маъной дигар дорад. 15.10.2022.

НЕКӢ ТУ МАЧӮ АЗ НАФАРЕ, КИ ДИЛИ БЕДОР НАДОРАД (3034)

Некй ту мачў аз нафаре, ки дили бедор надорад, Окил ту магў, гар нафаре чавхари гуфтор надорад. Ту некй бикун бо амалат нуктаи хоре ту ба гул зан, Булбул гами гул мехурад, андешаи хар хор надорад. Чўё ту бишав, зиндагй осон набувад хеч, Осон машумар бар нафаре токати дидор надорад. Андарзи хакимона бигў бо амалат бахри насоро, Ту таъна мазан бахри касе халкаи зуннор надорад. Вайроний мачў, манъ макун хар нафаре пеши ту ояд, Душман машумар як нафаре ханчари девор надорад. Тахкир макун ахли суханро ту надониста, Хусайно, Бехуччату бурхон ту магў харфи сазовор надорад. 15.10.2022.

УМРИ АХЛИ ИЛМУ ИРФОН БО САОДАТ БИГЗАРАД (3035)

Умри ахли илму ирфон бо саодат бигзарад, Назди мардум бо низому бо каромат бигзарад. Акли солим бахри инсон неъмати Парвардигор, Рузгори ахли имон бо шаходат бигзарад. Зиндагй чун санги хоро сахтихо дорад ба худ, Умри инсонхои неку бо каноат бигзарад. Домани сохибдилон доим бипушад айби кас, Рузу шаб аз бахри чохил бо маломат бигзарад. Чашмахо аз зери дарё мезанад амвочи худ, Эй хушо гар умри султон бо адолат бигзарад. Ту башорат дех, Хусайно, бахри халку миллатат, Умри инсонхои доно бо хидоят бигзарад.

16.10.2022.

ЧАШМА ГАР ЧОРЙ ШАВАД, РЎЗЕ БА ДАРЁ МЕРАСАД (3036)

Чашма гар чорй шавад, рўзе ба дарё мерасад, Нури хуршед аз само бо сад таманно мерасад. Чашмаву он нури хуршед аст бахри мардумон, Аз вучуди хок хам гармо ба сахро мерасад. Рохи таълими улум бошад саодат бахри халк, Илму ирфон, кимиё моро зи доно мерасад. Назди арбоби рисолат «хар макомеро макол», Дар баёни хар сухан окил ба маъно мерасад. Охи мачнунон шунав дарюза н-ояд бахри ту, Дар рахи нодорихо соил ба фатво мерасад. Зебу зинат дар газалхо нусрате бошад, Хусайн, Харфи хакро ту бигў гавхар зи мавло мерасад.

НАВО ХАР ГАХ ШАВАД ПАЙДО, САДОРО МЕТАВОНАМ ЗАД (3041)

Наво ҳар гаҳ шавад пайдо, садоро метавонам зад, Ба дасти меҳрубонӣ норизоро метавонам зад. Ризо бошам ба тақдирам, ба дил боди насим дорам, Нидои ишқ агар ояд, саборо метавонам зад. Агар ман як хато бинам, бичӯям иштибоҳи худ, Хилофи офият бошад, хаторо метавонам зад. Тиҳидасте шавад пайдо биҳоҳад рози номаҳрам, Асо дар дасти худ дорам, гадоро метавонам зад. Ҳар он гаҳ бенаво бинам бубинад кӯмаке аз ман, Ба нафъи бенавоён ман наворо метавонам зад. Асои наҳши дасти ту, Ҳусайно, ҳикмате дорад, Бигӯ баҳри ҳидоят ман асоро метавонам зад. 24.10.2022.

ДАР ЧАХОН ХАЙРИ КАСЕ БА АДЛИ СУЛТОН НАРАСАД (3044)

Дар чахон хайри касе ба адли султон нарасад, Пояи васли маком ба амри инсон нарасад. Шухрати номи наку мартабаи ахли хирад, Рахи максуди дуо ба чашми гирён нарасад. Шодй кун бахри казо гардиши даврон ба хадаф, Берун аз кисмати ту зи давру даврон нарасад. Накшаи хатти азал гар биравад су само, Кадами ахли хирад ба мулки вайрон нарасад. Нуктаи хикмати хак адли само бошаду бас, Хеч паймонаи дахр ба адли мизон нарасад. Риштаи сабки Хусайн укда кашад хар нафасе, Ту магир харфи касе, таъна ба девон нарасад.

КУШ НОМАТ ХАМЧУ ВАСФИ НАВБАХОР ОЯД БА ЁД (3046)

Куш номат ҳамчу васфи навбаҳор ояд ба ёд, Бо сарафрозй мақоми ифтихор ояд ба ёд. Хайр кун дар ин ҳаётат, аз бадиҳо дур бош, Номи некат бардавому беғубор ояд ба ёд. Хоку лойи сарзаминат шуд муқаддас баҳри ту, Аз барои наҳри миллат чуйбор ояд ба ёд. Дар зимистон байни гулҳо ту магир роҳи ҳазон, Ношукуфта ғунчаи гул, шоҳсор ояд ба ёд. Бо умед рузи фардо бишкуфад ҳар навгуле, Косагулҳоят фишурда рузгор ояд ба ёд. Эй Ҳусайно, ҳар чи гуфтӣ баҳри ҳалҡу миллатат, Чун чароғи раҳнамойи ёдгор ояд ба ёд.

30.12.2022.

ВАФОДОРӢ ЗИ БАХРИ ЁР ГУЛИ ГУЛХОНА ХОХАД БУД (3047)

Вафодорй зи бахри ёр гули гулхона хохад буд, Висоли нома аз ҳар чо дари кошона хоҳад буд. Ибодат дар раҳи ноҳақ бубинй оташи Озар, Чу ибрат байни оташҳо дили парвона хоҳад буд. Бубин ободии олам ҳама аз дасти аҳли ҳайр, Низое ҳар кучо бошад, дами вайрона хоҳад буд. Ғаму андуҳи ҳар инсон бикоҳад чисми инсонй, Пушаймонй зи бадномй ғами афсона хоҳад буд. Ба ваҳти гуфтани назме ҳимоят кун ту ҳарфи худ, Ҳарорат гар шавад пайдо, таби шоҳона хоҳад буд. Ҳусайно, ҳикмати ҳаҳро бикаш бар риштаи назмат, Ҳар он ҳарфе, ки ту гуфтй кафи дурдона хоҳад буд. 30.10.2022.

ОБИ ЧОРӢ РОХИ ХУД БАР СЎИ ДАРЁ МЕКАШАД (3076)

Оби чорй рохи худ бар суп дарё мекашад, То нахушкад катрахо бо сад таманно мекашад. Ту бубин дарёи Урдун шуд мукаддас бар Масех, Хар насоро бо гуле рамзи Масехо мекашад. Олиме бо илми дунё дар масал чун Берунй, Равгани зери замин аз реги сахро мекашад. Санчиши рохи залолат дар фиреби мардумон, Сурмаи рахшандаро бар чашми умё мекашад. Эхтироми ахли илм андешаи марди наку, Марди доно хикмате аз харфи мавло мекашад. Мисли хамномат ба мардум чорасозй кун, Хусайн, Риштаи харфат даво аз Ибни Сино мекашад.

ХАРЧАНД БОШЙ БЕХАТО, ТУ ТАВБА КУН АЗ КОРИ БАД (3081)

Харчанд бошй бехато, ту тавба кун аз кори бад, Андар дилат нуру сафо, ту тавба кун аз кори бад. Ахли гунахро хеч гах тахкиру истехзо макун, То худ нагардй мубтало, ту тавба кун аз кори бад. Аз хар гунохи кардаат бечашму рў бинам туро, Исён макун, эй бехаё, ту тавба кун аз кори бад. Дар байни мардум бо гунах кардй мубохоти зиёд, Шарме накардй аз Худо, ту тавба кун аз кори бад. Аз дарду ранчи ин хаёт хохй начоте бахри худ, Аз мушкилй ёбй рахо, ту тавба кун аз кори бад. Осй машав дар рохи хак андар давоми умри худ, Бошад Хусайнат рахнамо, ту тавба кун аз кори бад. 01.12.2022.

АЗ ХАКИМОНИ ЧАХОН НОМАИ ШОХОНА БИМОНАД (3083)

Аз ҳакимони чаҳон номаи шоҳона бимонад, Аз ҳасисони замон хона ба бегона намонад. Партави шамси зуҳо дур набошад зи назарҳо, Ту магу гулканиро раҳбари гулҳона надонад. Шаҳси бадҳоҳ бубинӣ, ки бичуҳд айбат, Ба ғубору ба гумон номаи мастона наҳонад. Аз ривоёти қадим қиссаи начво бирасида, Ҳар чӣ бинад ба назар ҳосили афсона наҳонад. Ту бубин болу пари мурғи Ҳумо бебадалист, Доҳили оташу гул лонаи парвона намонад. Ту бигу баҳри ҳасудон бебадал аст Ҳоҷӣ Ҳусайн, Ҳарфи манро ба гумон хонаи вайрона наҳонад. 02.12.2022.

БУЗУРГОНИ ХУДОРО БЕНАЗАР ДИДАН ХАТО БОШАД (3092)

Бузургони Худоро беназар дидан хато бошад, Дарахтони гулеро бесамар дидан хато бошад. Бубин Кайхусраву Доро макоми сафхаи таърих, Ба хар Рустам падарро Золи Зар дидан хато бошад. Нигини он Сулаймонро итоат вочибе омад, Ба дасташ мухри Хотам бегухар дидан хато бошад. Низоми ду чахонро ту зи он мавло хакикат дон, Хаёти охиратро хоки тар дидан хато бошад. Бирав бар назди ахли илм бичу дури зи хар чохил, Хасуду чохилонро безарар дидан хато бошад. Машав бадхохи ахли илм, Хусайно, дар давоми умр, Шикасти шоиреро муътабар дидан хато бошад.

БУБИН ФАРДОИ НОМАРДОН, КИ ФАРДОЕ ДИГАР ДОРАД (3097)

Бубин фардои номардон, ки фардое дигар дорад, Хама душман занад лофе, ки даъвое дигар дорад. Бирав бо рохи ирфонй, бичу дурй зи хар нодон, Шунав хикмат зи он окил, ки дунёе дигар дорад. Хуручи Одаму Хавво зи море буд дар чаннат, Марав бо рохи шайтонй, ки ғавғое дигар дорад. Ризомандй бичу доим сукунат бар дилат ояд, Агар толиб нашуд сокин таманнои дигар дорад. Ту хохиш кун зи ахли илм рахи иршод бахри худ, Бубин ахли чаҳолатро тақозое дигар дорад. Магу бепир фардеро, Хусайно, дар рахи вахдат, Ба мисли Мавлавии Балх чу мавлое дигар дорад. 12.12.2022.

ШУКРИ МАВЛО МЕКУНАМ ХАМВОРЙ АЗ ДАВРОН РАСИД (3104)

Шукри Мавло мекунам ҳамворӣ аз даврон расид, Дар рахи некуихо бар гуши ман фармон расид. Суи бозори адолат хар гахе кардам сафар, Дар биёбон хамнаво сардобаи арзон расид. Нисбати подоши корам доимо кардам умед, Шукри рузи имтихон, хушёрй аз бухтон расид. Дар мақоми назди мардум чун нагуфтам харфи бад, Минбари назму наво аз мулки он султон расид. Бо муаммо ахли бидъат хар чй гуфто бахри ман, Гарди вай бар руи ман чун баргаи райхон расид. Бахри нафъи миллатат хикмат бигуфти, эй Хусайн, Кош бошад човидон назме, ки дар девон расид. 17.12.2022.

ХАР ЧИРО ХОХАД ХУДО ДАР ЛАХЗА ПАЙДО МЕКУНАД (3106)

Хар чиро хоҳад Худо, дар лаҳза пайдо мекунад, Санъати маҳлуқи худро У тамошо мекунад. Назди ишқи босадоқат ту магу ман ошиқам, Ишқи носанчидаро дар моли дунё мекунад. Ошиқи роҳи муҳаббат масканаш маъвои дил, Чумлаи аъмоли неку баҳри фардо мекунад. Аҳли бидъат бо чаҳолат тарки мазҳаб дар назар, Ин чаҳону он чаҳон бо фитна расво мекунад. Ту бубин аҳли насоро вақти ранчурӣ мудом, Ҳалқаи зуннори худ суи Масеҳо мекунад. Тандурустиро бипурсад аз Худо доим Хусайн, Баҳри миллат тинчиро аз ҳақ таманно мекунад. 20.12.2022.

САМО РАВШАН ШАВАД ОН ГАХ, КИ ДОНО АЗ ЗАМИН ХЕЗАД (3107)

Само равшан шавад он гах, ки доно аз замин хезад, Биёяд зулмате бар нур, чу нодон аз камин хезад. Заковатмандй бар нахле зи инъоми Банй Одам, Шифои дарди беморон зи муми ангубин хезад. Тарики маърифатро дон ба худ як кимате дорад, Агар хикмат шавад куҳе, зи ёкуташ нигин хезад. Зи мағриб пешаи сурат тафаккурро зи машриқ дон, Барои санъати фаннй аёниҳо зи Чин хезад. Ҳаёти мардумон бингар гаҳе шодон, гаҳе ношод, Насибу кисмати ҳар кас ниҳоде аз ҷабин хезад. Каломи аҳли ҳикматро, Ҳусайно, баҳри миллат гуҳ, Нидои роҳи ирфонй зи ҳарфи мурсалин хезад.

ЭЙ Д $\overline{\mathbf{y}}$ СТИ МЕХРУБОНАМ, СОЛИ НАВ МУБОРАК БОД! (3113)

Эй дусти мехрубонам, соли нав муборак бод! Сохибиззат зи чонам, соли нав муборак бод! Осудаги бихохам андар давоми ин сол, Табрик кунам ба чонам, соли нав муборак бод! Хамрохи ёру дустон гар чону тан саломат, Осудаву амонам, соли нав муборак бод! Икболи соли навро бо сад дуо бигуям, Ман бо дилу забонам, соли нав муборак бод! Монанди нури борон бахри хаёти хуррам, Хуршеду соябонам, соли нав муборак бод! Дар ин рузи муборак Хусайн гуяд бахратон, Бо шумо човидонам, соли нав муборак бод! 31.12.2022.

ТУ БУБИН НАХЛИ АСАЛ ЗЕБАНДА МАСКАН МЕКУНАД (3117)

Ту бубин нахли асал зебанда маскан мекунад, Бахри фардо мурча аз дона хирман мекунад. Маскану хирман бубини боризо гу қавли худ, Аз Худо пурсам чавобе ҳар чи бо ман мекунад. Хонаи нахли асал ибрат бувад дар ин чахон, Айби касро марди неку зери доман мекунад. Ҳар касе дар ин чахон бехуда донад сабзаро, Хоки носанчидаро дар чашми душман мекунад. Мункари роҳи ҳақиқат ҳамраҳи бебандубор, Нуктаи андешаро зуннори гардан мекунад. Гулхани аҳли хирад гулхона гардад, эй Ҳусайн, Ҳар ки хонад шеъри ту парвози гулшан мекунад. 07.01.2023.

АЗ КЎЙИ АХЛИ ХИКМАТ НАХРИ СУХАН БАРОЯД (3118)

Аз куйи ахли хикмат нахри сухан барояд, Бехикматй зи чохил аз мову ман барояд. Сохибфазилати дахр нафъе ба халқ орад, Бадхоху баднигохе чонаш зи тан барояд. Аз фитнаи хасудон зоил шавад чу неъмат, Илло зи буғзу кина дудаш зи тан барояд. Инсони босаховат рахшанда мисли шамс аст, Баъди вафоти некон нур аз кафан барояд. Хар кас, ки хамрохи ман доро бувад ба хикмат, Ман розиям ба дунё хамноми ман барояд. Афкори ту, Хусайно, бар нафъи халку миллат, Аз гунчахои харфат гул аз чаман барояд.

ИН ДАВЛАТИ ДИЛ ДАР РАХИ БОЗОР НАБОШАД (3125)

Ин давлати дил дар рахи бозор набошад, Мехри дили мо дар дили ағёр набошад. Бахшанда бишав бо караму номи наку чу, Ин зевари зар дар таги девор набошад. Гулзор бихар бо амали худ зи ҳакимон, Дар боғи касе як гули бехор набошад. Рузону шабон мегузарад, умр ғанимат, Умри ману ту фурсати бисёр набошад. Бингар ба амалҳои худ, аъмол наку кун, Бар Ҳақ нарасӣ дидаи бедор набошад. Шукрона бигу ҳар нафас аз умр, Ҳусайно, Дар назму наво ҳам раҳи ҳамвор набошад.

17.01.2023.

ЭЙ КОШ, ДАР ЗАМОНА ТИРУ КАМОН НАБОШАД (3133)

Эй кош, дар замона тиру камон набошад, Дар байни хосаву ом як бадгумон набошад. Тарғиби рохи хакро бепарда гу ту доим, Аъмоли хайри мардум андар нихон набошад. Хору залил гардад, хам нотамом бимонад, Дар шеъри хар суханвар рухи замон набошад. Дар назму насри мардум гарчанд чор фасл аст, Андар каломи шоир харфи хазон набошад. Чохе макан ба сузан дар хар макон ба ғафлат, Дар чои номуносиб оби равон набошад. Худ гуфтай, Хусайно, эхёгаре набинам, Дар харфи хар сухангу руху равон набошад.

ЗИ АҚЛУ ИЛМУ ХАМ ИРФОН БА МИЛЛАТ ИҚТИДОР ОЯД (3141)

Зи ақлу илму ҳам ирфон ба миллат иқтидор ояд, Навобиғ гар шавад пайдо, зи миллат ифтихор ояд. Бубин ту қудрати миллат чаҳонро дар таҳайюр монд, Барои ҳалқу ҳам давлат зи номаш эътибор ояд. Нигар бар ҳарфи ҳар олим ба ҳуд як ҳикмате дорад, Маонӣ ҳавли ҳар шоир ба ҳоли ҳуд ба кор ояд. Муҳити нури ирфонӣ ҳимоят мекунад ҳудро, Ҳама анвори пинҳонӣ ба чашми соядор ояд. Зи ҳотир маҳв мегардад асар гар бенаво бошад, Навои назми ҳар шоир ба миллат ёдгор ояд. Ҳусайно, пардаи ҳарфи ту дорад илму ҳам ирфон, Ҳазорон ҳикмати мавло зи ҳарфи пардадор ояд. 23.01.2023.

ДАР ЧАВОНӢ ШУКРИ ХАК, ЧАХДЕ БА ИСЁНАМ НАБУД (3142)

Дар чавонй, шукри ҳақ, чаҳде ба исёнам набуд, Ғайри ҳақ дар мушкилй дигар нигаҳбонам набуд. Ман будам танҳо чу раҳбар бемуҳофиз дар Ватан, Айбу нуҳсони чавонй зери домонам набуд. Ман бипурсидам зи Субҳон сатри айби мардумон, Шуҳри ҳаҳ, дар чашми мардум чисми урёнам набуд. Соҳиби минбар шудам андар давоми умри ҳуд, Шуҳри ҳаҳро меҳунам ҳарфи парешонам набуд. Ман сафар ҳардам ба дунё Африҳову Шарҳу Ғарб, Ҳамраҳи муфтй Амон, ҡори пушаймонам набуд. Фиҳри фардоро биҳардй бо ҳиёсе, эй Ҳусайн, Ҳарфи носанчидае дар назми девонам набуд. 23.01.2023.

ФАРДОИ МИЛЛАТИ МАН ГУЛЗОР МЕНАМОЯД (3143)

Фардои миллати ман гулзор менамояд, Бахри харидани гул бозор менамояд. Дар чашми хар насоро марчона аз Масехо, Занчири хар мусулмон зуннор менамояд. Бадномй байни мардум ранчурй бар кас орад, Шахсе, ки дар хичолат бемор менамояд. Шармандагй ба дунё аз качниходй ояд, Рохи хаёти инсон хамвор менамояд. Аз Буалии Сино ойина шуд чахоне, Тасвири номуайян девор менамояд. Девон ту, Хусайно, бар нафъи миллату халк, Дар сафхахои таърих осор менамояд.

25.01.2023.

ИЛМУ ИРФОНУ САФО ГАНЧИ ХАЁТАМ МЕДИХАД (3154)

Илму ирфону сафо ганчи ҳаётам медиҳад, Баҳри тасҳири само болу қанотам медиҳад. Қатраҳо ояд зи боло, оби раҳмат дар назар, Устуворӣ дар раҳи туфон саботам медиҳад. Шукри ҳақро мекунам, ки маъсумӣ омад баҳри ман, Дар мукофоти амал қанду наботам медиҳад. Аз гунаҳ ман дур будам бо умеди раҳматаш, Бо каримӣ аз шаби исён баротам медиҳад. Дар баёни илму ирфон, ҳам маонӣ, ҳам бадеъ, Ногаҳон аз суи ҳуд як илтифотам медиҳад. Баҳту иқболат, Ҳусайно, бардавом аст аз Ҳудо, Ҳам бигу аз ҳар бало роҳи начотам медиҳад.

БАЙНИ МАРДУМ НУР БОРАД, ОҚИЛЕ ПАЙДО ШАВАД (3155)

Байни мардум нур борад, окиле пайдо шавад, Хар кучо хайре биёрад, одиле пайдо шавад. Ноумедихо набояд дар фазои бахру бар, Аз барои киштибоне сохиле пайдо шавад. Дар хатои носазо ғамгин машав аз нокасе, Аз барои норавойй гофиле пайдо шавад. Хадяи дасти саховат кам нагардад аз ато, Аз барои бурдаи нон соиле пайдо шавад. Сохиби хулки наку шав дар сафар ё дар хазар, Аз барои зиндагонй манзиле пайдо шавад. Анчуман хохй, Хусайно, бартараф кун айби худ, Хар кучо бо номи некат махфиле пайдо шавад. 17.02.2023.

ХАР КУЧО АЗ ХАРФИ МАВЛО РАВШАНӢ ПАЙДО ШАВАД (3156)

Хар кучо аз ҳарфи мавло равшанй пайдо шавад, Гунчаи гул боз гардад, гулшане пайдо шавад. Равшанй дар гулшане бошад баёни як сухан, Донаеро чамъ орй, хирмане пайдо шавад. Аз нидоҳои бузургон ҳикмате ояд ба дил, Баҳри ҳалқу миллати ҳуд гуфтанй пайдо шавад. Бо муҳаббат зиндагй кун ҳамдамй ояд ба ту, Аз адоватҳои мардум душманй пайдо шавад. Айби ҳудро ту бубину тавба, истиғфор кун, Аз барои сатри айбат домане пайдо шавад. Ҳар начотеро ту ҳоҳй аз Худованд, эй Хусайн, Дар дуо шав аз бароат равзане пайдо шавад. 17.02.2023.

БАХРИ МАРДУМ АЗ ХУДО ХАР РАХМАТЕ ПАЙДО ШАВАД (3157)

Бахри мардум аз Худо ҳар раҳмате пайдо шавад, Ҳар гаҳе шукрона гӯйй, неъмате пайдо шавад. Ҳар касе дорад часорат фикри фардоро кунад, Дар вучуди баҳри ирфон ғайрате пайдо шавад. Нотавоне карда некй, мезанад бар рӯйи кас, Ҳар кучо бошад баёне, муфтие пайдо шавад. То тавонй дар ҳаётат дурй чӯ аз кори бад, Аз паси ҳар номуродй заҳмате пайдо шавад. Ҳар амалро дар чаҳон вақти муносиб дар назар, Некй кун аз баҳри фардо, фурсате пайдо шавад. Эй Ҳусайно, ҳар чй гуфтй умми Мӯсо дар назар, Бо тариқи ваҳй доим нусрате пайдо шавад.

17.02.2023.

КИСМАТИ ФАРДОИ ИНСОН ДАР НАЗАР ПАЙДО ШАВАД (3158)

Кисмати фардои инсон дар назар пайдо шавад, Нури хуршед дар хилолу дар камар пайдо шавад. Мохи навро гар ту дидй сарнавишт орад ба ту, Гар дуо кардй ба хикмат рахгузар пайдо шавад. Умри тулонй бубинй бардавом аз кори хайр, Субхи содик баъди козиб хар сахар пайдо шавад. Мушки анбар гар ту хохй сайди маъноро бикун, Бо ду чашми шух оху дар камар пайдо шавад. Зиракию хам фиросат аз макомоти уло, Ризку рузй, хам фазилат аз хунар пайдо шавад. Хар чй гуфтй бо далоил мустанад бошад, Хусайн, Назми зебо аз каломи муътабар пайдо шавад.

БАРОИ ЗЕБИ ИН ДУНЁ ГУЛУ ГУЛХОНА ПАЙДО ШУД (3159)

Барои зеби ин дунё гулу гулхона пайдо шуд, Дили ориф ба ирфоне зи он паймона пайдо шуд. Сифоти авлиёро ман бичустам дар масири худ, Ба мисли хонаи занбур афзун хона пайдо шуд. Шароби антахуриро бигуфто Хофизи Шероз, Зи мастии гулу булбул майу майхона пайдо шуд. Майу майхонаи суф зи боби чому вахдат буд, Зи соғархои номардон дари вайрона пайдо шуд. Накукор дар ин дунё зи ислохи харобот аст, Хакикат хар кучо бошад, гули шохона пайдо шуд. Давоми умри ширинам нагуфтам бенизомиро, Зи харфи риштаи назмам хатти дурдона пайдо шуд. Хусайно, гавхари худро бичуст аз нихони худ, Барои хифзи ашъорат чу гавхархона пайдо шуд. 18.02.2023.

БИТАРС АЗ ОХИ АХЛИ ДАРД, ДУОЯШ МУСТАЧОБ ОЯД (3161)

Битарс аз охи ахли дард, дуояш мустачоб ояд, Хама озору дарду ранч, ки аз зери никоб ояд. Биёзорй дилеро ту ба худ теги газаб бинй, Зи хар охи гарибоне садое аз сахоб ояд. Бипурс ту аз Худои худ хама оромии олам, Саботи зиндагй бинад хар он чашме ба хоб ояд. Хурофоти Банй Одам бинои чохилон бинам, Хазорон мору хам каждум зи девори хароб ояд. Тараххум байни инсонхо нузули рахмате бошад, Хама панду насихатхо зи авроки китоб ояд. Хусайно, назми хоси ту гулистон бо хазорон гул, Ба хикмат зебу зинат дех, зи он буй гулоб ояд. 20.02.2023.

ДАР ЧАХОН АХЛИ ШАРАФ САХРО ГУЛИСТОН КАРДААНД (3168)

Дар чахон ахли шараф сахро гулистон кардаанд, Сарвати мавчударо дар рохи эхсон кардаанд. Хар кучо бинам салохе мачмаи ахли улум, Рахнамой бахри халк бо рохи ирфон кардаанд. Сураи Юсуф бихон аз бахри ибрат эй азиз, Сад ривоят бахри мо аз Мисру Канъон кардаанд. Васфи мардони наку зохир шавад дар хар кадам, Айби мардумро басе пушида пинхон кардаанд. Хар амал дастур бошад бар бузургони чахон, Кори худро бо хадаф бо адли мизон кардаанд. Сабки назмат бо бузургон дар радиф бошад, Хусайн, Сад хазорон шоире эчоди девон кардаанд.

ОДАМӢ БО АҚЛИ КОМИЛ ХОКРО ЗАР МЕКУНАД (3193)

Одамй бо ақли комил хокро зар мекунад, Оламеро бо сафои худ мунаввар мекунад. Хоку обу лойи инсон шуд муқаддас аз азал, Ачри хайри одамиро дах баробар мекунад. Хамнишини оби Замзам қудсият аз хона аст, Мавчи дарё ҳар замоне буйи анбар мекунад. Ноумедихо макун ту аз мусибат дур бош, Сохиби ҳар як мусибат хок бар сар мекунад. Бо умеди шахру дарё абр ояд бар само, Рузи фардо ҳам умеди ҳавзи Кавсар мекунад. Риштаи назми Хусайн аз силки ҳикматҳои худ, Зинати савту наворо дурру гавҳар мекунад.

ГАР НАБОШАД МАЪСИЯТ ДУНЁ ГУЛИСТОН МЕШАВАД (3195)

Гар набошад маъсият, дунё гулистон мешавад, Дар чахон ободихо аз адли султон мешавад. Носипосихои мардум нохушй орад мудом, Толеъи бахти баланд аз шукри даврон мешавад. Нархи арзон гар ту хоҳй, аз само борон бипурс, Баъд аз он арзонихо аз адли мизон мешавад. Корзори дастёрон беҳадаф набвад, вале Кинаву ҳам душманй аз руйи буҳтон мешавад. Ҳар киро дасти сахо бошад азизи мардум аст, Иззати аҳли шараф аз ҳайру эҳсон мешавад. Эҳтироми ҳар азиз аз заҳмате бошад, Ҳусайн, Оби руи аҳли илм аз илму ирфон мешавад.

172

ЧАШМАИ ИРФОНИ МАН АЗ ЗЕРИ ДАРЁ МЕРАСАД (3204)

Чашмаи ирфони ман аз зери дарё мерасад, Бо тарики хоси худ бар реги сахро мерасад. Қавли ҳакро ман бичустам, ҳам бигуфтам роҳи гул, Аз барои ғунчаҳо боди шукуфо мерасад. Гардиши шамсу қамар аз баҳри инсон асту бас, Ҷавҳари қиматбаҳо аз марди доно мерасад. Гушаи рамзу киноя чушиши сарчашмаҳо, Аз барои баҳру дарё дурри маъно мерасад. Ҳарфи ту бо чашму абру рамзи худ дорад, Ҳусайн, Гар мачозй гуфтай бо роҳи имон мерасад. Сайри ту андар маонй ҳам баёну ҳам бадеъ, Баҳри аҳли маърифат бе як муаммо мерасад. 19.03.2023.

ҚАТРАИ БОРОНИ НАЙСОН ХАМЧУ УЗРО МЕРАВАД (3212)

Қатраи борони найсон ҳамчу Узро меравад, Бо умеди мачмаи худ суйи дарё меравад. Худ намедонад, ки фардо сарнавишташ дар чй аст, Дар садаф бо номи гавҳар зери дарё меравад. Қисмати марди Худо ҳам дар вучуди қатраҳо, Ҳар кй соҳибдил бувад, ў бемуаммо меравад. Лаълу ёкути нигин пайдо кунад амвочи нур, Аз вучуди мавчи зебо санги хоро меравад. Чавҳари ойинадорй инъикоси сурат аст, Ҳар кй ҳарфи ҳақ бичуҳд, назди мавло меравад. Ҳар чй гуфтй баҳри миллат роҳи иршод, эй Ҳусайн, Бар мақоми раҳнамой ошкоро меравад.

25.03.2023.

ТОЧУ ТАХТАШРО ҒУЛОМ АЗ БАХРИ ХАС ГУМ МЕКУНАД (3215)

Точу тахташро ғулом аз бахри хас гум мекунад, Умри худро бо мурури ҳар нафас гум мекунад. Гар шавад соҳиб ба моле, некӣ аз ёдаш равад, Қадри худро бо ҳаво бахри ҳавас гум мекунад. Ҳар кучо сайёди нодон лофи бемаънӣ занад, Сайди худро бо надомат аз ҳафас гум мекунад. Ҳар кучо марди хирадвар, сулҳу оромӣ аз ӯ, Душманиро дар чаҳон соҳибнафас гум мекунад. Зарраи хоки азизон сурма гардад аз карам, Иллати бемориро Исонафас гум мекунад. Оташе дорӣ, Ҳусайно, ҳарфи худро пухта кун, Чаҳли носанчидаро оташнафас гум мекунад.

ХАР НИДОЕ ДАР ЗАМИН БАР ГЎШИ МАВЛО МЕРАСАД (3218)

Хар нидое дар замин бар гуши мавло мерасад, Хам чавобаш бесадо бо рохи начво мерасад. Зери гардун хар чй хохй фикри фардоро бикун, Бандагй дар рохи хак бе як муаммо мерасад. То тавонй дар хаёт аз пушти навмедй марав, Сояи анвори хак дар рузи фардо мерасад. Ғафлатободии мардум дилшикан бошад мудом, Сахви ғофил дар харом аз рохи савдо мерасад. Гушу хуши ман асири нолаву фарёди кас, Бахри киштй хар садо аз суйи мино мерасад. Рохи ту бошад, Хусайно, Кахкашон хамрохи халк, Мисраи хар байти ту бо рохи фатво мерасад. 27.03.2023.

КАБКУ ШОХИН БЕМУАММО ДАР ХАВО ПАР ВО НАКАРД (3224)

Кабку шохин бемуаммо дар хаво пар во накард, Болу парри хар муаммо худ маро парвона кард. Дар рахи мехру мухаббат ман чахиш кардам мудом, Бо вучуди иштиёке бахри ман парво накард. Қатраи хар шабнаме дунёй дорад дар бараш, Дар садокат субхдам эхёи побарчо накард. Номи Иброхим шунидй, Хочаре омад ба ёд, Қиссаи номахрамиро гесуйи Соро накард. Дар вучуди худ мубарро кудрати ҳакро бубин, Гавҳари қиматбаҳо дар зери ҳар дарё накард. Олами ҳарфи камолат хоби ту бошад, Хусайн, Мазмуни ҳар ҳикмати ту ранчиши маъно накард. 01.04.2023.

ГУБОРИ РОХИ НОМАРДОН МАБОДО АЗ САМО АФТАД (3240)

Губори рохи номардон мабодо аз само афтад, Бисўзад марди доноро хар он гах нобачо афтад. Хатар ногах шавад пайдо, туро тадбир мебояд, Бизан доман ба сўи рах хасе гар зери по афтад. Чахон осуда гар хохй, мадоро кун ба кадри хол, Ба ту хурсандихо орад хакиме ошно гардад. Губоре гар ба чашм афтад чахон зулмат шавад он гах, Бихўр нури мучаллоро, ба дастат кимиё афтад. Губори зиндагй доим ба худ як болу пар дорад, Нашинад бар сари одам хар он гах аз хаво афтад. Нигах кун зери поро ту, Хусайно, аз макоми худ, Ту точи сар бикун хар гах азизе зери по афтад.

УМРИ ИНСОН ХАМЧУ АБРИ НАВБАХОРОН БИГЗАРАД (3241)

Умри инсон ҳамчу абри навбаҳорон бигзарад, Навъи гул бо накҳати худ дар гулистон бигзарад. Умри мо бошад ғанимат соати шому саҳар, Бо вучуди беҳисобе шамси тобон бигзарад. Ҳар кучо як чоҳиле озурдагӣ орад ба кас, Умри нодон доимо аз роҳи исён бигзарад. Домани мардони некӯ пушише дорад ба худ, Иллати нуқсони мардум сатри урён бигзарад. Айби пироҳан начуям аз вучуди ҳар нафар, Чашми ман ҳамчун мусофир аз биёбон бигзарад. Эй Ҳусайно, вақти иншо меравӣ суи фазо, Байни кавкабҳои зебо наҳри девон бигзарад. 10.04.2023.

САРБАЛАНДӢ ДАР ЧАХОН АЗ ИЛМУ АЗ ИРФОН БУВАД (3242)

Сарбаландй дар чахон аз илму аз ирфон бувад, Бахти инсон доимо махчурй аз исён бувад. Аз ҳаёти ин чаҳон бошад шикоятҳо ҳато, Нолишу ношукриҳо аз ғафлати нодон бувад. Изтироби сайди лоғар раҳми сайёд оварад, Ҳар нафас дар зиндагонй фурсати даврон бувад. То тавонй байни мардум аз ҳудат беҳуд машав, Иззу чоҳат дар ҳаёт бар дарди ту дармон бувад. Аз само барҳе чу ояд он бисӯзад ҳушҡу тар, Ҳар ҡучо ҳоҡистар аст асрори он пинҳон бувад. Наҳши Чину ҳам фарангй дар назар дорй Ҳусайн, Ин ҳама ободиҳо аз нусрати султон бувад.

12.04.2023.

ХАМА САРХО ФУРУД ОЯД БА ДАСТАТ СИМУ ЗАР БОШАД (3247)

Хама сарҳо фуруд ояд ба дастат симу зар бошад, Агар ту бенаво бошӣ, суҳан ҳам беасар бошад. Забуну хориҳо бар ту расад аз дасти номардон, Вале аз ағниё бошӣ, маҳомат муфтаҳар бошад. Агар дороиҳо дорӣ, ба ту сад иштибоҳ ояд, Зи душман дар ҳимоят шав, канорат пурҳатар бошад. Марав бо роҳи печида, ки лашкар дар сари роҳ аст, Бикун ёрӣ ба ҳамроҳе, ки бо ту ҳамсафар бошад. Вучуди мо дар ин дунё таҳозои назар дорад, Ҳама даргоҳи инсонӣ аҳиран ҳоки тар бошад. Суҳанҳои наҡӯи ту, Ҳусайно, зеби маҳфилҳо, Ба назди орифи шоир каломат муътабар бошад. 20.04.2023.

ХАР НАФАС АЗ СИНА ХОРИЧ УМРИ МОРО КАМ КУНАД (3248)

Хар нафас аз сина хорич умри моро кам кунад, Бо умеди зиндагонй синаро бегам кунад. Хикмати хар як нафас вобаста бошад бо Худо, Кайду побанди нафасхо дидаро пурнам кунад. Дар бахорон лолаву гул мушки анбар дар нафас, Бахри мардони накўном аз асал шабнам кунад. Бо таманнои саодат васфи мардони накў, Рахмати хакро бубинад, гар диле хуррам кунад. Аз парешонхолихо дурй бичўям доимо, Дар шифои дарди мардум Исии Марям кунад. Аз Худо пурсй, Хусайно, неъмате дар хар нафас, Хикмату лутфи Худо хар мардро Хотам кунад. 20.04.2023.

ҚАТРАИ ШАБНАМ МАРО БАР СЎИ АФТОБ ОВАРАД (3249)

Қатраи шабнам маро бар суп афтоб оварад, Бар дили ман нури ҳакро илми асҳоб оварад. Ҳар чӣ омад аз дили ман ҳадя баҳри миллатам, Марди окил ҳадя аз рухсори шодоб оварад. Ҳар башорат байни мардум номи неку дар назар, Зулмати қалби маро нуре зи маҳтоб оварад. Фитнаву буғзу адоват байни мардум доимо, Мардуми бечораро бар суп гирдоб оварад. Дар давоми умри инсон кибру ҳам аҳлоқи бад, Меҳри носанчидаро дар чашми арбоб оварад. Шукри неъмат кун, Ҳусайно, ҳикмате омад ба ту, Ҳар чӣ гуфтӣ дар ғазал пайке зи одоб оварад.

МАХЗАРИ МАРДОНИ НЕКЎ ИЛМУ ИРФОН ОВАРАД (3251)

Махзари мардони неку илму ирфон оварад, Байни мардум рахму шафкат адли султон оварад. Хар кучо дасти адолат шохи одил дар назар, Аз барои халки худ мулки фаровон оварад. Хоки одам аз замин гарчанд бошад дар хаво, Холикаш бахшад гунах, харчанд исён оварад. Васфи мардони наку шуд васфи Саттор-ул-уюб, Марди окил айби кас бар зери домон оварад. Абру боде дар хаво хидмат кунад аз бахри халк, Оби рахмат бар замин абри бахорон оварад. Аз Худо нури илохи бахри ту омад, Хусайн, Чашмаи илхоми нураш назми девон оварад. 23.04.2023.

ШЕЪРИ ИРФОНУ ТАСАВВУФ АЗ САМО ОЯД ФУРУД (3254)

Шеъри ирфону тасаввуф аз само ояд фуруд, Ҳар кӣ ёбад ҳикмати ҳақ, бар Худо гӯяд дуруд. Ту бубин асрори ҳикмат ҳамчу Сайҳун дар назар, «Муъчам-ул-булдон» бигуфто чун шифо Зояндаруд. Махрачи оби мусаффо зери харсанг асту бас, Ҳарфи шоир мисли обе аз фазо ояд фуруд. Адлу инсофу диёнат ҳикмати аҳли хирад, Аз само аз баҳри мардум бехато ояд фуруд. Гар бипурсам раҳму шафқат ман зи даргоҳи Худо, Бар дили ман бо латофат бесадо ояд фуруд. Сурати андешаи ту дар ниёиш, эй Ҳусайн, Хайри илҳоми илоҳӣ бо дуо ояд фуруд.

25.04.2023.

ЭЙ ЧАВОН, ОГОХ ШАВ, Р $\overline{y}$ ЗЕ БА ТУ ПИР $\overline{u}$ РАСАД (3258)

Эй чавон, огох шав рузе ба ту пири расад, Гарчи боши шохи дунё, кувватат аз тан равад. Дар чавони харчи карди фикри фардоро бикун, Фурсати пири чу ояд, иллате сар мезанад. Дар чавони кумаке кун бахри мухточу ятим, Вакти пири нусрати ту бахри ту орад мадад. Гар накарди кори хайре, хасрате ояд ба ту, Сарвати гункардаи ту гарчи бошад беадад. Неки кун андар чавони рохи Пайгамбар бигир, Як замоне пир гарди чавхари сохибхирад. Хикмати ашъори ту асрори маъно, эй Хусайн, Кадри ту пайдо шавад дар назди асхоби хирад. 28.04.2023.

САРАНЧОМИ САФО ХОХЙ, ТУРО ТАДБИР МЕБОЯД (3259)

Саранчоми сафо хоҳӣ, туро тадбир мебояд, Чиҳози машварат хоҳӣ, ба хас таъмир мебояд. Ҳаёти навчавоният чу хоби ҳазрати Юсуф, Ҳар он хобе, ки ту дидӣ, ба он таъбир мебояд. Ба нафсат гар сафо хоҳӣ, ба кори чавҳарӣ бингар, Барои нуҳраву тилло туро иксир мебояд. Тасаввур кун чавоҳирро бузи кӯҳӣ биёбад он, Ба оҳу дар чарогоҳон гиёҳи шир мебояд. Хато андар хато бошад гунаҳ дар байни хосу ом, Ҳама роҳи маосиро чадал таъҳир мебояд. Балоғат ҳам фасоҳатро, Ҳусайно, назми осон кун, Вагарна ҳарфи шеъратро дари тафсир мебояд.

ЧАХОНИ АКЛУ ДИНИ МО ЧАХОНИ ПУРЧИЛО БОШАД (3261)

Чахони аклу дини мо чахони пурчило бошад, Сухан аз Саъдию Чомӣ баёни боҳаё бошад. Хама осонӣ андар дин ба назди мазҳаби аҳноф, Суҳанҳои ҳакимона ба дарди мо шифо бошад. Камоли акли инсонӣ ба оят гавҳари ноёб, Амал бо аклу ҳам бо дин нишони беҳато бошад. Баёни соҳиби мазҳаб сулуки роҳи тавҳид аст, Хилофи акли инсонӣ ҳар он чӣ нораво бошад. Адолат байни инсонҳо низоми аклу дини мо, Имоми Аъзами Куфӣ ба мазҳаб муҳтадо бошад. Хусайно, ҳикмати назмат агар аз руи аклу дин, Ба ҳар даврон, ки меояд, ба мардум раҳнамо бошад. 30.04.2023.

ХИРАДМАНДЕ ШАВАД ПАЙДО, **ЧАХОН** ОБОД МЕГАРДАД (3267)

Хирадманде шавад пайдо, чахон обод мегардад, Ба панди мардуми доно замон обод мегардад. Садои зухду ҳам такво раҳи ирфон ба худ дорад, Агар пире дуо гӯяд, чавон дилшод мегардад. Яхуду габру ҳам тарсо ҳама аъзои як чисманд, Фиросат гар шавад ғолиб, гумон барбод мегардад. Нигоҳи илмӣ гар дорӣ тафаккур кун ба ҳар фасле, Ҳар он чо шукри ҳақ бошад, ҳазон бебод мегардад. Саропо зиндагӣ мушкил, машав сайде ба сад ғавғо, Агар толеъ шавад пайдо, нишон сайёд мегардад. Зуҳури маърифат хоҳӣ, Ҳусайно, фикри фардо кун, Ба дасти раҳбари доно макон бунёд мегардад.

05.05.2023.

ТАВОНМАНДОНИ ИН ДУНЁ НАМЕДОНАМ КУЧО РАФТАНД (3275)

Тавонмандони ин дунё намедонам кучо рафтанд? Ба чашми мардуми олам чу шахси муктадо рафтанд. Амалхое, ки худ карданд ба махмил дар сафар бошад, Ба такдиру казои хак ба суи мосиво рафтанд. Касе рафта ба номи нек, сано дар васфи у гуянд, Нигар бар окилу доно зи дунё бохаё рафтанд. Мукофоти амал бингар, мучозот амри хак бошад, Забардастони ноодил ба дарде мубтало рафтанд. Азизони Худоро бин навозад марди бегона, Зи назди душманони худ чу шахси ошно рафтанд. Хирадмандон ба чашми ту, Хусайно, рамзи он сарвар, Зи ин дунё ба нури худ чароги рахнамо рафтанд.

БУЛБУЛ БА ПАРЕШОНЙ ШАЙДОИ БАХОР БУД (3287)

Булбул ба парешонй шайдои бахоре буд, Махмурй ба буй гул начвой хуморе буд. Дарё ба зухури худ ганчина зи он ишк аст, Гулхой найистонй савдой шикоре буд. Сайёди сухан бингар дар водй ба тири худ, Волой сухандонй мавлой диёре буд. Дар тинчию оромй, хам чидани гавхархо, Асбоби нигахбоне дунёй кароре буд. Шукрона бикун дойм бо чушиши хикматхо, Хомий чахонбоне фатвой каноре буд. Фатху шарафи дунё дастури Хусайн омад, Тобони фурузоне хамтой нахоре буд.

27.05.2023.

МАРГИ ИНСОНХОИ ДОНО ЗУХДУ ТАКВОРО БАРАД (3290)

Марги инсонхои доно зухду такворо барад, Чахли номардони дунё ахли маъноро барад. Гарчи бошй гулбадомон, аз такаббур дур бош, Боди сахти номусоид реги сахроро барад. Хомии дину диёнат дурй чўянд аз гунах, Рохи исён байни мардум зулфи дархоро барад. Гарму сарди зиндагй пайваста бошад бо само, Гар вазад боде ба сахро гарму сарморо барад. Мешавад сармояат афзун зи юмни эътимод, Хар хиёнат молу мулки ахли савдоро барад. Киштие дорй, Хусайно, аз талотум дур бош, Боди гарму хам мулойим мавчи дарёро барад. 30.05.2023.

УМРИ ИНСОН МИСЛИ АБРИ НАВБАХОРОН БИГЗАРАД (3293)

Умри инсон мисли абри навбахорон бигзарад, Бехтарин айёми мо бо илму ирфон бигзарад. Рохи бахту хам саодат ваъдаи хак асту бас, Ахли имон аз чахон бо ахду паймон бигзарад. Солики рохи хакикат менагуяд оху вох, Рохи мушкил бар мусофир аз биёбон бигзарад. Бехабар аз кори дунё сахтихо дорад ба худ, Умри чохил хам мисоли абру борон бигзарад. Хохиши ман бо дуо, рози ниёзам аз Худо, Кош умрам дар чахон бе чашми гирён бигзарад. Шукри Хак кун, эй Хусайн, аз он ки сохибахтарй, Аз Худо пурс умри ту чун шамси тобон бигзарад. 30.05.2023.

ХАЁТ ИН ХОБУ БЕДОРЙ, ВАРО ТАЪБИР МЕБОЯД (3297)

Хаёт ин хобу бедорй, варо таъбир мебояд, Кучо як хонаи исён дари таъмир мебояд. Ба чашми ибрате бингар хама асрори оламро, Расидан ба хадаф хохй, туро тадбир мебояд. Рахо кун кайди назми худ насихат сар занад рузе, Хатое гар шавад пайдо, хати тахрир мебояд. Хушунатхои ин мардум хатову хам хатар дорад. Чиноят гар шавад пайдо, ба по занчир мебояд. Бичу ту рохи осоне, налағжад пои ту бар гил, Хар он чй мушкиле орад, рахи тағйир мебояд. Балоғат хам фасохатро, Хусайно, дар ғазал гуфтй, Гахе шарху гахе тахсин, гахе тафсир мебояд.

«ЗОЛ» БО САДО БАХРИ ШИФОЕ МАН БИХОНАМ КУЛЪАУЗ (3056)

Бо садо бахри шифое ман бихонам кулъауз, Дурй цуям аз балое ман бихонам кулъауз. Сохиру афсунгариро осй гуям дар амал, Дар замони беасой ман бихонам кулъауз. Шукри хакро мекунам, ки дар дилам нуру сафо, Аз барои бехатой ман бихонам кулъауз. Дарду ранци номуродон гусса орад бахри ман, Дар нидои мубталое ман бихонам кулъауз. Чашми худро ман бипушам, то набинам бехаё, Дар макони бехаёе ман бихонам кулъауз. Вакти хидмат бахри миллат аз Худо пурс, эй Хусайн, Бо рачои рахнамой ман бихонам кулъауз.

07.11.2022.

«РО» КОШ НЕКЙ БАРДАВОМ АЗ БАХРИ ТУ БОШАД ШИОР (3057)

Кош некй бардавом аз бахри ту бошад шиор, Бокй монад номи ту андар макомаш устувор. Сарбаландй гар ту хохй дури чў аз кори бад, Пеша кун аъмоли некў бо камоли ифтихор. То тавонй дар хаётат тавба — истигфор кун, Қалби ту бо нури мавло тоза гардад аз ғубор. Гар амал кардй ба хикмат дар хаётат некй кун, Пои худ ночо макун фардо, ки гардй растагор. Нафъи мардумро шумар пеш аз манофеъхои худ, Рахмати хак ногахонй бар ту ояд бешумор. Харфи ту рамзи саодат бахри мардум, эй Хусайн, Хикмату харфи башорат аз ту монад ёдгор.

МАН НАДОНАМ БАХРИ ЧӢ БАР МАН НАКАРДӢ ЯК НАЗАР (3075)

Ман надонам бахри чӣ бар ман накардӣ як назар, Нопадид аз ман шудӣ, аз худ надодӣ ту хабар. Нисфи шаб ҳамчун чароғе хоб дидам ман туро, Равшанӣ омад ба чашмам муждае вақти саҳар. Худ бигуфтӣ бо ишора дӯст медорам туро, Аз Худо пурсам набинӣ ҳеч нуқсону зарар. Аз самои аҳли ирфон тобише омад зи ту, Баҳри худ дидам ҳувайдо бо шараф нури қамар. Ҳар кучо будӣ бичустам аз замину осмон, Дар назар дидам туро ман ҳамчу абри даргузар. Васфи ту доим мукаррам дар каломи ин Хусайн, Рӯзи маҳшар назди мавло кош бошад муътабар.

ЭЙ ОН, КИ ДАР ХОБИ ГАРОН, БЕДОР ШАВ ВАҚТИ САХАР (3119)

Эй он, ки дар хоби гарон, бедор шав вақти саҳар, Омад ба ту вақти азон, бедор шав вақти саҳар. Ҳар он чӣ омад бар забон, зикре бикун ту дар ниҳон, То, ки набинӣ ту зиён, бедор шав вақти саҳар. Доим бигӯ ту ал-амон, ҳар субҳи содиқ имтиҳон, Савте биёбад з-осмон, бедор шав вақти саҳар. Дар назди ту хоби гарон роҳат бувад бар чисму чон, Гарчанд хобат зарфишон, бедор шав вақти саҳар. Бедорият шуд безиён, ту ояти Қуръон бихон, Рӯзона монӣ дар амон, бедор шав вақти саҳар. Гар некӣ хоҳӣ дар замон, Ҳоҷӣ Ҳусайни нуктадон, Номи ту монад човидон, бедор шав вақти саҳар. 08.01.2023.

ХАСТАГЙ ОЯД ЧАВОНРО, ТОЛЕАШ ГАРДАД АГАР (3150)

Хастагй ояд чавонро, толеаш гардад агар, Тира бинад ин чахонро, толеаш гардад агар. Кас напурсад холи ўро, худ наёбад рохи хак, Дар назар бинад гумонро, толеаш гардад агар. Нури моху нури шамсе равшанй н-орад ба ў, Ё набинад Кахкашонро, толеаш гардад агар. Дурй чўяд аз ибодат, хоби ғафлат дар сахар, Нашнавад бонги азонро, толеаш гардад агар. Хамрахи чохил нишинад гофили аъмоли хайр, Нафъи худ донад зиёнро, толеаш гардад агар. Ту дуо кун, эй Хусайно, бахри хар як номурод, Аз Худо пурсад амонро, толеаш гардад агар.

13.02.2023.

МАКДАМИ МАРДОНИ НЕКЎ БАХРИ МО ШАМСУ КАМАР (3225)

Макдами мардони неку бахри мо шамсу камар, Хар чи гуйи дар ақида, назди моён муътабар. Дур бош аз хар адоват сулх мехохй агар, Рахмати хақ бар ту ояд аз дуои мунтазар. Домани мардони неку сатри айби чохилон, Нораво бошад маосй дон, ки омад дар хабар. Домани худро мудом пур аз гулу райхон бикун, Мазхари аъмоли хайрат бар ту орад симу зар. Хар кучо харфи хато, дар ларза меояд замин, Акси он харфи дуруст аз бахри кас орад зафар. Хеч гах пайғамбаре мабъус бо теғе набуд, Сохиби ахлоки неку ходи бар ахли башар. Дини мо маъвои мехру хам мухаббат, эй Хусайн, Дар рахи ислохи мардум ту бигуфтй мухтасар. 02.04.2023.

ДАР ХАЁТАТ МИСЛИ ГУЛ ШАВ, ЛЕК УМРАТ ЧУН ЧИНОР (3283)

Дар ҳаётат мисли гул шав, лек умрат чун чинор, ҳар дарахте ғарқи гул шуд, мева орад дар баҳор. Шуҳрати ҳар як чаноре баста бо таърихи он, Меваи он дар зимистон боқӣ монад дар канор. Чаҳ-чаҳи булбул ба бӯстон нола аз ҳичрони гул, Бишнавӣ зикри ҳудоро аз баландии манор. Пойдориро надонад ин баҳори нозанин, умри инсон дар саодат мисли айёми баҳор. Фикри фардоро бикун ту дар мурури умри худ, Гар чӣ бошӣ дар баландӣ ту нигар бар поманор. Меваи ширини дунё умри инсон, эй ҳусайн, Солу моҳи умри маро кам кунад лайлу наҳор.

15.05.2023.

«30» АЗИЗАМ, ГАРЧИ МАВЛОЙ, МАГЎ МАН ОЛИМАМ ХАРГИЗ (3058)

Азизам, гарчи мавлой, магу ман олимам харгиз, Зи нуксони Банй Одам магу ман солимам харгиз. Дар ин дунёи бенуксон мачу айбе зи хар нокас, Сихатмандй ба тан дорй, магу носолимам харгиз. Ситамкорй макун харгиз чафо ояд зи бедорй, Агарчи қуввае дорй, магу ман золимам ҳаргиз. Касеро дар алам орй, бипурс афви гунохи худ, Ба чашми мардуми олам магу ман муълимам харгиз. Кунам равшан чилои худ, агар хикмат шавад пайдо, **Гуруби** шамс чун бинам, на **ғайри** музлимам ҳаргиз. Хусайно, хамчу Исмоил бичу дурй зи хар чохил, Агарчй Мавлавй бошй, магу ман аъламам харгиз.

08.11.2022.

ХАРИСИ ДОРИ ДУНЁЙ, МАГЎ МАН КОМИЛАМ ХАРГИЗ (3220)

Хариси дори дунёй, магў ман комилам харгиз, Агар васфи Умар дорй, магў ман одилам харгиз. Ба он илме, ки худ дорй, ту доим шукри неъмат кун, Агарчанде намедонй, магў ман чохилам харгиз. Бубин бедории дунё хама аз бахри инсон аст, Агарчанде наметонй, магў нокобилам харгиз. Макоми махрамиро дон ба он акли худодода, Ба назди мардуми чохил магў ноокилам харгиз. Хама ободии кишвар нишони бахти миллат шуд, Агарчи хочате дорй, магў дар мушкилам харгиз. Макомоти баланди ту, Хусайно, аз дуои халк, Хазорон гар ғазал гўйй, магў ман шоирам харгиз. 27.03.2023.

«СИН» ТУ МАГИР БАХРИ МУАММО ДОМАНИ ХОВУ ХАВАС (3059)

Ту магир бахри муаммо домани хову хавас, Нафси худро бастапо кун, то намонй дар кафас. Мисли кабки навхиромон аз бадй озод бош, Дар хаётат некихо кун, гарчи бошад як нафас. Иштиёки некй дорй рохи хакро пеша гир, Бар ту н-ояд хеч гах накши хаёли булхавас. Дар машокилхои дунё рохи мардумро кушо, То набинй дар рахи худ бозубанди хору хас. Дар чахон бо кадри имкон ту дилеро шод кун, Худ набинй хеч гах дар чехраи ширин абас. Хамрахи ахли хирад шав, то тавонй, эй Хусайн, Бо бузургони чахон доим бишав ту хамнафас.

11.11.2022.

ЭЙ АЗИЗАМ, БАХРИ НЕЪМАТ АЗ ХУДО ШУКРОНА ПУРС (3078)

Эй азизам, бахри неъмат аз Худо шукрона пурс, Дар давоми умри худ кори хирадмандона пурс. Кори хайрат назди мардум хамчу гавхар дар назар, Накди бозори садаф аз сохиби дурдона пурс. Носипосихои мардум гумрахй орад ба кас, Аз нидои ахли дузах чаври оташхона пурс. Эътимоде гар надорй, фикри танхой бикун, Рохи носанчидаро аз аблаху девона пурс. Аблаху девонахо андар макоми бегараз, Аз Худои мехрубонат рохи давлатхона пурс. Бош чун химматбаландон бетакаббур, эй Хусайн, Дар макому назди мавло хонаи шохона пурс.

29.11.2022.

ФИКРИ МАРДУМ ДАР ТИЧОРАТ СЎИ БОЗОР АСТУ БАС (3221)

Фикри мардум дар тичорат суи бозор асту бас, Дар низоми зиндагонй накши такрор асту бас. Бар чахон ояд чу инсон, фикри домон дар назар, Худ намедонад, ки савдо шархи асрор асту бас. Машъали нури хидоят дар замину осмон, Илму ирфон бахри мардум рохи хамвор асту бас. Феъли бад бар сохиби худ нолахо орад мудом, Назди оташ бар хамушй зарфи абгор асту бас. Хулки неку зарфи обу сабзаву гул дар чаман, Бахри мардони хирадвар рохи гулзор асту бас. Дар каромат хар чй дидй аз Худо бошад, Хусайн, Бахри миллат тухфаи ту назми афкор асту бас. 29.03.2023.

ШИКОЯТНОМАЕ АЗ МАН НАЁМАД БАР ХАВОИ НАФС (3243)

Шикоятномае аз ман наёмад бар ҳавои нафс, Миёни хобу бедорӣ бидидам раҳнамои нафс. Чилои нури ҳақ дар дил бувад таъбири хоби ман, Ки ман шукрона мегӯям нарафтам бар ризои нафс. Накардам домани худро ниқоби айби номардон, Ба ҳикматҳои раҳмонӣ нагаштам мубталои нафс. Чаҳон дар хобу ман бедор, садои нолае дар гӯш, Ки раҳме бар дилам омад, бидидам ман чилои шамс, Муҳаббатнома дар дастам барои рӯзи оянда, Барои миллату қавмам бипурсам ман сафои нафс. Машав побанди нафси бад, Ҳусайно, нусрате дорӣ, Бикун шукронаи султон, набинӣ интиҳои шамс.

12.04.2023.

«ШИН» ДАР ИН ДУНЁ НАКЎКОРУ БА ВАСФИ ХУД ТУ ИНСОН БОШ (3037)

Дар ин дунё накукору ба васфи худ ту инсон бош, Бичу дурй зи ифроту ба рохи хак мусулмон бош. Агар ту зулмате бинй, умеди равшанй дар дил, Барои нафъи инсонхо ту чун шамъи фурузон бош. Талоши зиндагй дорй, диловар шав, машав тарсу, Ба минбар дар сухунгуйй шучоу марди майдон бош. Чафопеша машав харгиз, ту бохиммат бишав доим, Агар дороият махдуд, чу Хотам сохибэхсон бош. Шикоят аз касе бинй, машав дилтангу афсурда, Илочу чорае созу ба беморй ту дармон бош. Гулобе дар каломи ту, Хусайно, аз гули Марям, Ба чашми хар газалхоне вучуди харфи девон бош. 18.10.2022.

ХАМТОИ ЧАННАТ БИНАМ ДОМОНИМОДАРИ ХЕШ (3042)

Хамтои чаннат бинам домони модари хеш, Ободу зебо бинам фардои кишвари хеш. Ишку мухаббати ман бахту саодат орад, Дар ин чахони хуррам шайдои дилбари хеш. Шайхи Камол гуяд сад хикмати илохй, Хам бо тарики ирфон бурхони чавхари хеш. Инсофи миллати ман хам бо адолати худ, Зулме накард харгиз аз тегу ханчари хеш. Ирфони миллати ту бегона бошад аз дард, Сарчамъиро бубинй дармони рахбари хеш. Шахсе газал сарояд аз шеъри ту, Хусайно, Бар гарданаш бияндоз аз лаълу гавхари хеш.

24.10.2022.

ДАР ИН БЎСТОНИ ПИНХОНӢ ЗИ КОРИ БАД ГУРЕЗОН БОШ (3045)

Дар ин бустони пинхонй зи кори бад гурезон бош, Ба мисли як гули лола шикуфо дар гулистон бош. Хар он кас дар рахи шайтон ба мисли кури нобино, Набинад рохи инсонй, ба дарди у ту дармон бош. Ба нуксоне, ки худ дорй хичолат дар сарат бошад, Надомат кун ту рузу шаб ба айби кас ту урён бош. Магу ман шери дарронам дар ин куху дар ин сахро, Агарки шубха пайдо шуд, ба мисли оху хайрон бош. Агар айбе кунй пайдо, магу сатре ба худ дорам, Ба фардо дар забони халк зи ифшо ту парешон бош. Машав гофил, Хусайно, ту дар ин дунё зи хар нокас, Саломат бахри худ хохй, амини харфи девон бош. 26.10.2022.

БАР ИН ХАЁТИ НОЗАНИН ОМОДА, БОШ ОМОДА БОШ (3235)

Бар ин ҳаёти нозанин омода бош, омода бош, То ҳастӣ дар рӯи замин озода бош, озода бош. Ҳар он чӣ бошад дар ҷабин занбӯр орад ангубин, Таълим шуд аз рӯи дин созанда бош, созанда бош. Хуршед шуд ҳаҳқ-ул-яҳин доим ҳаҳиҳатро бубин, Ҳеҷ гаҳ машав ту оташин, тобанда бош, тобанда бош. Аз ҷаннати ҳулди барин аз Ҳаҳ таоло бо яҳин, Пайваста бо роҳи амин пурсанда бош, пурсанда бош. Донӣ гуноҳи бадтарин ҳаҳҳи ятим бошад таъин, Гарчанд ҡи ҷурмаш оҳанин пушанда бош, пушанда бош. Баҳри Ҳусайн дорад танин ҳар ҳиҳмате аз мурсалин, Бар гушат ояд беҳтарин осуда бош, осуда бош.

ТО ТАВОНӢ ДАР ХАЁТАТ АЗ ТААССУБ ДУР БОШ (3252)

То тавонй дар ҳаётат аз таассуб дур бош, Роҳи айберо магиру домани мастур бош. Неши заҳролуда дорй, бар касе неше мазан, Дар раҳи гарди шифо баҳри асал занбур бош. Ин ҷаҳон бозори савдо, мефурушй умри худ, Некй кардй баҳри мардум, то абад масрур бош. Саршиносиҳои мардум баъди мавт ояд ба кор, То тавонй дар ҷаҳон бо номи худ машҳур бош. Дар масири ногаҳонй баҳри Ҳорун гуфта буд, Гарчи Мусоро набинй, чисми куҳи Тур бош. Ҳар гаҳе ҳоҳй наҷоте дар ҳаётат, эй Ҳусайн, Ҳамраҳи мачрои дарё дар заломи нур бош.

24.04.2023.

ГАР ТУ ОРОМЙ БИХОХЙ, ЭЙ ПИСАР, **ХУШЁР БОШ (3268)**

Гар ту ороми бихохи, эй писар, хушёр бош, Сохиби ахлоки неку, марди беозор бош. То тавони дар хаётат неки кун бо дасти худ, Бо сифатхои наку аз чумлаи аброр бош. Дар давоми бедимоғй бар касе қасде макун, Чашм шуй аз хоби ғафлат, дидаи бедор бош. Чархи гардунро бубин саршори асрор асту бас, Кашфи асроре бихох дар рахи хамвор бош. Сарбаландй байни мардум аз макоми нусрат аст, Растагорихо бихохй дар сари бозор бош. Аз хаётат, эй Хусайно, хеч гах нолиш макун, Дастаи гул хам набошй, сояи гулзор бош. 05.05.2023.

«СОД» ҚАВЛИ ХАҚРО ПЕША КУН, ТО АЗ ХАТО ЁБӢ ХАЛОС (3060)

Қавли ҳакро пеша кун, то аз хато ёбӣ халос, Тавба кун аз ҳар гуноҳе, аз вабо ёбӣ халос. То тавонӣ дар ҳаётат бар касе зулме макун, Бо адолат роҳи ҳақ гир, аз ҷафо ёбӣ халос. Суд меорад ба ту бошад чу моли ту ҳалол, Нафсро дар банд дорӣ, аз рибо ёбӣ халос. Саъй кун дар роҳи ӯ подош ояд баҳри ту, Рӯзи маҳшар назди мардум аз ҷазо ёбӣ халос. Аз барои нафси худ ту роҳи ноҳақро магир, Роҳи ҳақро пеша кардӣ, аз бало ёбӣ халос. Ризқи худро аз Худо мепурс доим, эй Хусайн, Аз замин гар тангӣ ояд, аз фазо ёбӣ халос.

13.11.2022.

«ЗОД» БАЙНИ МАРДУМ КОШ БОШАД ЭХТИРОМИ БЕҒАРАЗ (3061)

Байни мардум кош бошад эхтироми бегараз, Назди хешу акрабо хам як саломи бегараз. Мехрубонихо бикун то метавонй дар хаёт, Ту бигў бахри мухаббат як каломи бегараз. Дар масоил омада хукми мубох аз рохи шаръ, Аз барои зодрўз аз издихоми бегараз. Дарду ранче гар ту дидй аз касе дар ин чахон, Аз Худо пурс ачри фардо интикоми бегараз. Дар умури дину дунё бо хадаф андоза бин, Чонишин шав бо бузургон дар макоми бегараз. Аз барои нафъи миллат саъй кардй, эй Хусайн, Бахри ашъорат чу омад эхтимоми бегараз.

14.11.2022.

«ИТҚӢ» ТО ТАВОНӢ ДАР ҲАЁТАТ АЗ ХАТО ШАВ ЭҲТИЁТ (3062)

То тавонй дар ҳаётат аз хато шав эҳтиёт, Бо мунофик, аҳли фосик ту макун ҳеч иртибот. Ҳамраҳи аҳли хирад шав безиёнй пеша гир, Дар раҳи буғзу адоват дурй чу аз иштирот. Ту бубин аҳли чаҳолат дар раҳи ночуриҳо, Дар давоми умри худ ҳаргиз макун ту ихтилот. Дар чаҳон ободй хоҳй соҳиби заҳмат бишав, То суҳулатро биёбй дар раҳи Пули Сирот. Дар раҳи карвон бирав ту бехатар хоҳй сафар, Дар биёбон гар ту бинй лангари карвон работ. Дар ҳаёти нозанинат фикри фардо кун, Ҳусайн, Илму ирфони илоҳй бар ту орад инбисот.

14.11.2022.

«ИЗҒ $\overline{\mathbf{U}}$ » САОДАТ ХАМРАХАШ БОШАД КАСЕ, КИ АЗ АЗАЛ МАХЗУЗ (3063)

Саодат ҳамраҳаш бошад касе, ки аз азал маҳзуз, Набинад ҳеч ҳориҳо ба пирӣ дар амал маҳзуз. Нидо омад бар гуши ман ба мисли Мавлавии Балҳ, Бигуфто ҳарфи ҳаҳро ту бубинӣ дар маҳал маҳзуз. Хусуматҳои ин дунё адоват оварад доим, Муҳолиф шав ба нафси ҳуд, шавӣ ту бечадал маҳзуз. Ҳама ҳушҳолии олам ҳумоюн бод бар некон! Хушиҳболӣ мубораҳ бод, омад дар масал маҳзуз. Дар эчоди ғазалҳоям нарафтам роҳи таҳлидӣ, Нишони ҳарфи эчодам раҳамҳо бебадал маҳзуз. Низоме дар ғазал гуфтӣ, Ҳусайно, рамзи Мавлоно, Баҳо ёбад ба сад соле чу ҳарфе дар ғазал маҳзуз.

«ЪАЙН» ШАМСИ ХОВАР МЕБАРОЯД БО САДО ВАҚТИ ТУЛУЪ (3064)

Шамси ховар мебарояд бо садо вақти тулуъ, То набинам руп марди бехаё вақти тулуъ. Бутпарасту габру тарсо дар ниёйиш он замон, Дар намозе сачда кардан нораво вақти тулуъ. Хар касе дар рохи шайтон ноумед аз рахматаш, Чохилон дар хоби ғафлат мубтало вақти тулуъ. Нури хуршедй ба мо инъоми он Парвардигор, Ту магу дар васфи шамсе носазо вақти тулуъ. Нури хуршед аст аз Хақ, шукри онро ту бикун, Аз само ояд чароғе чун шифо вақти тулуъ. Рахбари мардум шудй ту дар хидоят, эй Хусайн, Шав сирочи номуродон рахнамо вақти тулуъ.

16.11.2022.

«ҒАЙН» ЗАХМАТЕ КАШ БАХРИ ХАЛҚ АЗ ТУ БИМОНАД БОҒУ РОҒ (3065)

Заҳмате каш баҳри ҳалқ аз ту бимонад боғу роғ, Аз маосӣ дурӣ чӯ, аз ту намонад дарду доғ. Дар умури дину дунё роҳи чаннатро бигир, Мерасад аз боғи некон бӯи чаннат дар димоғ. Сайди номатлуби ҳудро бозии беҳуда бин, Луъбати беманфаъат дар чашми мардум сайди зоғ. Гар ту ободӣ накардӣ дар макони зисти ҳуд, Дар зимистони ҳунук роҳат наёбӣ мисли зоғ. Тирагиро гар наҳоҳӣ зиндадил шав дар ҳаёт, Дар шаби тори башар боло бикун дасти чароғ. Соати умри ҳудатро ту ғанимат дон, Ҳусайн, Баҳра гир аз фурсату зоеъ макун вақти фароғ.

17.11.2022.

«ФО» АЗ БАРОИ ХАР ХИРАДМАНД АЗ САМО ОЯД ШАРАФ (3066)

Аз барои ҳар хирадманд аз само ояд шараф, Номи некаш дар забонҳо бо сано ояд шараф. Баҳри аҳли илму ирфон дар раҳи ободиҳо, Ногаҳонӣ мисли нуре бесадо ояд шараф. Аз баёни ҳикмати кас даъвате дар роҳи ҳаҳ, Аз барои асфиёу анбиё ояд шараф. Баҳту толеъ аз Худо мепурс дар хилватсаро, Баҳри ҳушиҳболӣ танҳо беҳато ояд шараф. Гар бичустӣ авлиёро сарбаландӣ аз кучо? Ту бидон баҳри валӣ ҳам аз ҳаё ояд шараф. Бо шарофат, бо башорат ҳарфи ту омад, Ҳусайн, Худ бигуфтӣ: Баҳри ҳар як авлиё ояд шараф.

«КОФ» ОШИҚОНИ РОХИ ХАҚ БО ШУРУ ЗАВҚУ ИШТИЁК (3067)

Ошиқони рохи хақ бо шуру завқу иштиёқ, Зиндаги андар маком дар байни онхо иттифок. Бо мухаббат зиндагй яксон набошад хеч гох, Раъду барке ногахон аз абр гардад иншикок. Дониши ахли хирад сарчашма бошад бахри мо, Дар баёни иктибос омад калима иштикок. Чохилонро ту бубин аз нури вахдат бенасиб, Дар ғаму андух монад мардуми ноиттифок. **F**айбати хар хосиде буғзу адоват оварад, Хикмати ахли хирад харгиз наорад ифтирок. Эй Хусайно, хар чй гуфтй аз наво пушиданй, Назми ту пайваста бошад бо хуруфи илтихок.

«КОФ» ЭЙ СОХИБИ КАРОМАТ, НУРУ САФО МУБОРАК (3068)

Эй соҳиби каромат, нуру сафо муборак, Бахшанда нозу неъмат, дасти сахо муборак. Аз ту бидида мардум инъому ҳам мурувват, Нуронй гашта рӯят, сайҳалҷило муборак. Дар ин ҳаёти хуррам дур аз ту бод ҳар ғам, Бошй ту дар саломат, нафъи даво муборак. Асмои аҳли ҳикмат поянда аст дар даҳр, Эй кони панду ҳикмат, наҳши баҳо муборак. Садҳо нидо зи гардун мустағфири ту бошад, Эй мазҳари иродат, соҳибдуо муборак. Бо меҳру бо муҳаббат чун ҳамдили Ҳусайнй, Баҳту саодати ту, эй раҳнамо, муборак!

21.11.2022.

ЭЙ МУХСИНЧОНИ ЧОНОН, РӮЗИ МИЛОД МУБОРАК (3099)

Эй Мухсинчони чонон, рузи милод муборак, Шумо дусти мехрубон, рузи милод муборак. Бо хидмату садокат сохибэхтиром гаштед, Бо шасту чори даврон, рузи милод муборак. Бо нашриёти "Ношир" машхури замони худ, Хамчун шамъи фурузон, рузи милод муборак. Корхонаи табъу нашр хидмат кунад ба миллат, Мисли хатми Сулаймон, рузи милод муборак. Сисолагии "Ношир" чашни сазоворе шуд, Ибрат бахри чавонон, рузи милод муборак. Дар ин хаёти хуррам бо бахту бо саодат, Бар оила соябон, рузи милод муборак. Хамрохи хочй-оя умри тулони бинед, Бошед доим дар амон, рузи милод муборак. Хочй Хусайн дуогу дар кору дар зиндагй, Худо бошад нигахбон, рузи милод муборак.

14.12.2022.

ЭЙ АЙБЧОНИ САРВАР, РӮЗИ МАВЛУД МУБОРАК (3171A)

Эй Айбчони сарвар, рузи мавлуд муборак, Бар донишгох чу рахбар, рузи мавлуд муборак. Дар байни ахли улум сохиби хулки наку, Бар хама чун бародар, рузи мавлуд муборак. Бехтарин хулки шумо зиёрати ахли илм, Чуёи нури чавхар, рузи мавлуд муборак. Хар як макоми боло бахри Шумо аз падар, Сохибдуои модар, рузи мавлуд муборак. Усмонзода Айюбчон бо гавхару марворид, Хамвазну хам баробар, рузи мавлуд муборак. Фирузи замон бошед, умри тулони бинед, Эй Айюбчони дилбар, рузи мавлуд муборак. Хусайн гуяд бахратон, бошед доим саломат, Бар ахли илм чу сарвар, рузи мавлуд муборак.

03.03.2023.

ЭЙ АЙБЧОНИ САРВАР, ЗОДРЎЗАТОН МУБОРАК (3171Б)

Эй Айбчони сарвар, зодрузатон муборак, Марди накуву дилбар, зодрузатон муборак. Сохиби хулқи наку хастед байни мардум, Бо зумрахо бародар, зодрузатон муборак. Пирони солхурда, хам олимони номй, Дар чашматон мусаввар, зодрузатон муборак. **F**амхору ғамшарике хурду калони олам, Хастиятон мунаввар, зодрузатон муборак. Бошад падар мукаддас пеши шумо хамеша, Сохибдуои модар, зодрузатон муборак. Усмонзода Айюбчон, бо марвориду гавхар Хамвазну хам баробар, зодрузатон муборак. Донишгохи олист имруз маскани кор, Бо як викори рахбар, зодрузатон муборак. Бошад хамеша тавфик андар умури дунё, Матлаб шавад муяссар, зодрузатон муборак. Созад Хусайн табрик бо рузи неку пурнур, Бошад Худой ёвар, зодрузатон муборак. 26.02.2023.

«ГОФ» ЗИ НУРИ ҚАМАР БИН ТУ ИН ОБУ РАНГ (3069)

Зи нури қамар бин ту ин обу ранг, Ба Синои точик сано аз фаранг. Зи меҳан ҳамечу ту фарзанди нек, Зи гулшан барояд чу ояд ба нанг. Ба гулшан марав аз пайи туҳмате, Макони хаторо биёрад ба танг. Ҳалимӣ бикун ту, машав муттаҳам, Касе пушти худро нахорад ба санг. Начотат бубин ту, ба киштӣ халал, Бияфтад замоне ба мачро наҳанг. Ҳусайно, ба некӣ бикун зиндагӣ, Ба наҳше бирав ту ба дунёи ранг.

23.11.2022.

«ЛОМ» ДАВОМИ УМРИ ХУД ДОИМ ЗИ ХАР ЧОХИЛ МАШАВ FОФИЛ (3070)

Давоми умри худ доим зи ҳар чоҳил машав ғофил, Ба исён чомае пушад, зи ҳар қоил машав ғофил. Муроди муътариф бингар агар дар қаъри дарёй, Бубин занчири сайёдон, зи ҳар соҳил машав ғофил. Бипурсад гар касе аз ту иҳонат дар ҳадаф бошад, Ҳазар кун аз чавоби вай, зи ҳар соил машав ғофил. Нигар бар ҳоли он марде, шитобон назди ту ояд, Пушаймон мешавад фардо зи мустаъчил машав ғофил. Ҳар он гаҳ лонае дидй, ҳазар аз мори савдо кун, Марав бар чойи номаҳрам, зи ҳар манзил машав ғофил. Ҳусайно, дар давоми умр бишав ҳамраҳ ба аҳли ҳайр, Ҳазар кун ҳосиде бинй, зи ҳар маҳфил машав ғофил. 24.11.2022.

ГАР НАГУФТӢ ХАРФИ ХАК, ШАЙТОНИ ГУНГӢ ДАР АМАЛ (3264)

Гар нагуфтй ҳарфи ҳақ, шайтони гунгй дар амал, Баҳри мо гуфто Паямбар дар ҳадиси бебадал. Бо ишора нома хонад он, ки бошад карру гунг, Манзили ҳаҳро надонад ғофили зарбулмасал. Ханчару сузан ба дунё дар масал бошад калом, Душманй бар мо надорад неши занбури асал. Амру фармони илоҳй ҳикмате дорад ба ҳуд, Чашми дил пушида гардад ҳар гаҳе ояд ачал. Сарваништи умри инсон бо само вобаста аст, Розй шав беҳолу ҳил аз ҳар чй омад аз азал. Гавҳари мансураро бар ришта овардй, Ҳусайн, Назми ҳарфат дар назарҳо мавчи дарёи ғазал. 01.05.2023.

«МИМ» МУБОРАК ЗОДР $\overline{\mathbf{y}}$ 3, ИН ЛАХЗАХОРО БО САФО Г $\overline{\mathbf{y}}$ ЯМ (3005)

Муборак зодруз, ин лахзахоро босафо гуям, Дар ин рузи муборак зиндагиро босахо гуям. Шуморо кори неку номвар андар замон бинмуд, Аз ин ру ман шуморо бахри Суғдам рахнамо гуям. Ба азму разматон имруз обод аст мулки мо, Вафодори Ватан, бар Точикистон чонфидо гуям. Шуморо рахнамову маслихаттар Пешво хастанд, Чу шогирди асил дар ахду паймон бовафо гуям. Шуморо хурмати хосест пирони вилоятро, Чавонмарди накуаквол, марди босахо гуям. Дили софи Шумо ойинаи ибрат барои халк, Сифоти некатонро байни мардум бериё гуям. Талаб дорад Хусайн умри дароз аз даргахи Борй, Хамеша комрон бошед, аз қалбам дуо гуям.

16.09.2022.

АЗИЗАМ, БАЙНИ КАВКАБХО ТУРО НУРИ ҚАМАР БИНАМ (3015)

Азизам, байни кавкабхо туро нури қамар бинам, Ба суйи ман нигохи ту дами хоби саҳар бинам. Агар давре шавад пайдо, умеди некихо дорам, Ҳар он чӣ дидаам дар хоб, ба дасти раҳгузар бинам. Ҳама нуқсони дунёро набинам дар вучуди ту, Ба мисли ҳазрати Ҷомӣ зи назми бебасар бинам. Машав ҳамраҳ ба ҳар фосиқ, ки андар дил ғараз дорад, Агарчанде ғанӣ гардад, ғуломи дар ба дар бинам. Вучуди оламу одам зи қудратҳои Раҳмон аст, Ҳазорон нури ҳаҳро ман ба ҳар як муйи сар бинам. Бинои фикри инсонӣ, Ҳусайно, дар низоми худ, Зи дуриҳо ба чашми сар сафи аҳли назар бинам. 27.09.2022.

ДАР РАХИ ШАБЗИНДАДОРӢ ЧАШМИ БЕДОРАТ МАНАМ (3016)

Дар рахи шабзиндадорй чашми бедорат манам, Мехри ту андар дилу сайди гирифторат манам. Сирри худро ту магу гарчанд боши дар сафар, Дар давоми умри худ дорои асрорат манам. Ман бидидам дар забон ороиши хар хикмате, Дар баёни хушзабонй зеби гуфторат манам. Дар рахи номахрами бегонаги н-ояд зи ман, Аз барои хифзи номат тири агёрат манам. Хар чй гуфтй дар амонй бар хазар бошам мудом, Ахду паймонро бубин дар харфи зинхорат манам. Хамсарам, нури ду чашмам, хохише дорам зи ту, Розй шав аз ин Хусайн, азбаски ғамхорат манам. 27.09.2022.

ДАР РАХИ НУРУ ЗИЁ МАХТОБ ДОРАМ ДАР ДИЛАМ (3029)

Дар рахи нуру зиё махтоб дорам дар дилам, Расму оин дар бару одоб дорам дар дилам. Ин хама некупхо аз мехрубонии Худо, Бахри васле ман китоби ноб дорам дар дилам. Вакти иншои ғазалхо мерасад илхоми ғайб, Аз мухаббат шаршари селоб дорам дар дилам. Шаршару селоби хикмат — кимиё орад ба ман, Бахри халқам хикмати ноёб дорам дар дилам. Бо муроди бандаги ман меравам суйи само, Бахри тоат гушаи мехроб дорам дар дилам. Дурри макнун дар дилат пинхони гуфти, эй Хусайн, Худ насуфта гавхари сероб дорам дар дилам.

ХАЙР КУН ДАР ЗИНДАГӢ БАР АҲЛИ МУҲТОЧУ ЯТИМ (3043)

Хайр кун дар зиндагй бар ахли мухточу ятим, То ки подошат расад аз лутфу эхсони Рахим. Нусрати Рахмон бихохй рохи миллат пеша гир, Хайрхохи ахли олам миллати мо аз кадим. Бахри ободии кишвар сарпарастихо бикун, То азизи халқ гардй, дар сифат бошй карим. Дар давоми умри некў хеч гах пастй макун, Азми ту росих набошад, доимо гардй саким. Устувори амри хак вобаста бо илму хунар, Арзиши воло чу омад панди мардони хаким. Назми ту бошад, Хусайно, чавхари хикмат ба бар, Аз хато холй набошад маънй аз қалби салим.

ТО БА КАЙ БО ИНТИЗОРП ДАР САРИ РОХАТ МАНАМ? (3073)

То ба кай бо интизорй дар сари рохат манам? Байни мардум бесадо нодида хамрохат манам? Як назар кун бахри ман хамчун мусофир дар рахат, Дар макоми хар сафар оянда шохрохат манам. Бо мухаббат, эй азизам, чустучу дорам туро, Гар тагофул мекунй, гуё ки гумрохат манам. Инхирофиро надонам мехри ту андар дилам, Дар мачолисхои мардум ирзу хам чохат манам. Корвони рохи хак пайваста бошад бо само, Дар сафархо хамраху хам нусрати рохат манам. Эй Хусайно, бо ишора бахри ёри худ бигу, Дар сулуки рохи ирфон накшаи рохат манам.

26.11.2022.

БАХРИ МАН ОМАД НАЗАРХО, ШУКРИ ИН ДАВРОН КУНАМ (3074)

Бахри ман омад назархо, шукри ин даврон кунам, Дар рахи адлу сафо шукронаи султон кунам. Аз хакикат харчй гуфтам дар газал бо хатти худ, Аз барои халку миллат рохи хак осон кунам. Кори хайре кардаам, то номи ман некў шавад, Номи некў дар чахон аз бахри худ унвон кунам. Ногахонй бехабар айбе бубинам аз касе, Сотири асрор гардам, сирри ў пинхон кунам. Васфи Саттор-ул-уюб омад зи сўи осмон, Афву бахшоиш ба мардум бахри худ бурхон кунам. Харчй гуфтй бахри миллат хикмате дорад, Хусайн, Зевари харфи саморо зеби хар девон кунам.

26.11.2022.

МАН БА ИН ХУРРАМЗАМИН АЗ БАХРИ ДИДОР ОМАДАМ (3079)

Ман ба ин хуррамзамин аз бахри дидор омадам, То сазовори ту бошам, ман сазовор омадам. Аз барои хифзи мардум саъй кардам рузу шаб, Дар рахи ахди амон бар вай вафодор омадам. Дар давоми умри худ будам зи кисмат комёб, Аз барои хидмати дин бар сари кор омадам. Дар рахи некуихо ахлоки неку хамрахам, Аз барои халку миллат рамзи ғамхор омадам. Шукри ободй кунам дар байни абнои чахон, Чавхарам хайри башар, бо чони бедор омадам. Он чй дорй дар дилат гуфтй ба хикмат, эй Хусайн, Бахри таъмири замин ман хамчу меъмор омадам.

АЗ ИБТИДОИ ИСЁН, ЭЙ ЁР, ТАВБА КАРДАМ (3082)

Аз ибтидои исён, эй ёр, тавба кардам, Аз васваси шаётин зинхор тавба кардам. Дар байни навчавонон бо мехру бо мухаббат, Аз шуришу чахолат изхор тавба кардам. Ёдорй аз гунохон тачдиди иртикоб аст, Дар хар кадам ба пирй азкор тавба кардам. Беморй дар маосй макбули ахли исён, Аз бахри хар бахона озор тавба кардам. Ман дар рахи хакикат гарданкашй накардам, Андар гузашти умрам гулзор тавба кардам. Бо панду хикмати худ гуфто Хусайн бар халк, Дар байни ахли исён девор тавба кардам.

ШУКРИ ХАҚ ДАР ИН ЧАХОН БО ЧАМЪИ ЁРОН ЗИНДААМ (3090)

Шукри ҳақ, дар ин чаҳон бо чамъи ёрон зиндаам, Бо саодат, бо рафик, бо давру даврон зиндаам. Чун бидидам Қасри Арбобу иморатҳои нав, Андар ин чаннатмакон бо адли султон зиндаам. Адлу инсофу диёнат шомили ашъори ман, Гар ҳаётам як нафас, бо илму ирфон зиндаам. Шукри мавло мекунам, ки толеам бошад баланд, Раҳмати ҳақ гар расад, чун шамси тобон зиндаам. Ҳуччату бурҳони ҳикмат як нишона дар ғазал, То зи мағриб он тулуъ бо шамси бурҳон зиндаам. Човидон гуфтӣ, Ҳусайно, умри ҳуд монанди нур, Баъди ҳар садсолаҳо бо нури девон зиндаам.

АЗ МАЪСИЯТХОИ ЧАХОН АСТАҒФИР-УЛ-ЛОХ-АЛ-АЗИМ (3108)

Аз маъсиятҳои чаҳон астағфир-ул-Лоҳ-ал-азим, Дар байни халқ аз ҳар гумон астағфир-ул-Лоҳ-ал-азим. Гарчанд ки кардам хато, бар кас накардам ман чафо, Аз фитнаҳои мардумон астағфир-ул-Лоҳ-ал-азим. Шукрона гӯям ҳар замон ҳаргиз нагаштам нотавон, Дар зиндагӣ аз ҳар зиён астағфир-ул-Лоҳ-ал-азим. Ман дидаам сад имтиҳон аз руҳу ҳам дар чисму чон, Аз ҳамдами номеҳрубон астағфир-ул-Лоҳ-ал-азим. Шукри Худо, фасли хазон аз ман гузашта ноаён, Ҳаргиз нагуфтам ину он астағфир-ул-Лоҳ-ал-азим. Аз ӯ бипурсам ман амон дар назди ӯ ман нотавон, Ҳар он чӣ кардам дар ниҳон астағфир-ул-Лоҳ-ал-азим. Эй Холиқи ҳар ду чаҳон, сӯи ту гуфто ин Ҳусайн, Ман мустаъин, ту мустаъон астағфир-ул-Лоҳ-ал-азим. 23.12.2022.

ДАР ИН ДУНЁ ЧИ АСРОРЕ? НАМЕДОНАМ, НАМЕДОНАМ (3109)

Дар ин дунё чи асроре? Намедонам, намедонам, Чи шуд пайдо зи деворе? Намедонам, намедонам. Чидори кавли Мавлоно зи «чудрони буко» н-ояд, Сари Мавло чй дасторе? Намедонам, намедонам. Тичоратхои ин дунё ба даст орад хавохохй, Дар ин савдо харидоре намедонам, намедонам. Агар ногах ба рохи худ бубинам даъвии нохак, Ба хар даъво базахкоре намедонам, намедонам. Хусайно, дар чавоби худ тагофул кардай хар дам, Чунин зебо зи дилдоре намедонам, намедонам. Саволи ахли ирфонро зи бустонхо бичустй ту, Ба як симо зи гулзоре намедонам, намедонам.

ДАР БЕХТАРИН СИМО ТУЙ, ЭЙ МУНИСИ ДЕРИНААМ (3111)

Дар бехтарин симо туй, эй муниси деринаам, Дар мехри ман танхо туй, эй муниси деринаам. Як чаннати сахро туй, бахри начот мино туй, Осоиши дарё туй, эй муниси деринаам. Дар зиндагй махё туй, як фарди бедаъво туй, Дар маърифат доно туй, эй муниси деринаам. Чун як гули захро туй, раънои бехамто туй, Дар чашми ман зебо туй, эй муниси деринаам. Дар манзари савдо туй, чун бар Халил Соро туй, Дар кисматам воло туй, эй муниси деринаам. Дар манзалат боло туй, ёри Хусайни мо туй, Чун гавхари якто туй, эй муниси деринаам.

26.12.2022.

АЗИЗИ МАРДУМОН ГАШТАМ КУЧОЕ, КИ САФАР КАРДАМ (3112)

Азизи мардумон гаштам кучое, ки сафар кардам, Бигуфтам шукри ин неъмат ба рохи хак назар кардам. Ба тули умри худ доим бичустам дурй аз нохак, Барои дафъи номардон хакикатро сипар кардам. Бисуфтам гавхари хикмат ба мисли Мавлавии Балх, Суханхои бузургонро ба назми худ гухар кардам. Хар он чй омад аз дастам нагуфтам ман дареги он, Накуйиро ба рохи худ ба хар сохибхунар кардам. Накардам гайбати мардум ба вакти нохушй аз кас, Ба кадри токати чисмам зи макрухе хазар кардам. Кабули хар ниёишро, Хусайно, аз маком донй, Бигуфтй бахри халки худ дуо вакти сахар кардам. 26.12.2022.

НУСРАТАМ ГАРЧИ ФУЗУН НАҚШИ ТАМАННО ДОРАМ (3115)

Нусратам гарчи фузун накши таманно дорам, Рагбатам дар рахи хак рамзи тамошо дорам. Хохишам дар ду чахон хамрахӣ бошад бо ту, Ба сафар дар чамане нузҳати афзо дорам. Зи садои дили кӯҳ нур барояд зи камар, Қатраборон ба дилам чавҳари дарё дорам. Зоҳиди зуҳднамо чашм ба сайде дорад, Байни мардум ба назар рагбати симо дорам. Моҳи ман дар фалаку нури вай аз ҳуршед аст, Ба дилам меҳру вафо қимати дунё дорам. Қасди дилро ба ту гӯяд қалами Ҳоҷӣ Ҳусайн, Рӯзу шаб баҳри ризо ман сару савдо дорам.

05.01.2023.

ЧАШМ БИКШОДӢ ЗИ ХОБ ШУКРОНА КУН ХАР СУБХДАМ (3116)

Чашм бикшодй зи хоб, шукрона гў ҳар субҳдам, Нур омад дар китоб, алҳмд гў ҳар субҳдам. Рўи худро ту матоб, оташ надорад роҳи ҳақ, Аз само ояд шиҳоб, алҳамд гў ҳар субҳдам. Ҳамдамй дорй ба мардум, қадри неъматро бидон, Баҳри обе аз сиҳоб, алҳамд гў ҳар субҳдам. Дар раҳи бўстони ҳақ ҳаргиз ту навмедй макун, Ояд аз кўза гулоб, алҳамд гў ҳар субҳдам. Домани худро бикаш ту аз маосй ҳар саҳар, Аз тулуъи офтоб алҳамд гў ҳар субҳдам. Рўзу шабҳо, эй Ҳусайн, андар дуо машгул бош, Шуд дуоят мустачоб, алҳамд гў ҳар субҳдам.

ХАР КУЧО ДИДАМ ХАТОЕ МАН НАМЕМОНАМ ҚАДАМ (3123)

Хар кучо дидам хатое, ман намемонам қадам, Носазо гардад сазое, ман намеронам қалам. Хар амал гар нораво шуд нописанд аст назди ман, Рохи номахрам начуям, хар кучо бошад харам. Хар чй гуфто дар газалхо доруи дард асту бас, Бахри хар як мубталое ман намехохам алам. Дар макоми ахли ирфон манзили ахли сухан, Қадри Мавлоно бубинам бошукуху мухташам. Ибтидои ҳар газал бошад нидои қалби ман, Бехадаф андар нидохо ман намемонам рақам. Хар чй гуфтй бахри миллат аз Худо пурс, эй Хусайн, Дилнишин бошад илохо назди ҳар сохибкарам.

13.01.2023.

МАН ХАРИДОРИ ЮСУФ, БАР СЎИ БОЗОР ОМАДАМ (3134)

Ман харидори Юсуф, бар суп бозор омадам, Бо мухаббат бенаво хамчун харидор омадам. Дар сари бозори бахтам аз ҳаётам розиям, Бахри нафъи мардумон дар рохи аброр омадам. Шукри мавло мекунам дар назди халку миллатам, Дар рахи подоши шоён ман сазовор омадам. Мавриди назму наво омад ба ман дар синни шаст, Сабки хосам бо баён суп талабгор омадам. Хар касе мусикй донад, анчуман ояд ба у, Дар рахи назми сабо ман ҳамчу меъмор омадам. Бо навои «Хусравонй» рамзи худ гуфтй, Хусайн, Бо ҳазорон «Дилхироч» аз суп гулзор омадам.

ИЛМУ ТАЪЛИМУ ХУНАР БОШАД НАЧОТИ МИЛЛАТАМ (3139)

Илму таълиму хунар бошад начоти миллатам, Дар рахи устодхо омад хаёти миллатам. Ал-Бухорй, Ибни Сино хам Имоми Аъзамаш, Дар рахи болоравй бошад каноти миллатам. Миллати точик шухратманд бо таърихи худ, Хамчу хуччат аз кадим омад бароти миллатам. Аз Самарканду Бухоро рохи карвон дар назар, Дар сафар хам дар хазар бошад работи миллатам. Зикри номи миллати худ бо Саразм аз шаш хазор, Байни миллатхои дунё эхтиёти миллатам. Устуворй дар калом омад, Хусайн, аз хуни ту, Фикри сулх андар сару дар дил суботи миллатам. 23.01.2023.

АЗ БАРОИ ПАНДУ ХИКМАТ Р $\overline{\mathbf{y}}$ БА НАЗМ ОВАРДААМ (3205)

Аз барои панду хикмат ру ба назм овардаам, Кашфи асрор базми исмат су назм овардаам. Аз миёни обу оташ бахри хар як ташналаб, Бо амонй шукри неъмат чуйи назм овардаам. Сарнавишти ман зи аввал муктадо дар байни халк, Бар китобатхои кисмат барги назм овардаам. Хайати ман байни мардум хамчу мулло дар назар, Бо далерию шучоат холи назм овардаам. Мушкилиро рах надодам бо тарики насри худ, Дар хидоят бо адолат панди назм овардаам. Эй Хусайно, худ бигуфтй бахри халку миллатам, Тухфаи дасти каромат дил ба назм овардаам.

БА ҚАДРИ АҚЛУ ИМОНАМ СУХАН КАРДАМ, СУХАН КАРДАМ (3211)

Ба қадри ақлу имонам сухан кардам, сухан кардам, Ба шукри давру давронам сухан кардам, сухан кардам. Бичустам роҳи ҳақро ман ҳақиқат то шавад пайдо, Ба назми илму ирфонам сухан кардам, сухан кардам. Бирафтам бо раҳи ҳуршед зиёи ҳақ насибам гашт, Ба нури шамси тобонам сухан кардам, сухан кардам. Хатое гар шавад пайдо, бипурсам маъзарат ҳар дам, Зи фитрат ҳамчу инсонам сухан кардам, сухан кардам. Ба ҳикматҳои ақлонӣ паридам дар ҳавои назм, Ба қадри ҳачми имконам сухан кардам, сухан кардам. Хусайно, панду андарзат ишора дар каломи ту, Ба роҳи назми девонам сухан кардам, сухан кардам. 24.03.2023.

БАХРИ ДИЛДОРИ ХАКИКӢ СЎЙИ БОЗОР ОМАДАМ (3217)

Бахри дилдори ҳақиқӣ сӯйи бозор омадам, Дил ба дасти дилбари худ назди аброр омадам. Некмардони замона ҳайрҳоҳӣ кардаанд, Дар раҳи ислоҳи ҳуд бо ҳусни афкор омадам. Бо ишора ман бигуфтам зоҳири асрори дил, Дар баёни ҳоли ҳуд бо назми ашъор омадам. Рози дилро ман бигуфтам ғазалҳои равон, Муфтаҳар бо сад гуле бар назди гулзор омадам. Дар сафи мардони некӯ ман нишастам бо шараф, Рӯйи минбар назди мардум покрафтор омадам. Эй Ҳусайно, ҳуд бигуфтӣ роҳи таҳво дар назар, Дар умури зиндагӣ бо роҳи аҳрор омадам.

27.03.2023.

ЧАХОНИ МАЪРИФАТРО МАН МАКОМИ РАХНАМО БИНАМ (3223)

Чахони маърифатро ман макоми рахнамо бинам, Хама ахли шучоатро ба коре муктадо бинам. Хаюло дар тахайюлхо нишони вахшате бошад, Нахангу мору мохиро ба дарё ошно бинам. Садои халқаи занчир бишнав хикмате дорад, Паёми ошноро ман зи мавчи он садо бинам. **Губори зиндаг** гохе шавад пайдо зи асроре, Гумони ахли бидъатро хато андар хато бинам. Хурофоти дар ин олам надонад дину мазхабро, Маросим урфу одатро зи он дасти сахо бинам. Кадамчои азизонро, Хусайно, бо якин гуфтй, Мақоми аҳли ҳикматро ҳама нуру зиё бинам. 31.03.2023.

ОСУДА НЕСТ ФАРДЕ АЗ ИН ЗАБОНИ МАРДУМ (3226)

Осуда нест фарде аз ин забони мардум, Хатто паямбари хак азму зиёни мардум. Фарханги миллати мо мухри самов дорад, Садсолахо гузашта аз имтихони мардум. Садхо хичолат ояд аз шиквахои мардум, Мухри сукут мезан андар дахони мардум. Хулки нак хидоят мисдоки бахти инсон, Боло равад ба хикмат руху равони мардум. Хар гах расад ба гушам харфи баде зи нокас, Озори дил бубинам захми забони мардум. Алхамд гу, Хусайно, бар умри безаволат, Бигзашт бо сухулат аз имтихони мардум. 02.04.2023.

ШУКРИ ДАВРОН МЕКУНАМ, КИ ДАР ЧАХОН ОСУДААМ (3229)

Шукри даврон мекунам, ки дар чахон осудаам, Нашри гулдон мекунам, ки дар амон болидаам. Нафси бадро дар панох занчир кардам рузу шаб, Холати пажмурдаашро дар никобе дидаам. Рохи нохакро бидидам дар умури зиндагй, Лек ичрое накарда дасти худ молидаам. Дасти касро ман набусам аз барои нафъи худ, Дар каломам харфи хакро бериё овардаам. Дар шинохти миллати худ ман бубинам рохи хак, Дар рахи ирфони миллат доимо омодаам. Худшиносихои мардумро бигуфтй, эй Хусайн, Банда гуфто шукри хак, ки дар сухан озодаам. 03.04.2023.

БАХТИ ХУДРО ДАР ХАЁТ АЗ САЧДАГОХАМ ЁФТАМ (3253)

Бахти худро дар ҳаёт аз сачдагоҳам ёфтам, Хусни хулки баркамол анвори роҳам ёфтам. То тавонистам бикардам кори хайре баҳри халк, Ҳамраҳи аҳли хирад пушту паноҳам ёфтам. Нури хуршеди илоҳӣ гармӣ орад баҳри ман, Дар шабистони хунук тобанда моҳам ёфтам. Шукри Ҳакро мекунам, ки оҳу ваҳ н-омад зи ман, Бо умеди раҳматаш инкори оҳам ёфтам. Байни мардум ҳамчу ҳодӣ дар мақоми хоси худ, Дар раҳам чун муқтадо ҳамвор роҳам ёфтам. Бо ишора худ бигуфтӣ сирри зеборо, Ҳусайн, Нақши ҳикматро ман аз лутфи Илоҳам ёфтам. 25.04.2023.

НАЗМИ СУФЙ ИЛМУ ИРФОН МУЪТАБАР ДОРАД МАКОМ (3255)

Назми суфй илму ирфон муътабар дорад маком, Хар макони босаодат бахри мо Дор-ус-салом. Гушу дил пайваста гуяд шухрати Мавлои Балх, Байни миллатхои дунё дар сухуф омад паём. Лаззати дунё нагуяд суфй андар харфи худ, Нописанд ояд ба чашмаш хар чй бошад бенизом. Хоки пойи ахли ирфон сурма бар чашмони ман, Рахмати Хакро бубинам назди хосу хам авом. Хар чй гуфтам дар ғазалхо бахри халку миллатам, Хидмати ман бахри мардум бо саодат мустадом. Лахзаи оромй дорй, шукри мавло кун, Хусайн, Номи некат то киёмат кош бошад бардавом.

25.04.2023.

ХАР КУЧО ТАНХО БИМОНАМ ФИКРИ ФАРДОРО КУНАМ (3256)

Хар кучо танҳо бимонам фикри фардоро кунам, Аз барои гавҳаре фармони дарёро кунам. Мавчи дарёро бубинам сар ба зону мениҳам, Дар вучудам ларза ояд, зикри Якторо кунам. Дар баёни илму ирфон баҳри ҳалқу миллатам, Бо ҳалам андар саҳоиф назми маъноро кунам. Зери уҳёнус бинам чонваре пинҳон зи ҳалҳ, Дар ҳалоси аҳли киштӣ ҳасди миноро кунам. Хонаҳоҳи аҳли ирфон мачмаи зикр асту бас, Назди чамъи мардумон ман фикри танҳоро кунам. Бо садоҳат бо муҳаббат ҳуд бигуфтӣ, эй Ҳусайн, Як нафас боҳӣ бимонад, шукри мавлоро кунам. 26.04.2023.

ХИРАДМАНДОНИ ДУНЁРО НИГАХБОНИ САМО БИНАМ (3276)

Хирадмандони дунёро нигахбони само бинам, Ибодатхои мардумро гулистони сано бинам. Муроди ман дар ин дунё накуй дар давоми умр, Либоси ахли ирфонро гиребони сафо бинам. Хушунат дар рахи бозор ба мардум захмате орад, Илохо, ахли исёнро пушаймони хато бинам. Хама аъзои як чисманд яхуду габру хам муслим, Ба дарди габру хам тарсо мусулмонй шифо бинам. Худо шуд хамрахи инсон, кариб аст аз раги гардан, Хар он нуре зи ў ояд дурахшони фазо бинам. Саропо зиндагй зебо, Хусайно, бахри мардум гў, Илохо, халки оламро гурезони хато бинам.

10.05.2023.

ХАЛОВАТ ХАМРАХИ ЁРОН ЗИ ГУЛ НУРУ САФО БИНАМ (3288)

Халоват ҳамраҳи ёрон зи гул нуру сафо бинам, Гулистоне, ки лаззатбаҳш аз он файзи ато бинам. Кучо соҳибдиле бошад ҳушояндӣ зи ӯ ояд, Камоли илми ирфонро ба дарди ҳуд шифо бинам. Дар ин дунёи рангоранг мисли ҳору гулдаста, Зане, ки соҳиби иффат ба сад шарму ҳаё бинам. Ризомандӣ ба кори бад ҳамоҳат байни инсонҳо, Чаҳолатҳои дунёро ба назди бенаво бинам. Бубин амвочи дарёро ба ҳуд як ҳикмате дорад, Ҳама соҳибкароматро ба дарё раҳнамо бинам. Ҳусайно, савти ҳарфи ту ба ҳунёгар диҳад илҳом, Бигӯяд дар радифи ту раҳи савту наво бинам.

САЪЙИ МАЪНӢ КАРДАВУ АНДЕША ДОРАМ ДАР ДИЛАМ (3299)

Саъйи маънй кардаву андеша дорам дар дилам, Дар рахи нуру сафохо бо бузургон хамдилам. Равзани анвори харфам равшанй орад ба дил, Дар рахи дину диёнат муктадо сарманзилам. Дар сари рохи бузургон сангандозй хатост, Аз барои рафъи мункар доимо мустаъчилам. Боғи дилро ман кушоям бахри халку миллатам, Булбулу гул дар навову махрами барги гулам. Максади ман аз ғазалхо панду андарзи сафо, Қимати эчоди ман орад ба фардо хосилам. Лахзаи илхоми худро худ бигуфтй, эй Хусайн, Гавхари дарё бичуям, гарчй ман дар сохилам.

«НУН» МЕПАРАД БО БОЛИ ДОНИШ ДАР ХАВО **ШАХБОЗИ МАН (3011)**

Мепарад бо боли дониш дар хаво шахбози ман, Қуввату неру бубахшад чахд бар парвози ман. То тавони бо тадаббур харфи назмамро бубин, Мерасад бо рохи пинхон бар дили ту рози ман. Устуворй дар насихат бартарй дорад ба худ, Манфаат орад ба миллат чумлаи мумтози ман. Чумлаи абёти ман холй набошад аз хато, Сайди маънй мекунад сайёди тирандози ман. Нағмаву оханги харфам хамнаво бо хушсадо, Чора цуяд тори худро аз барои сози ман. Эй Хусайно, хар чй гуфтй панду андарзи дилат, Бахри мардум ту бигу савти само овози ман.

22.09.2022.

ЭЙ АЗИЗАМ, ТО ТАВОНЙ ТУ ДИЛЕРО ШОД КУН (3024)

Эй азизам, то тавонй ту дилеро шод кун, Бахри халку миллати худ манзиле обод кун. Бо нишони кадрдонй шеваи хакро бигў, Бандаеро бо каломат аз гунах озод кун. Нолаеро гар шунидй, ту магў ман ғофилам, Бар касе кумак бихохй доду хам фарёд кун. Кумак аз бахри Худо кун, хочатат гардад раво, Бахри мухточи ятиме химмати имдод кун. Назди номардони дунё бахри хочоте марав, Бахри худ некй бихохй, ту Худоро ёд кун. Панду андарзат, Хусайно, бахри халку миллатат, То тавонй дар хаётат хикмате эчод кун.

11.10.2022.

ЭЙ АЗИЗАМ, ДАР ХАЁТ ХАРГИЗ ДИЛОЗОРЙ МАКУН (3048)

Эй азизам, дар ҳаёт ҳаргиз дилозорӣ макун, Дар амал бо бадгумонӣ мардумозорӣ макун. То тавонӣ дар ҳаётат ҳайр кун баҳри Ҳудо, Баҳри ҳар як нокасе беҳуда дилдорӣ макун. Ханчаре дорӣ ба ҳуд ҳаргиз мабур дасти касе, Аз барои нафъи ҳуд бо дашна гилкорӣ макун. Сифлапарвар ҳар кучо бинӣ, магӯ авсофи вай, Назди номардони дунё ҳорию зорӣ макун. Чойгоҳат гар баланд андар чаҳон, шукрона кун, Назди мардум бо риё бо сумъа сардорӣ макун. Ҳилаву солуси мардум аз суҳан пайдо шавад, Эй Ҳусайн, андеша кун, беҳудагуфторӣ макун. 30.10.2022.

МАН НАМЕХОХАМ, КИ ФАРДО БЕХАБАР БОШЙ ЗИ МАН (3077)

Ман намехоҳам, ки фардо бехабар бошй зи ман, Баҳри баҳшоиш зи исён муътазар бошй зи ман. Гар сафар кардй ба қисмат дар маконҳои баъид, Баҳри ёру дустонам некубар бошй зи ман. Бо мурури боғу бустон мисли он боди сабо, Аз барои дарди ҳалҳам дорубар бошй зи ман. Манфаат ҳоҳам ба ту монанди абри навбаҳор, Аз барои ду чаҳонат баҳрабар бошй зи ман. Гарчи дурам ман зи ту, аммо наям дар ғафлатат, Кош бо меҳру муҳаббат боҳабар бошй зи ман. Баҳри ту гуфто Ҳусайнат бо ишора, бо рамуз, Баҳри фардо чун кабутар номабар бошй зи ман. 28.11.2022.

ТО ТАВОНЙ, ЭЙ ЧАВОН, БАХРИ ВАТАН ХИДМАТ БИКУН (3084)

То тавонй, эй чавон, бахри Ватан хидмат бикун, Дар рахи амни чахон бо чону тан хидмат бикун. Бехтарин неъмат ба дунё хотири чамъ асту бас, Нусрати худро барои миллату давлат бикун. Дар умури дину дунё мустакимй пеша гир, Аз барои зиндагй бо сидки дил мехнат бикун. Хар чй додаст он Худо ту розй шав аз кисматат, Дар рахи сардобахо шукронаи неъмат бикун. Дар давоми зиндагонй назди номардон марав, Хамчу кўхи сарбаланде дар само химмат бикун. Бар сари минбар чу омад бахри худ гуфто, Хусайн, Хамчу шахси муктадо дар анчуман сухбат бикун. 03.12.2022.

МЕХРУБОНИРО ЗИ СУЛТОН ЯК НАФАС ПИНХОН МАКУН (3087)

Мехрубониро зи султон як нафас пинхон макун, Беинониро чу хайвон дар қафас исён макун. Васфи Саттор-ул-уюб андар назар доим бидор, Байни мардум бо ишора айби кас урён макун. Ту бубин дар ин чахон як одами беайб нест, Хоиниро дар хаётат бахри кас унвон макун. Бо таманнои масаррат гарчй бошй дар азоб, Бо судури маъсиятхо дар абас чавлон макун. Аз фиребу аз риё то метавонй дур бош, Бар хилофи рохи хак аз хору хас гулдон макун. Дар бақои ҳарфи худ гар орзумандй, Хусайн, Варна дар гуфтори назмат бехавас девон макун. 05.12.2022.

ШУКРИ ҲАҚ, ДАР ЗИНДАГӢ НУРУ ЗИЁ ОМАД БА МАН (3094)

Шукри хақ, дар зиндагй нуру зиё омад ба ман, Аз нидои савти ман занги садо омад ба ман. Инъикоси рохи бад хар он гахе зохир бишуд, Дар вучудам иззату як рахнамо омад ба ман. Хар чи дар зехнам биёмад дури чустам аз ғараз, Дар илочи ғафлате хамчун даво омад ба ман. Дар рахи рушду хидоят саъй кардам рузу шаб, Хар чи гуфтам бо шараф хамду сано омад ба ман. Дар нигахдории харфам ахли санъат муътабар, Дар баёни хар ғазал савту наво омад ба ман. Эй Хусайно, шукри хак күн бахри илхоми Худо, Ту бигу дар хар ғазал бахри само омад ба ман. 07.12.2022

ХАМЧУН ЧАМАНИ БЕХОР ГУЛИСТОНЙ, ДИЛИ МАН (3096)

Хамчун чамани бехор гулистонй, дили ман, Бо шамъу чашми бедор фурўзонй, дили ман. Бо сарнавишти некў тоат кунам ба холе, Дар рохи хак ба икрор бафармонй, дили ман. Дар байни хосаву ом фикре кунам рўзу шаб, Доим монанди бемор пурисёнй, дили ман. Бо тавбаву истигфор дўрй чўям аз гунох, Бар он чй ман гирифтор, пушаймонй, дили ман. Ман бо хаёти хуррам шукрона гўям мудом, Дар рохи хак сазовор баимонй, дили ман. Оянда андешаро худ бигуфтй, эй Хусайн, Андар маком устувор бапаймонй, дили ман.

ЭЙ АЗИЗАМ, МОЛИ КАС БАР НАФЪИ ХУД БУРХОН МАКУН (3098)

Эй азизам, моли кас бар нафъи худ бурхон макун, Сохибашро бо рахе хайрону саргардон макун. Дар давоми умри худ пархез кун аз хар харом, То тавонй дар хаётат бар касе бухтон макун. Ту бидон ислохи корат, дар чахон мехмон туй, Қадри мизбонро бидон, дар рохи хак исён макун. Одаму одамгарй некй биёрад бахри ту, Шурў гавго бо садо дар назди хар мехмон макун. Гар ту дидй номуроде дар ба дар бехонумон, Неъмате бахшо ба химмат фикри худ вайрон макун. Эй Хусайн, андар ситоиш аз тамаллук дур бош, Назди номардони дунё моли худ арзон макун.

МОХЙ БАРОИ СУДЕ АЗ ОБ НАОЯД БЕРУН (3101)

Мохӣ барои суде аз об наояд берун, Нолида аз таноби гирдоб наояд берун. Шукре кунад ба осмон абри гузар дар назар, Як қатра аз фишори саҳоб наояд берун. Ибрат бигир зи моҳӣ, Ҳоруту Морут бубин, Бе бандагӣ зи чоҳе аз об наояд берун. Подоши ҳар амал дон баҳту саодати ҳуд, Ободӣ аз шумори ҳисоб наояд берун. Аз ҳикмати илоҳӣ даврони моҳу ҳуршед, Беҳуда аз маконе ниҳоб наояд берун. Дар назми девони ҳуд андеша дорӣ, Ҳусайн, Ҳарфи ту аз каломи китоб наояд берун.

15.12.2022.

ОМАДИ СОЛ БО ШАРОФАТ СОЛИ ХАРГЎШРО БУБИН (3114)

Омади сол бо шарофат соли харгушро бубин, Дар каломи ахли ирфон гуши бохушро бубин. Рахмати хак бахри мардум аз само ояд фуруд, Дар миёни водихо барфи хамогушро бубин. Бо вучуди кудрати у зухра гардад ёсуман, Дар зимистони хунук нури баногушро бубин. Аз паланг як нусрате дар ёди мардум мондааст, Бо вучуди некихо ахли фаромушро бубин. Ибтидои рузи Навруз лабшакар пайдо шавад, Зикри харгуш байни халк шахдобаву нушро бубин. Дар сиришти обу гил гавхар бидидй, эй Хусайн, Гарчи бошад хам дароз, зебоийи гушро бубин. 02.01.2023.

ОТАШЕ H-ОЯД БА МО АЗ НАЗДИ ХУРШЕДИ ЧАХОН (3131)

Оташе н-ояд ба мо аз назди хуршеди чахон, Нур борад бар замин бо амри ў аз осмон. Аз замин ояд харорат, гар бипошад нур шамс, Равшанй аз шамс ояд бахри рохи Кахкашон. Курраи ин арзи мо бо бадр бошад дар калом, Нури кавкаб дар само бар чашми мардум ноаён. Хоку оби ин замин пайваста бо шамсу қамар, Гардиши обу хаво аз бахри мардум имтихон. Ранчу заҳматҳои дунё ҳақталошй будааст, Лек аъмоли Худо аз бахри инсон ройгон. Гардиши ҳар кавкабе як ҳикмате дорад, Хусайн, Ҳар чй гуфтй бо далел, ҳарфат бимонад човидон. 20.01.2023.

ДАВРИ ХУРШЕДИ РУХАТ ЧУН МУШТАРӢ САЙЁРА МАН (3132)

Даври хуршеди рухат чун Муштарй сайёра ман, Дар давоми сайри худ бар суп ту наззора ман. Хар кучо ёбам туро, ман нури худро гум кунам, Аз барои хондани ту номаи хамвора ман. Дар давоми сайри пинхон дар ба дар гуфто ба ман, Рози пинхон дар дилам, дур аз Ватан овора ман. Гар садокат дидай, харгиз магу танхо манам, Дар мухаббат хамрахи ту дар шараф хамкора ман. Раъду барки рузи борон ногахон пайдо шавад, Дар хаётат хар чй бинй, ту магу якбора ман. Хар китоби туст як бурчи фалак, Хочй Хусайн, Офаридам дар самои шеър бурчу бора ман.

ЗИНДАГӢ МАЪНО НАДОРАД НАЗДИ ЧОХИЛ ДАР ЧАХОН (3138)

Зиндагй маъно надорад назди чохил дар чахон, Дар баёни кавли хак дар рохи гуфтан нотавон. Тухмату бухтони чохил хамчу неши акраб аст, Чохилонро ту бубин аз давру даврон бадгумон. Хамрахи нодон машав ту, маърифат хохй агар, Дурй чў аз фитнахояш, то бимонй дар амон. Изтироб ояд ба инсон, беамал бошад агар, Дар амал кардан ба хилват бахри окил имтихон. Бо бузургони замонат хамнафас шав доимо, Шодию хам соябоне бар ту ояд ноаён. Аз никоби нотавоне дурй чў ту, эй Хусайн, Иктисоби муътабар кун, то бимонй човидон. 22.01.2023.

СУХБАТИ МАРДОНИ НЕКЎ ГУЛШАНУ ГУЛЗОРИ МАН (3169)

Сухбати мардони неку гулшану гулзори ман, Сохиби амволи худ шуд точири бозори ман. Дар рахи бахту саодат шукри неъмат мекунам, Сояи манро бисанчад соати девори ман. Истикоматро бидонад хар ки хамдам шуд ба ман, Рохи хакро худ бичуяд дилбару дилдори ман. Аз Худо пурсам, ки дилбар ру нагардонад зи ман, Бардавом аз некй ояд кисмати хамвори ман. Дар дили ман чо надорад душманй бар хеч кас, Хар кучо ахли сафо гулхонаи асрори ман. Назму насратро ба сабки худ бигуфтй, эй Хусайн, Хикмати ахли хирад зебандаи гуфтори ман.

26.02.2023.

БИХИШТИ ЧОВИДОН ХОХЙ, ДИЛИ ХУДРО МУСАФФО КУН (3188)

Бихишти човидон хоҳӣ, дили худро мусаффо кун, Нузули раҳмати ҳакро ба сидки дил таманно кун. Ба коми дил расиданҳо чаҳони маърифат бошад, Муроди қалби худро ту зи он мавло тақозо кун. Бубин ту нолиши булбул ба васфи гул чӣ мегӯяд, Ҳазорон нағмае дорад, кабӯтарро тамошо кун. Агар дасти саҳо дорӣ, нигар бар ҳоли муҳточон, Ҳар он гаҳ некие кардӣ, атои бемуаммо кун. Қабули боби Ҳақ ҳоҳӣ, маранчон қалби дарбонро, Сафар дар ҳар кучо дорӣ, мақоми худ муҳайё кун. Ҳусайно, ҳусни ҳулқи ту писанди ҳосу ом афтод, Барои хидмати мардум ба номардон мадоро кун. 12.03.2023.

РӮЗГОРИ ХУШ БИХОҲӢ, ДАСТУ ПОРО ГУМ МАКУН (3189)

Рузгори хуш бихоҳй, дасту поро гум макун, Дар давоми умри худ шарму ҳаёро гум макун. Пои куҳу пои минбар беҳадаф пайдо нашуд, Радди чоду ҳар кучо дасти асоро гум макун. Ибни Марям дар нафас эҳё кунад ҳар мурдаро, Ибни Сино асли мо, аҳли шифоро гум макун. Соиле пурсад зи ту роҳи саҳоват пеша гир, Ҳаст имконат агар, дасти саҳоро гум макун. Раҳнамои мардумон шав раҳбарӣ дорӣ агар, Дар раҳи сидку ҳидоят раҳнаморо гум макун. Эй Ҳусайн, аъмоли некӯ ҳусни ҳулҳи одамист, Бар маҳоме гар расидӣ, муҳтадоро гум макун.

ДАСТИ ДАРОЗИ АХЛИ ИЛМ ОБОД ГАРДОНАД ВАТАН (3190)

Дасти дарози аҳли илм обод гардонад Ватан, Дар зиндагии мардумон нуру сафо аҳли суҳан. Халқи Худоро ту бубин, аҳли ҳирад ҳамчун нигин, Ҳар як муаллим бо яқин ҳамчун гуле андар чаман. Баҳту саодат баҳри ҳалқ аз илму аз ирфон бувад, Бар нафъи мардум доимо ҳар он чӣ омад аз куҳан. Донӣ ҳавои нафси бад омад зи роҳи аҳриман, Дар байни мардони наҡӯ ҳаргиз набошад мову ман. Афшондаам сад ҳикмате аз боғу бӯстони умед, Нури чароғи маърифат равшан бисозад анчуман. Бо заҳмату бо ранчи ту як ҳарфи гавҳарсанчи ту, Гардид, эй Ҳоҷӣ Ҳусайн, пур аз гуҳар ганчи суҳан. 12.03.2023.

БО УМЕДИ МОЛИ ДУНЁ УМРИ ХУД ОТАШ МАЗАН (3196)

Бо умеди моли дунё умри худ оташ мазан, Дар ҳаётат пурҳазар шав аз ҳатои дилшикан. Ин чаҳон худ як работе, об чуён мардумон, Ташна монад аҳли карвон дар биёбон аз куҳан. Маъсият дар зиндагонй гумраҳй орад мудом, Ҳар кучо бошад ҳарисе, ҳамнишинаш аҳриман. Ҳар касе дорад ҳаноат рузй чуяд аз Худо, Муҳтарам гардад, шавад болонишин дар анчуман. Сарвату молат фузун, беҳуда исрофе макун, Муътадил шав меҳрубону ҳамчу гул андар чаман. Эҳтиёчи аҳли дунё бар ҳидоят, эй Ҳусайн, Ин ҳама иршоди мардум хидмати аҳли суҳан.

БЕХТАРИН НЕЪМАТ БА ИНСОН ЧАШМИ БИНОРО БУБИН (3197)

Бехтарин неъмат ба инсон чашми биноро бубин, Аз барои зиндагонй оби дарёро бубин. Чашми бино, оби дарё хикмате дорад ба худ, Бо садокат бо мухаббат бурда дилхоро бубин. Хусни хулку руйи зебо неъмати Парвардигор, Дар каломаш васфи Юсуф руйи зеборо бубин. Эътикоди ахли дунё мебарад суйи само, Дар рахи дор-уш-шифо дасти Масехоро бубин. Ахли ринду хам насоро хам Бухорову Хучанд, Вахдати дилхо бихохй харфи мавлоро бубин. Сарвату дороихоят назми фардо, эй Хусайн, Дар баёни хикмати худ асли маъноро бубин.

НАЗДИ АХЛИ ИЛМУ ИРФОН, ХУДСИТО, **ЛОФЕ МАЗАН (3210)**

Назди ахли илму ирфон, худсито, лофе мазан, Дар рахи эхсони мардум накши алтофе мазан. Хар чій гуфтій дар каломат фикри фардоро бикун, Аз барои манманихо васфи кашшофй мазан. Фавки хар олим бубинам аъламе бо рохи худ, Дар рахи донишнамой харфи аррофй мазан. Хадди худро ту бидон баддастй н-ояд аз барат, Дар тичорат бе шаходат накди исрофе мазан. Бахри моле, ки харидй, накди худ бояд бидод, Заршиносй гар надонй лофи саррофй мазан. Тору пуди назми ту гарчанд аз зар, эй Хусайн, Бахри худ доим бигу, ки лоф чун лофи мазан.

23.03.2023.

ЗАБОНИ МОДАРИРО ТУ МУҚАДДАС АЗ МАҚОМЕ ДОН (3214)

Забони модариро ту мукаддас аз макоме дон, Зи модар хар чй омузй, хаёти бонизоме дон. Забони модариро ту макун хору забун хар чо, Ки аз тифлию хам пирй асолат васфи номе дон. Чахон ойинаи зебо намояд зеби хар миллат, Забони миллати точик ба хар мазхар саломе дон. Суханхои самимона зи шири модарон ояд, Суханхои гувороро нишони бардавоме дон. Бигу васфи забонатро ба назми мардуми олам, Бубин фардои ин миллат давомаш дар паёме дон. Чавонмардй бикун доим, Хусайно, дар хаёти худ, Забони модариятро мукаддас дар каломе дон. 26.03.2023.

ГАР ЛУҚМА ОМАД АЗ ХАРОМ, ПАРХЕЗ КУН, ПАРХЕЗ КУН (3227)

Гар луқма омад аз ҳаром, парҳез кун, парҳез кун, Гарчанд туй соҳибмақом, парҳез кун, парҳез кун. Аз дигарон дар назди ҳақ фарде надорад бартарй, Илло ба тақво аз ҳаром, парҳез кун, парҳез кун. Андозаи ризқат бубин, ризқи ҳалолат дар назар, Ҳар чо ҳароме аз таом парҳез кун, парҳез кун. Парҳез андар роҳи ҳақ мушкил бувад дар ҳар замон, Аз фосиду аз бенизом парҳез кун, парҳез кун. Суйи гунаҳ ҳар кас равад бо осиён ҳамраҳ шавад, Аз чоҳилу ҳам аз авом парҳез кун, парҳез кун. Фармони лаззатбаҳши ту аз софии қалбат, Ҳусайн, Дар гуфтани ҳар як калом парҳез кун, парҳез кун. 02.04.2023.

АЙБИ ХУД ПЎШИДА ХОХѾ, КАМСУХАН ШАВ, ЭЙ ЧАВОН (3231)

Айби худ пушида хохи, камсухан шав, эй чавон, Байни мардум аз маломат то бимонй дар амон. Сайри маънй шуд гуворо, дохили ирфони халк, Ту биёмуз аз бузургон хикмати илми баён. Номаи маъкуси олам, мухри хотам дар назар, Сохиби ахлоки неку аз Паёмбар як нишон. Бадзабонихо макун ту назди хешу акрабо, Дар сифоти душманони худ машав ту бадгумон. Суннати мардони неку дар замину осмон, Холати суннатгузорй бар ту бошад имтихон. Гуфтугу дар байни мардум хикмате дорад, Хусайн, Номи неку, кори хайрат бар ту бошад соябон.

ХИКМАТИ МАРДОНИ НЕК ДАР ДИЛУ ДОМОНИ МАН (3234)

Хикмати мардони неку дар дилу домони ман, Домани гул бо малохат сотири исёни ман. Домани холй зи исён аз гунах баргаштан аст, Тавба аз рохи нихоят нур дар чашмони ман. Хайру эхсону садокат суннати Пайгамбар аст, Бо садокат некй кардан хирмани эхсони ман. Бандагй дар худшиносй чилваи зебой шуд, Дар адолат байни мардум довари мизони ман. Рунавиште ман надорам дар баёни хар газал, Хатти дастам дар шаходат дафтари унвони ман. Решаи эчоди худро бо газал гуфто Хусайн, Хикмату нури илохй гулшани сомони ман. 04.04.2023.

МЕХРИ АХЛОКИ САМОВЙ АЗ САЛОМ ОМАД БУРУН (3245)

Мехри ахлоки самовй аз салом омад бурун, Хислати некй азизон аз низом омад бурун. Поси хотирдории мо аз нишони ахли хайр, Аз бузургони мачолис эхтиром омад бурун. Чашму гуши ахли ирфон хамрахи хар номурод, Нолаи мухточи танхо мустадом омад бурун. Хар киро чашмаш парад, у хас бимонад бахри фол, Сад хатое дар акида аз авом омад бурун. Хар кй худхохй кунад, бошад надомат хамрахаш, Байни мардум бо хисоле аз низом омад бурун. Сози харфи шеъри ту овози худ дорад, Хусайн, Махзари хар як радифат аз маком омад бурун. 17.04.2023.

ХАСТИИ ИНСОН БА ДУНЁ НАЗМИ ОБОДИ ЗАМИН (3246)

Хастии инсон ба дунё назми ободи замин, Шуд мукаррам бо улуми дарси асрори якин. Зиндагй бо номи некў бахти икболи баланд, Дидани асрори дунё хатти начво дар чабин. Шиддати офатфурўшихо фузун шуд дар чахон, Менабошад куфри исён аз сифоти муъминин. Миннати ахли чахолат дил биёзорад мудом, Ранчише бинад ба дунё бенаво марди хазин. Иллати одамфурўшй рохи исён асту бас, Дар рахи гумрохихо васвоси шайтон оташин. Зери харфи хар ғазал овози ту бошад, Хусайн, Савти ангуштар мисолу кимати он дар нигин. 20.04.2023.

НОМИ ИНСОН ШУД МУҚАДДАС ДАР ЗАМИНУ ОСМОН (3263)

Номи инсон шуд муқаддас дар замину осмон, Байни махлуқоти дунё оқилу соҳибзабон. Нафси худро гар бидорад аз малак ҳам беҳтар аст, Ақли доно, нафси чоҳил баҳри инсон имтиҳон. Гавҳари илми самовӣ чавҳари андеша аст, Фикри ободӣ бикун, ки илми дунё бекарон. Зиндагонӣ дар замин оромӣ орад баҳри ҳалҳ, Роҳи шукри марди доно ҳамчу роҳи Каҳкашон. Мо ҳама муҳточи Ӯем бениёз аст Ӯ зи мо, Илму ирфони илоҳӣ баҳри инсон соябон. Шарҳи оятро бигуфтӣ дар каломат, эй Ҳусайн, Боҳӣ монад ҳикмати ту байни мардум човидон. 01.05.2023.

НАЗМИ СУХАН АЗ ҚАЪРИ ДИЛ ЧӮШИДА ОМАД БАР ЗАБОН (3265)

Назми сухан аз қаъри дил ҷушида омад бар забон, Мамлуа шуд дар як нафас паймона аз илми баён. Дар мухтавои ҳарфи ман садсола ҳикматҳо бувад, Асрори Мавлоно бубин аз баҳри инсон руҳу чон. Дар қавли Мавлонои Балҳ «аз чоҳилон дурӣ биҷӯ», Андар мақоми доварӣ пайғоми доно безиён. Ҳарфе, ки ояд дар назар наҳши кироман котибин, Дар ҳашр пайдо мешавад ҳар он чӣ бошад дар ниҳон. Назму навои ҳар ғазал як ҳикмате дорад ба ҳуд, Аз беҳтарин аъмоли ҳайр гуфтори некӯ дар чаҳон. Ҳарфи Ҳусайн аз ҳар нафас ҷӯшида омад бар ҳалам, Гуфто азизе дар ҳарам назмаш бимонад човидон. 02.05.2023.

НАЗМУ НАВО АЗ ҚАЪРИ ДИЛ ЧЎШИДА МЕОЯД БУРУН (3270)

Назму наво аз қаъри дил чушида меояд бурун, Мамлуа шуд дар ҳар нафас, паймона меояд бурун. Садсола ҳикматҳои ҳалқ дар муҳтавои ҳарфи ман, Бар тан ҳазорон чомае пушида меояд бурун. Ҳар сатри девон чозиба, сад чилва дорад дар бараш, Назмам чу зарри холисе полида меояд бурун. Осудахотир гар шудӣ, эмин машав аз нафси бад, Деву парӣ аз доми нафс тарсида меояд бурун. Гар беҳарорӣ дар дилат, ҳоли парешон дар назар, Анвори ҳикматҳои даҳр шӯрида меояд бурун. Аз баҳри нафъи миллатат андеша дорӣ гар, Ҳусайн, Сад нури ҳикмат аз ҳалам раҳшида меояд бурун.

ЭЙ АЗИЗАМ, ТО ТАВОНЙ ХУДНАМОИХО МАКУН (3272)

Эй азизам, то тавони худнамоихо макун, Нораво бар хар дарахте чабхасоихо макун. Рохи номахрам мапуву дурй чу ту аз харом, Хар кучо номахрамихо даркушоихо макун. Хоки пешонй надорй, тавба кун аз рохи бад, Хар кучо рохи чиноят ошноихо макун. То тавонй байни мардум дар хаё оғушта бош, Назди ахли илму ирфон бехаёихо макун. Мушкилй ояд ба наздат, сабр кун чун накши по, Байни мардум аз хаётат норизоихо макун. Гарчи бинй харфи худро бехато, Хочй Хусайн, Дар баёни хикмати худ норасоихо макун. 09.05.2023.

НАҚШИ ХАРФАМ ШУД БАЁНИ ГАВХАРИ ДАРЁИ МАН (3277)

Нақши ҳарфам шуд баёни гавҳари дарёи ман, Зери дарё нусрати ҳақ чашмаи минои ман. Дар дили ман мавчи дарё гардише дорад ба ҳуд, Дурру гавҳар назди мардум қимати савдои ман. Ман нагуфтам ҳарфи ҳудро ҳолӣ аст аз ноқисот, Айби гулшанро бипушад домани дунёи ман. Дар масоил ҳар чӣ гуфтам дар фатово муътабар, Ҳар чӣ гуфтам бо муҳаббат Вомику Узрои ман. Дар раҳи ҳидматгузорӣ ҳуд бигуфтӣ, эй Ҳусайн, То ҳиёмат бардавом ин муҳлати фатвои ман. Хидмату дину диёнат баҳри мардум кардаам, Қадри заҳматро бидонад мардуми донои ман. 11.05.2023.

ЧАВХАРИ АНДЕШАИ МАН НУСРАТИ АХЛИ ЗАМИН (3279)

Чавхари андешаи ман нусрати ахли замин, Амри хақ омад ба Одам то, ки бошад чонишин. Бе сабаб дар зери по барге наяфтад аз дарахт, Барги гул пайдо нашуд бе хукми Рабб-ул-оламин. Одаму олам хама аъзои як чисм асту бас, Назди ў бошад мукаммал илми асрори якин. Вахми дунё дар дили мо зухду такворо барад, Марди ориф худ бубинад хар чй бошад дар чабин. Вахдати мардони некў шуд намуна дар амал, Аклу руху чисми инсон бахри эъмори замин. Чустучў кун, эй Хусайно, илму дониш бардавом, Вахдати абнои Одам худ низоми бехтарин.

12.05.2023.

ГАР ТУ ОБИ ЧАШМАСОРӢ, ФИКРИ ДАРЁРО БИКУН (3286)

Гар ту оби чашмасорй, фикри дарёро бикун, Варна андар чои худ сардоби сахроро бикун. Зинати дунё чу заврак нова дорад дар бараш, Киштй гар дар мавч шуд табдили миноро бикун. Хар кучо хар лочуварде зинате дорад ба худ, Аз барои зинати дил ёди мавлоро бикун. Навнихоли хар суханвар кимате дорад ба худ, Бо тасаввур дар хадаф начвои доноро бикун. Харфи шоир чун дарахте маънй андар маънй аст, Мутрибо, вакти сурудан фикри маъноро бикун. Эй Хусайно, хар дарахтат мева орад бахри ту, Дар чивори хар дарахте фикри фардоро бикун. 26.05.2023.

ДАР РАДИФИ ЗИНДАГӢ АСРОРИ ХИЛҚАТРО БУБИН (3292)

Дар радифи зиндагй асрори хилкатро бубин, Дар самову дар замин анвои рахматро бубин. Бахшишу хам мехрубонй шодй орад доимо, Дар гулистон булбулу гулхои нузхатро бубин. Панду андарзи илохй хуччате дорад ба худ, Дар мачолис бо мухаббат ахли сухбатро бубин. Бахри сабзии замин борони рахмат аз само, Дар саховат бахри мардум ахли химматро бубин. Фатху пирузи бихохй дар дуо шав рузу шаб, Бахри халку миллати худ дасти нусратро бубин. Сарнавишти ту, Хусайно, бахту икбол аз азал, Нусрати давлат бихохй, шукри неъматро бубин. 30.05.2023.

«ВОВ» ЗИНДАГЙ ГАР ШУД ФАРОВОН, НОРИЗО АЗ ХУД МАРАВ (3085)

Зиндагй гар шуд фаровон, норизо аз худ марав, Худ набинй дар вучудат як хато аз худ марав. Бандагй кун, аз ниёшш мустачоб омад дуо, Аз ситоишхои мардум бо риё аз худ марав. Иртикоби хар гунах шармандагй орад ба ту, Аз маосй дурй чў, эй бехаё, аз худ марав. То тавонй дар хаётат аз харисон дур бош, Бахри хар нокас бигў, ки эй гадо, аз худ марав. Хидмате кардй ба мардум дар рахи сидку вафо, Гарчй омад бахри ту хамду сано аз худ марав. Дар амал чорй бикун он хар чй гуфтй, эй Хусайн, Бахри нафси худ бигў сохибдуо аз худ марав.

03.12.2022.

ХАР КУЧО МАРДИ ХИРАДВАР ХАРФУ ГУФТОРАШ НАК $\overline{\mathbf{y}}$ (3105)

Хар кучо марди хирадвар харфу гуфтораш накў, Марди доно шайхи ориф саъйи рафтораш накў. Хоки остонаш бибўсам лутфи Шайх андар барам, Пири комил дар тарикат рохи хамвораш накў. Решаи хар хонадон вобаста бошад бо само, Асли хар сохибнасаб бунёди девораш накў. Илму ирфон гар набошад акли суфй дар ғалат, Варна кай дар назди мавло хусни бозораш накў. Эътирози маъсият аз сўфиёни дахр пурс, Бахри хар як навчавоне рохи инкораш накў. Чашмаи илхоми ту андешаи фардо, Хусайн, Бахри халку миллатат таъсири осораш накў.

АЙБИ КАСРО ТО ТАВОН $\overline{\Pi}$ ДАР ХАЁТАТ ТУ МАГ $\overline{Y}$ (3137)

Айби касро то тавонй дар ҳаётат ту магӯ, Дурй ҷӯ аз кизбу ғайбат, то тавонй рост гӯ. Рост гуфтан марди ҳақро мебарад сӯи само, Ҳамраҳи аҳли ҳирад шав, дурй ҷӯ аз базлагӯ. Ҳар куҷо ҳоҳй саломат ту суҳан санҷида гӯ, Қавли ҳакро дар китобу дар каломат бозгӯ. Дар шариат ҳар чй омад аз ҳалолу аз ҳаром, Байни мардум роҳи ҳақ ҷӯ, ту машав афсонагӯ. Бар ҳилофи фикри мардум аз ҳабарҳо дур бош, Варна каззобе чу ояд, гарчи бошй ростгӯ. Нуктаи аҳли ҳирад айбе надорад, эй Ҳусайн, Ҳикмате гӯ байни мардум, то шавад дар гуфтугӯ.

ДАР САМОИ МАЪРИФАТ БО ХИКМАТЕ САЙЁРА ШАВ (3149)

Дар самои маърифат бо хикмате сайёра шав, Аз барои растагорй нури оташпора шав. Дар давоми зиндагонй аз хатохо дур бош, То тавонй дур аз хар одами бадкора шав. Рахбари меъморй бошй аз карам андоза бин, Бо вучудат бахри фардо накшаи ангора шав. Хосили умри азизат гавхари киматбахо, Бахри халку миллати худ хадяи рахвора шав. Бахри таккони замин бошад сабаб исёни халк, Покй хохй аз гунах, чуяндаи гахвора шав. Эй Хусайно, хар нафас бошад ғанимат бахри ту, Бо баёни илму ирфон лулаи фаввора шав.

11.02.2023.

НЕКП ХОХП, ЭЙ ПИСАР, НАЗДИ ХИРАДМАНДОН БИРАВ (3209)

Нек хох й, эй писар, назди хирадмандон бирав, То тавон й бо ниёзе с ў йи номардон марав. Аз Худо хочоти худро пурс, то гардад раво, Хочати дунё надор й, даргахи султон бирав. Рохи хакро пеша кун, то дар чахон ёб й начот, Дар давоми умри худ бо васваси шайтон марав. Маскани мо дар чахон бо кадри имконоти худ, Омад й бахри вафо, бо ахду бо паймон бирав. Ин чахон аз бахри мо бошад мусофирхонае, Гар мусофир гаштай, бар хонаи арзон марав. Эй Хусайно, гар ту хох й бок й монад шеъри ту, Бо баёни фикри нав назди бақоч ў ён бирав.

23.03.2023.

Рузи пирй бар ту ояд, аз қазо ғамгин машав, Дар замин аз ҳарчй ояд аз само, ғамгин машав. Ҳар қучо номардй дидй, зухду тақво пеша гир, Домани некон бигиру аз чафо ғамгин машав. Имтиҳони ин ҳаёт ояд ба сар дар ҳар мақом, Дастгират гар намегардад асо, ғамгин машав. Ҳаст инсон бошарофат назди Рабб-ул-оламин, Ҳам бубин маҳлуқи дунё мосиво, ғамгин машав. Ноумедй дар чаҳон куфрони неъмат буду ҳаст, Бо Худо бошу зи ҳар ранчу бало ғамгин машав. Роҳи ирфон пеша кун, дар назму насрат, эй Ҳусайн, Шод аз лутфи Худо шав, нобачо ғамгин машав. 30.04.2023.

ДАР ТАЛОШИ ЗИНДАГӢ БО АМРИ ДИЛ МАРДОНА ШАВ (3295)

Дар талоши зиндагй бо амри дил мардона шав, Дар гулистон хам чароги ошики парвона шав. Сохиби дасти сахо як хусравй дорад ба худ, Назди ахли илму ирфон дар карам шохона шав. Саргузашти ахли ирфон аз асотири кадим, Дар рахи ахлоки некў байни халк афсона шав. Амру фармони илохй вочиб омад бахри ту, Аз гуноху аз маосй ачнабй, бегона шав. Киссаи Яъкуб омад дар хикоят бехтарин, Бахри Юсуф, хам Зулайхо зинати кошона шав. Вакти борон бар садаф як катра орад гавхаре, Эй Хусайно, то тавонй катраи дурдона шав.

«ХОИ ХАВВАЗ» ШУКРИ ДУНЁРО БИКУН ХАРГИЗ МАГ $\overline{\mathbf{y}}$ ТУ ОХУ ВОХ (3071)

Шукри дунёро бикун ҳаргиз магу ту оҳу воҳ, Ёди ҳакро пеша кун бо қадри имкон ҳар пагоҳ. Дар назар монандй ояд, нораво ҳукме макун, Аз Худо узре бипурс аз ту равад гар иштибоҳ. Дар давоми умри ҳуд аз баҳри мардум некй кун, Адлу эҳсон пеша гиру зулми касро ту маҳоҳ. Дар сафарҳои ҳаётат дурй чу аз чоҳилон, Гар ҳирадманде биёбй, ҳамсафар шав ту ба роҳ. Аз бузургони замон бедорй ояд баҳри ту, Варна аз бадгуиҳо ҳар гаҳ наёбй интибоҳ. Ту нигаҳбонй бикун бар мустамандон, эй Ҳусайн, Аз Худо ҳифзе биёбй ҳар гаҳе чуйй паноҳ.

25.11.2022.

АЗ БАРОИ ЯК ХАТО, ЭЙ ЁР, ОЗОРАМ МАДЕХ (3126)

Аз барои як хато, эй ёр, озорам мадех, Аз ту бошам ман ризо, эй ёр, озорам мадех. Ахду паймонам зи аввал дар дилам мехру вафо, Аз карам бахри Худо, эй ёр, озорам мадех. Хамчу борони бахорй нармй орам дар рахат, Ман набошам бехаё, эй ёр, озорам мадех. Масрафи рохи ту кардам касди ман максуди ту, Бахри ту ман чонфидо, эй ёр, озорам мадех. Бебақоихо накардам дурй чустам аз чафо, Назди ту ман бобақо, эй ёр, озорам мадех. Бахри ёри худ бигу бо назму ирфон, эй Хусайн, Бахри ту ман рахнамо, эй ёр, озорам мадех.

ЭЙ АЗИЗАМ, ДАР ЧАВОНӢ УМРИ ХУД БАРБОД МАДЕХ (3266)

Эй азизам, дар чавонй умри худ барбод мадех, Масрафи аъмоли худ бар шахси бебунёд мадех. Чавхари андеша дорй, бесабаб ғавғо макун, Хамчу мурғи бефиросат дар сахар фарёд мадех. Домани худро мудом мастури айби худ шумар, Дар рахи буғзу адоват бехабар имдод мадех. Эхтиромат байни мардум кош бошад бардавом, Гар ту ахли хайр бошй аз барои дод бидех. Зиндаги бошад ғанимат, мо дар ин рах рахгузар, Рохи пур аз сайдхоро бар дами сайёд мадех. Соати умри азизат гавхаре бошад, Хусайн, Гавхари манзумаро бар дасти хар безод мадех. 04.05.2023.

«ЙО» ИФТИХОРИ МИЛЛАТАМ БОШАД ЗАБОНИ МОДАРӢ (3022)

Ифтихори миллатам бошад забони модарй, Сурату ҳам сиратам бошад забони модарй. Рудакй, Саъдию Чомй, Хофизу Шайхи Камол, Ёдгори нусратам бошад забони модарй. Марзу буми миллати ман аз Хутан то Балхи нав, Армуғони қиматам бошад забони модарй. Аз Бухоро то Душанбе, ҳам Ҳисори шодмон, Байни гулҳо нузҳатам бошад забони модарй. Аз Бадахшон то Хучанд, аз Рашт то Хатлонзамин, Кимиёи фитратам бошад забони модарй. Айнй, Бобочон Ғафур, Мирзо ту гуфтй, эй Ҳусайн, Соябони давлатам бошад забони модарй.

ЭЙ ХУДОЁ, РӮЗИ МАХШАР БАЙНИ МО ДОВАР ТУЙ (3093)

Эй Худоё рузи махшар байни мо довар туй, Дар давоми умри ман хар дам маро ёвар туй. Ин чахону он чахон хам ошкору хам нихон, Бо умеди рузи махшар лоики мазхар туй. Эътимоду эътикодам дар рахи ахли хирад, Дар бинои боварихо дар дилам чавхар туй. Қалби ман андар маонй байни панча дар назар, Дар рахи имону динам сохиби гавхар туй. Хазрати Мусо ба рузе чилва пурсид ногахон, Бо каломи "лан тарони" чашми бинотар туй. Номи ту дар байни мардум хар чй омад дар калом, Бо қалам гуфто, Хусайн, мин кулли шайъ акбар туй. 07.12.2022.

БИТАРС ТУ АЗ ХУДОИ ХУД, АГАР МАРДИ МУСУЛМОНЙ (3130)

Битарс ту аз Худои худ, агар марди мусулмонй, Бигу хамду санои худ, агар марди мусулмонй. Бичу дурй зи кори бад, бикун аъмоли солехро, Бигардй аз хатои худ, агар марди мусулмонй. Машав шармандаи дунё бурун кун ту хичолатро, Хаёро бо нидои худ, агар марди мусулмонй. Кучое бенаво бошад, бикун афъоли Хотамро, Саховат бо атои худ, агар марди мусулмонй. Дар ин дунё бикун доим хазорон эхтироматро, Зи бахри муқтадои худ, агар марди мусулмонй. Хусайно, ту хакикатро мапушон дар давоми умр, Бигу ту бо садои худ, агар марди мусулмонй. 20.01.2023.

ДАР ГУЛИСТОНУ ЧАМАН САРВИ ХИРОМОНАМ ТУЙ (3136)

Дар гулистону чаман сарви хиромонам туй, Дар самои маърифат хуршеди тобонам туй. Ман чудоихо надорам хамчу чон андар танам, Дар сафар ё дар хазар хар лахза мехмонам туй. Панду андарзе гирифтам аз каломи Буалй, Чун гулобу хам аноре оби дандонам туй. Чунбиши амвочи дарё кухро пайдо кунад, Киштии ман дар амон, зеро нигахбонам туй. Дар миёни обу оташ ман намондам хеч гох, Дар висоли хичратам умеду армонам туй. Бо каломи дилписандат худ бигуфтй, эй Хусайн, Дар радифу кофия оханги авзонам туй.

21.01.2023.

АЛО, ПЕШВОИ ИН МИЛЛАТ, МУБОРАК ИДИ НАВРЎЗЙ (3145)

Ало, Пешвои ин миллат, муборак иди Наврўзй, Бахори хуррамй орад ба миллат тахти фирўзй. Биё, эй боди наврўзй, ба адли Пешво бингар, Чахон андар тааччуб шуд зи ободии имрўзй. Дарахти гул ба хар чое ба холи худ самар орад, Зи хидматхои ин Сарвар ба мардум мерасад рўзй. Хама ободихо имрўз зи адли Пешвои мо, Навои нагмаи Наврўз расад бар мо шабонрўзй. Хушо, эй Рахбари миллат, диёри мо гулистон шуд, Зи файзи нури истиклол зи хар гулзор омўзй. Ало, эй Мири наврўзй, навозиш кардай миллат, Зи адли Пешвои мо навои сози наврўзй.

27.01.2023.

АЁ, ЭЙ ПЕШВОИ МО, МУБОРАК РӮЗИ НАВРӮЗӢ (3146)

Аё, эй Пешвои мо муборак рузи наврузй, Бахори дигаре омад, Шуморо тахти фирузй. Сухан аз бахту ободист, ту адли Пешво бингар, Чахон дар хайрат уфтодаст аз ободии имрузй. Дарахти дустй биншон, самар андар самар орад, Зи ачри мехнати софй ба мардум мерасад рузй. Зи юмни Пешвои мо Ватан ободу озод аст, Дигар хар лахза меояд пайёму пайки наврузй. Диёри мо гулистон аст, биё, эй Мири наврузй. Зи шамси тобнокат нури мехри дил барафрузй. Биё, Навруз бо пайки навини чехраи гулгун, Ки точикрост ин навбат чароги оламафрузй. 30.01.2023.

БУБИН ТУ ШАМЪИ МАНРО НУРИ ТОБОН МЕШАВАД РЎЗЕ (3160)

Бубин ту шамъи манро нури тобон мешавад рузе, Ба мисли гавхари якто дурахшон мешавад рузе. Хама осори мактубй викоят бахри хар миллат, Зи душман миллати манро нигахбон мешавад рузе. Касе аз миллати агёр зад санге ба харфи ман, Зи афъоле, ки худ карда, пушаймон мешавад рузе. Умеди оби рахмат кун барои ташнагони дахр, Гулистон хам зи беобй биёбон мешавад рузе. Макун тахвин касеро ту, залолат хамрахаш бошад, Хидоят аз Худо ояд, мусулмон мешавад рузе. Магу харгиз, Хусайно, ту каломи номуайянро, Чароги шеър аз хикмат фурузон мешавад рузе. 19.02.2023.

ХИКМАТИ АХЛИ ХИРАД БАР ЧАШМИ МАРДУМ ТЎТИЁ (3163)

Хикмати аҳли хирад бар чашми мардум тутиё, Беҳтарин васфи наку дар ҳақки зан шарму ҳаё. Тутиё шав дар замонат, ҳам ризо аз аҳли худ, Иззати мардум набинад он, ки бошад норизо. Аз барои раҳнамойӣ шуд нишона дар сафар, Ҳам бимонад аз мусофир дар биёбон наҳши по. Ҳар касе, ки дар ҳаёташ роҳи ҳақро пеша кард, Баҳри вай пайдо бигардад ҳикмате аз ҳар садо. Дасти офатро набинад соҳиби хулқи карим, Дар вучуди худ бубинад раҳмати рузи чазо. Баҳту иқболат, Хусайно, аз дуои модар аст, Хосили умри азизат нусрати дасти дуо.

21.02.2023.

Ё ИЛОХО, БАНДААТ МАН АВВАЛУ ОХИР ТУЙ (3167)

Ё Илоҳо, бандаат ман, аввалу охир туй, Аз ту пурсам некиҳоро, бар ҳама қодир туй. Ҳоҷати манро раво кун дар умури зиндагй, Нуқтаи пинҳонй донй, ботину зоҳир туй. Аз бало, офоти дунё ту нигаҳдор, эй Худо, Ҳар дуое аз ман ояд он замон ҳозир туй. Аз сифоту номи некат васфи Саттор-ул-уюб, Ҳар гуноҳе карда бошам баҳри ман ғофир туй. Дар умури дину дунё аз ту пурсам некиҳо, Аз барои истичобат доимо чобир туй. Ҳусни ҳулқу номи неку аз дуоҳои Ҳусайн, Аз барои бандагонат доимо нозир туй.

24.02.2023.

ХУДОЁ, МОРУ МОХИРО БА ДАРЁ ОШНО КАРДӢ (3236)

Худоё, мору мохиро ба дарё ошно кардй, Ба илми худ Масехоро ба эхё муктадо кардй. Ҳама торикй бахри ман ба нури ту мунаввар шуд, Каромат бахри ман омад, бадалро бўриё кардй. Кучо сохибдиле бошад набинад хорию зорй, Ба асбобе азизонро ба симо ағниё кардй. Гиребонам ба дасти кас, умед аз рахматат дорам, Надонам ман чй асроре, гадоро бехаё кардй. Шикоятҳо надорам ман зи айёму гузашти умр, Ба фазли ояти Қурьон шифоро дар дуо кардй. Мақоме додай бар ман аз он шукрона мегўям, Хусайнатро ба нури худ ба маъно ошно кардй. 06.04.2023.

МАШАВ НАВМЕДУ ХАМ FАМГИН ЗИ МАНЗИЛХОИ НОКОМЙ (3280)

Машав навмеду ҳам ғамгин зи манзилҳои нокомӣ, Умеди хотири ҷамъат ба ту орад дилоромӣ. Ҳама маҳрумии олам шикасти аҳли дил бошад, Ба ҳар соҳибдили доно расад айёми хушкомӣ. Нишони қасди сайёде ба коми дил расад ҳар гаҳ, Набошад иллати дигар расиданҳо ба бадкомӣ. Садоҳат байни инсонҳо ба ҳуд як лаззате дорад, Бипурс аз даргаҳи мавло уқубат боҳушанҷомӣ. Фатовои мазоҳибҳо набошад баҳ-баҳу чаҳ-чаҳ, Бичӯ ҳалли масоилро зи Зайниддини Бастомӣ. Муроди ту баёни ҳаҡ, Ҳусайно, баҳри инсонҳо, Бихоҳӣ иззати дунё, бигӯ бо роҳи икроме. Иноятҳои раҳмонӣ ба дилҳо ногаҳон ояд, Ҳар он сатре бихоҳӣ ту, бичӯ аз роҳи илҳоме.

БА ДУНЁ КОРИ ХАЙРЕ КУН, АГАР ДИЛБАСТАГЙ ДОРЙ (3296)

Ба дунё кори хайре кун, агар дилбастаги дори, Тафаккур кун ҳаёти худ, басе вобастаги дори. Қабули мардумон хоҳй, накуҳоҳй бикун доим, Ки холо хайру эхсон кун, тани барчастаги дори. Машав навмеди дармоне, хакимон дар сари роханд, Начоте чу ба холи худ, зи дарде хастаги дори. Хазорон мушку анбархо ба мо хушбуихо орад, Кушо анвоъи хикматро, агар сарбастагй дорй. Машокил гар шавад пайдо, махур ғам бар сиришти худ, Кушо дархои неъматро, ғами дарбастагй дорй. Хусайно, шукри неъмат кун, рахат хамвору хам ором, Ба шайхи Маслихат доим хати пайвастагй дорй. 31.05.2023.

ВОЧИБ БУВАД ДАР ХАР НАФАС ШУКРОНАИ ДАВРОН КУНЙ (3300)

Вочиб бувад дар ҳар нафас шукронаи даврон кунй, Ҳам бо баёни ҳикмате васфи гулу гулдон кунй. Омад рақам бар сеҳазор ҳам сесаде аз баъди он, Рамзи дувоздаҳ, эй Ҳусайн, бурчи фалак унвон кунй. Фахру тавоной ба ту ҳам иззату ҳам эҳтиром, Ҳар як ғазал баҳри Худо бе амру бе фармон кунй. Чун мочарочуй набуд андар давоми умри ту, Бояд ба ин давру замон шукронаи султон кунй. Дар роҳи сидқу ҳам вафо, гавҳар бичу аз ҳар садаф, Дурдона гардад ҳарфи ту ёде чу аз Қуръон кунй Баҳри диёру миллатат дар интиҳо гуфтй, Ҳусайн, Дар ҳар ғазал асрори дил гулҳонаи девон кунй. 02.06.2023.

РУБОИХО

(3202)

Хар касе шарманда шуд дар ин ҳаёт, Бояд ӯ донад, ки аз феъли Худост. Гар расад бар ҳар мақомоти баланд, Ин шарофатҳо зи афъоли Худост.

14.03.2023.

(3203)

Донаи гандум бикорй ё дарахт, Хосилу хам мева ояд бехисоб. Умри худ бехуда гар масраф кунй, Вакти пирй худ бимонй дар азоб.

14.03.2023.

(3201)

Хар касе боқ гузорад номи худ, Байни мардум бо мухаббат зинда аст. Хар касе дар зиндаг беном шуд, Назди хешу ақрабояш мурда аст.

(3200)

Мурдаро ман зинда мегуям, агар Пеш аз маргаш зи худ чизе гузошт. Зиндаро ман мурда мегуям, агар Дар давоми зиндаги хайре надошт.

14.03.2023.

ДОСТОНУ ҚИССАХО МАСЧИДИ ХУЧАНД ДАР ДЕВОНИ МУХАММАД ИҚБОЛ (3040) Қисса гуям аз Хучанди бостон, Равзане бикшоям аз таърихи он. Хазрати Иқбол – шахсе арчманд, Киссае порад дар авсофи Хучанд

Қисса гуям аз Хучанди бостон, Равзане бикшоям аз таърихи он. Хазрати Икбол – шахсе арчманд, Киссае дорад дар авсофи Хучанд $\bar{\mathbf{y}}$ ба васфи шахри хубон кисса гуфт, Аз барои бахрамандй хисса гуфт. Ман бигуям киссаро бо рохи худ, Бо вучудам аз бузургон хар чй буд. Буд султоне дар иклими Хучанд, Бо саодат байни мардум арчманд. Номи ў машхур буд – Султонмурод, Бо накуй мерасид у бар мурод. Бо адолат кишвараш обод кард, Аз машокил мардумаш озод кард. Хост масчиде бисозад дар Хучанд, Аз барои мардумони дилписанд. Маблағеро дод – микдораш зиёд, Бо каромат то расонад бар мурод. Дар Хучанд устод як меъмор буд, Муътабар, дар корхо сардор буд. Рахбарй кард ў, бино итмом шуд, Дар амонат то дилаш ором шуд.

Аз барои ифтитохи он бино, Омада Султонмуроди босахо. Норизо шуд шох аз меъмори кор, $\bar{\mathbf{y}}$ бигуфто ту макун аз ман фирор. Дар бинокорй хиёнат кардай, Хам хиёнат дар диёнат кардай. Бетаваққуф он замон Султонмурод Бо ғазаб меъморро озор дод. Бар кашид шамшеру дасташро бурид, Оху воху нола аз вай мешунид... Шуд пушаймон шох аз рафтори худ, $\bar{\mathbf{y}}$ напурсид узр аз меъмори худ. Баъд аз он меъмор назди қозй рафт, Бо шикоят хамчу оташбозй рафт. Козй гуфто ман адолат мекунам, Бо шариат ман қазоват мекунам. Ман талаб дорам зи ў хукми касос, То бимонад ин сазояш дар қасос. Қозй он дам даъвати султон намуд, Хукми худро ояти Қуръон намуд. Аз Худо тарсиду назди қозӣ рафт, Аз барои хукм хамчун осй рафт. Қозй гуфт аз бахри он Султонмурод, Дар қазоват кори ту безътимод. Бехисобу бесабаб карди хато, Дасти ту бояд бурам бахри чазо. Ин қазоват хукми Қуръон омада, Хам хаёт аз бахри инсон омада. Аз барои қатъи дасташ розй шуд, Розию хушдил зи хукми қозй шуд. Дасти худро ў зи остинаш кашид,

Хам азоб аз чони ширинаш кашид. Гуфт меъмор, эй шаханшохи чахон, Розиям аз ту намехохам зиён. Ояти Куръон бигуфто бахшише, Бехтарин аъмоли ту аз лагзише. Афв кардам ман туро бахри Худо, Дасти шах он дасти мардум дар қазо. Афви вай аз бахри ў шуд инкилоб, Ваъда кард $\bar{y}$ назди мардум бо хитоб. Хидмати мардум кунам тули хаёт, Аз ситамкорй бибояд эхтиёт. Аз Худо пурсам садокат маъзарат, Бар гунохам бо надомат мағфират. Эй Хусайн, ин кисса гуфти аз китоб, Аз барои ибрату бахри савоб. Ту дуо кун дар Хучанди бостон, То бимонад номи некат човидон. Он чи гуфтй бо ривоят банд-банд, Кош бошад бахри миллат судманд. 23.10.2022.

322

МОДАРИ НОБИНО ВА ФАРЗАНДИ ГУНГ (3284)

Киссае гуям ман аз бахри савоб, Шамси ховар то барояд аз сихоб. Бахри мардум кисса бехамто шавад, То қиёмат лангари дарё шавад. Бо хикоят сирри модар аз нихон, Руйдоде бахри халқ аз он аён. Модару фарзанд дар як хонадон, Модараш аъмову тифлаш безабан. Мехри модар доимо дар чуш буд, Бо мухаббат бачча дар оғуш буд. Модари бечора доим бо дуо, Бахри хар ду аз само ояд шифо. Дар алам буд аз хато дар изтироб, Субхи содик шуд дуояш мустачоб. Ногахонй аз само омад малак, Бахри модар аз шифо додаш дарак. Он малак гуфт: Аз Худо кун як талаб, Дарди ту ёбад шифое неачаб. Чашми ту аъмо, ки бошад бегумон, Тифли навзоди ту бошад безабон. Эй ту модар, кун якеро ихтиёр, Ман бигуям бахри дуввум иътизор. Гуфт модар аз Худо пурсам забон, Бахри тифлам ҳар чӣ бошад дар амон. Дар қазоват бехичолат қозиям, Дар ичобат бешикоят розиям. Он малак гуфто: Пушаймон мешавй, Аз хато фардо гурезон мешавй.

Гуфт модар: ман пушаймон нестам, Дар давои дарди чашмон нестам. Бахри тифлам чони худ курбон кунам, Аз барояш чисми худ бечон кунам. Он малак гуфт: Аз Худо омад чавоб, Тифли ту дар назди ту сохибхитоб. Тифл гуфто: бо забон гуям Худо, Модари ман монда худро дар чафо. Эй Худоё, аз ту пурсам бо умед, Чашми модарро бигардонй сафед. То бубинад руйи манро бо назар, Ман хичолат назди модар муътазар. Баъди он бигзашт рузу шаб зиёд, Он чавонро омад айёми мурод. Сохиби зан, сохиби авлод шуд, Бахри модар аз паси эрод шуд. Хамсари ў таъна мезад доимо, Назди модар ханда мезад доимо. Модари зор аз арус безор шуд, Чойи хобаш дар паси девор шуд. Рузи сармо тарк кард он хонаро, Шуд пазиро гушаи вайронаро. Фарди танхо монда дар холи хароб, Дар ғами фарзанду холаш дар азоб. Чуз Худо аз холи вай огох нест, Чуз Худо бо ў касе хамрох нест. Лек модар бахри тифлаш бо дуо, Хохиши ман бар ту икроми Худо. Қасри фарзандаш ба ў дарбаста буд, Бахри модар доимо дилхаста буд. Бори дуввум аз само омад малак,

Назди модар бо хатое аз фалак. Бо башорат хак фиристонда маро, То бипурсй матлаби худ аз Худо. **У** бигуфто хамсари фарзанди ман, Некй бинад хамрахи дилбанди ман. Некй хохам бар аруси хонадон, Бахри шавхар то ки бошад мехрубон. Он малак гуфт: Аз Худо пурс эминй, Нури чашмат бар ту орад равшанй. Гуфт: фарзанд аст чашми равшанам, Гар арусаш солеха, он гулшанам. Бо дуояш шуд аруси мехрубон, Бахри хамсар хушзабону дилситон. Он малак бо гиря бар суп само, Илтичо кард, илтичо кард, илтичо. То кушояд чашми модарро Худо, Аз барои дидани нуру сафо. Қатрахои оби чашмашро бирехт, Чашми модар чуи хашмашро бирехт. Чашми модар он замон бино бишуд, Вакти пири дар масал Соро бишуд. **У** бипурсид ашк дорад хам малак? Гуфт $\bar{y}$, ки гиря ояд аз фалак. Боз пурсид ашк хам дорад Худо? Бахри модар мебигиряд он Худо. Гиряи ман аз Худо омад бурун, Бахри модар чун шифо омад бурун. Нури чашмаш бо зиё пайваста шуд, Мехри модар бо само пайваста шуд. Модар омад назди фарзандони худ, Аз арусаш гарми омад дар вучуд.

Назди модар аз гунах маъзур кард, Хамсарашро дар амал масрур кард. Модару фарзанд гашта чун гулоб, Кисмати нек аз дуои мустачоб. Кисса гуфтй, эй Хусайн, аз эхтиёт, То намонад байни мардум мушкилот. Рамзи шодй дар хикоятхои ту, Хатми некй дар ривоятхои ту. Ту дуо кун бахту толеъ аз Худо, Дар ду олам аз хато ёбй рахо.

17.05.2023.

ДОСТОНИ «ШОХСАНАМ ВА FAPИБ»

Таърихи пайдоиши достони «Шохсанам ва Fариб» Достон, яъне саргузашт, хикоя, накл ва кисса мебошад. Бо тамсилу ташбех аксаран аз дахони халк ривоят карда мешавад. Дар байни мардум бо забон одди «Рустами достон» мегуянд, ки ишора ба саргузашти Рустами пахлавон аст ва ё хофизону бахшиёнро достонсаро хам мегуянд. Дар таърих киссахо монанди киссаи Юсуф ва Зулайхо, Лайлй ва Мачнун, Вомику Узро, Фарходу Ширин ва ғайра аз чониби ахли қалам зиёд навишта шудаанд, аммо ин қахрамонхо точик ё форс набуданд, балки аз қавми Банй Исроил, қибтй (мисрй) ва араб буданд ва сарчашмаи Юсуфи Канъон аз Қуръони карим аз сураи Юсуф ибтидо мегирад бо вучуди ин бузургони мо монанди Абулмуаййиди Балхи дар асри Х, Мавлоно Абдуррахмони Чоми дар садаи XV қиссаи Юсуф ва Зулайхоро таълиф карданд. Инчуни достонхои Лайли ва Мачнун ва Фарходу Ширин дар хамсахои бузургон зиёд омадааст.

Достоне, ки банда таваччух кард, ин достони «Ошик Fариб ва Шохсанам» мебошад. Достони мазкур дар байни халку миллатхои Озарбойчон, Арманистон, Гурчистон, Туркманистон ва туркзабонхои Осиёи Хурд, Осиёи Марказй ва Афгонистон аз асри XVII ибтидо шуда хусусан дар асрхои XIX ва XX шухрати зиёд пайдо карда буд, аммо байни точикзабонхои дунё бисёр кам ба назар мерасад.

Ман солҳои 70-уми асри гузашта ин достонро аз грампластинкаи ҳамон замона бо як муҳаббат гуш

мекардам, достонро бахшихо бо забони узбек хикоя мекарданд аз чумла хофизи машхури хамон замон Комилчон Отаниёзов газалхои ин достонро суруд карда бо махорат месароид.

Ин достон чабҳаи ғиной ва тахайюлй дорад.

Хамчунин ин достон бо ривоятхо ва хикоятхои мухталиф зиёда аз 12 карина дорад.

Шоири шахири рус Михаил Лермонтов (1814-1841) соли 1837 хикояи Ошиқ Ғарибро навишт, ин ҳикоя баъди вафоти $\bar{y}$ соли 1846 ба адабиёт дохил шуд.

Охангсози Озарбойчон Зулфикор Хочибоев достони «Ошик Fариб ва Шохсанам»-ро бо оханги худ шохкорй кардааст.

Коргардони арман Сергей Породжанов (1924-1990) дар асоси ин достон филми бадей тахия кардааст.

Ман ин достонро аз руи хикоёт ва ривоёте, ки хондам ва шунидаам бо сабки худ навиштам ва ба ягон кас пайрави хам накардам.

Хадафи ин достон баён кардани хакикат, таъсири сухан дар рохи хак, ғалабаи созу наво ба сарвату мол мебошад.

Достонро рузи 27.02.2023 рузи душанбе ибтидо карда, санаи 08.03.2023 рузи чахоршанбе ба охир расонидам, яъне дар давоми дах руз навишта шуд.

Достони «Шохсанам ва Fариб»

Ровиёни ахбор, кошифони асрор ва нокилони осор ривоят ва хикоят кардаанд, ки дар як замони кадим дар сарзамини Осиёи Хурд, дар шахри Диёрбакр тинчию амонй буд, давлати Сосонй буд, под-

шохи одиле дошт, вазири окиле дошт, харду тавонгар буданд, хамчу бародар буданд, харду ба маснад буданд, толиби фарзанд буданд. Шох Аббос буд номи шох вазири ў Мирхасан.

Рузе нишаста буданд, ҳоли беханда буданд, ҳасратгуянда буданд, ба дил сузанда буданд. Муйсафеде пайдо шуд, суҳбати гарм барпо шуд. Он нафари муътабар аз баҳри ҳар як нафар аз халтааш ду себ дод, ду хабари базеб дод, ин ду себи Анварон то бихуранд ҳамсарон.

Бахри онхо бигуфто: Фарзанд аз Худо пурсед, нек бо дуо пурсед, сохиби фарзанд шавед оянда пайванд шавед.

Хамсари ҳарду раҳбар, шуданд соҳиби гавҳар, $н\bar{y}$ ҳ моҳ буданд интизор, ҳам соҳиби ифтихор.

Подшоху ҳам вазираш бо эътимоди ҳосил, рафтанд ҳамчу сайёд бо эътиқоди комил, андар давоми он руз ҳарду гардиданд маъюс, аммо нахурданд афсус, зеро, ки вохурда буд оҳуҳои ҳомила аз тири кас ғофила, ҳарду ғамҳорӣ карданд, тирро чанобӣ карданд, бо ҳамсарони зебо роҳи ҳисобӣ карданд.

Подшох бигуфт: эй вазир, дорам фикри беназир, аз бахри хардуи мо духтар бошад ё писар, байни онхо ман довар, туйе кунем дар махзар, ахду паймони онхо ба хак ба имзо расид, дар сафхаи ризоят дасти онхо хат кашид.

Баъди мурури замон таваллуд карданд занон, Шох Аббос шохи он давр сохиби духтар шуда бо сад умеду орзу, номаш Шохсанам карданд, дар хонаи вазираш писар таваллуд шуда бо номи Ошики Fариб (Амир Хусайн) онро мусаммо карданд.

Баъди гузашти соле вазир зи дунё гузашт, аз сари оилааш садхо муаммо гузашт, бо вучуди хаводиси рузгор Шохсанаму Fариб ба камол расиданд, Fариб сохиби савти довудй ва ғазалсарои қасри подшох шуд, хар руз Шохсанам хамрохи канизакон созу овози Fариби ошикро истимоъ мефармуд, Fариб дар дил ишку мухаббати покро мепарварид, рузе Шохсанам аз айвони болобаланд ба пеши пои Fариб бо ишораи ризоияти издивоч себи хубонй партофт, дар чавоб Fариб як ғазал гуфт (3172):

Матлаби ман ибтидо шуд аз паёми Шосанам, Бо ишора ҳам нишона ман ғуломи Шосанам. Шодй омад баҳри ман аз дидани руи гулаш, Муждаҳо омад ба нозе аз хироми Шосанам. Ранчиши ман байни мардум заҳми дил шуд оҳибат, Заҳми ман андар илочи илтиёми Шосанам. Ҳар кучо пайдо бишуд ҳар нобакоре дар раҳаш, Нафси бадро сарзаниш кард эътисоми Шосанам. Шеваи ишҳи самовй омадаст андар дилам, Чони худ ҳурбон кунам ман дар ҳироми Шосанам. Бо адои ҳарфи ҳуд гуфто "Ғариб чононаам", Дидаам раънои ҳудро ман ба номи Шосанам. Ишҳи поҳи ошиҳон дар ҳиссаҳо омад, Ҳусайн, Наҳли мардумро бигуфтй дар маҳоми Шосанам. (04.03.2023).

Шоҳсанам бо ишораи хоси ҳамон давр харбузаи пухтарасидаро ба падараш фиристод. Аз Ғарибу Шоҳсанам ишқи тавалло гузашт, аз дили ин ду ошиқ рузи тамошо гузашт. Модари Ғариб ва хоҳараш бо номи Шаҳрибону ҳарду бо вуҳуди камбизоатӣ барои

хостгори ба даргохи Шох рафтанд, аммо Шох Аббос бо монегии тирақалбон ва шумдахонон ваъдаро вайрон карду, Ошиқи бечораро хайрон.

Аз хостгорй ва ишораи ахду паймон Шох ба ғазаб омада амр кард, ки Ғариб бояд аз хонумону ватанаш дур шавад.

Fариби ошиқ дар хоб Пири сабзпушро мебинад, башорат медихад ва рох ба суи шахри Халабро ишора мекунад.

Fариби ошиқ барои ваъдаву вафодор ва ёдовар ба Шоҳсанам ангуштар медиҳад ва як ғазал мехонад (3173):

Додаам ман ин амонат ҳалқа бар ангушти ту, Байни мо рамзи садоқат ҳалқа бар ангушти ту. Айбу туҳмат бар ту н-ояд аз мани хору залил, Аз хато баҳри бароат ҳалқа бар ангушти ту. Нолаву андуҳи ман пайваста бошад бо само, Аз бало баҳри ҳимоят ҳалқа бар ангушти ту. Эҳтимоми аҳли хотам Ибни Довуд дар назар, Доимо баҳри ҳифозат ҳалқа бар ангушти ту. Меҳри ту бо сад муҳаббат дарду ҳасрат дар дилам, Мазҳари баҳри шаҳодат ҳалқа бар ангушти ту. Ҳар гаҳе ҳоҳӣ чу оям назди ту дар як нафас, Аз ҳабар баҳри рисолат ҳалқа бар ангушти ту. Ҳалқаи дасти Сулаймон аз намуна, эй Ҳусайн, Аз Ғариб ҳарфе чу омад ҳалқа бар ангушти ту. (04.03.2023).

Шоҳсанами ҳам барои вафодорӣ ба Fариб рӯймолчаи бофтаи худро медиҳад ва лаҳзаи чудоӣ як ғазал мегӯяд (3174):

Дар рахи акди сафо румолча додам бахри ту, Эй Гариби бонаво румолча додам бахри ту. Бар ту ояд мубталой хеч гах махзун машав, То набошй бенаво румолча додам бахри ту. Дар рахи маъшуки зебо то набинй доғу дард, Хамрахат бахри шифо румолча додам бахри ту. Тухмату бухтони мардум хар кучо пайдо шавад, То ки н-ояд ифтиро румолча додам бахри ту. Хар кучо бошй саломат бо дуои модарат, Аз кафи дасти асо румолча додам бахри ту. Хар кучо румоли ман бошад, Гариб, дар дасти ту, Мевазад боди сабо румолча додам бахри ту. Эй Хусайно, дар ривоят хар чй гуфтй аз Гариб, Шосанам шуд рахнамо, румолча додам бахри ту. (04.03.2023).

Баъди шунидани оху вохи Шохсанам Ошики Fариб бо чашми гирён Худохофизй мекунад ва ба назди модари нотавону хохари дилозурда меравад ва як ғазал мегуяд (3175):

Эй модару эй хоҳарам, аз ин ватан ман меравам, Монанди булбул дар қафас аз ин чаман ман меравам. Ман аз шумо пурсам дуо бо оби чашми шашқатор, Аз хоҳару аз модарам чун чон зи тан ман меравам. Бошад муҳаддас ин ватан бо ёру бо асҳоби худ, Озурдадил аз нокасу аз ахриман ман меравам. Бадбахтӣ омад баҳри ман андар висоли ёри худ, Норозӣ аз паймони он паймоншикан ман меравам. Оғуши модар баҳри ман дарёи бесоҳил бувад, Гарчӣ набошам ман аҳиҳ, суи Яман ман меравам.

Сузу гудозе дар дилам аз модару хохар чудо, Бо нафрату безорихо аз анчуман ман меравам. Аз неши номардони дун пархез бинмо, эй Хусайн, Бар модараш гуфто Fариб бо як сухан ман меравам. (05.03.2023).

Модари мехрубон аз руш зарурат розиги медихад ва бо баёни як ғазал дуои хайраш медихад (3176):

Хар кучо бошй, Ғарибам, нури чашмонам туй, Дар зимистони хунук ҳам шамси тобонам туй. Тарбият дидй зи ман ҳамроҳи хоҳар бе падар, Гарчй бошй дар сафар ҳам давру давронам туй. Дар ғарибй ҳар чй ояд сабр кун ҳам тоҳате, Ҳар кучо бошй, азизам, чашми гирёнам туй. Шоҳсонам ҳамроҳи моён ҳамчу гул бо хори худ, Шоҳи гулҳо хоҳарат, ҳам бўйи райҳонам туй. Саҳнаи сўзу гудозам нотавонй оварад, Ман дуоят медиҳам якрўза меҳмонам туй. Аз Ғарибу аз Санам ту қисса гуфтй, эй Хусайн, Доимо модар бигўяд сирри пинҳонам туй.

(05.03.2023).

Fариби ошиқ модару хоҳари мехрубонро ба Худо супурда бо ҳоли хароб, бо дили кабоб, бо чашми пуроб бо дуои мустачоби модар аз ватан чило шуда, дар соати шабона бо мардуми бегона ба с $\bar{y}$ и Ҳалаб равона шуда, дар чанд шабу р $\bar{y}$ з бо ҳодисаҳои ҳавлангезу ғамангез ба ин шаҳр мерасад.

Fариби дар ғурбат буда муддати ҳафт сол бо меҳнати ҳалол ва бо ёди ватан, модару хоҳар ва ҳусусан ёри вафодораш Шоҳсанам зиндагӣ меҳунад ва доимо ин ғазалро замзама меҳард (3177):

Дар фуркату чудой фарогате надорам, Бе Шохсанам бахри кас малохате надорам. Модару хохари ман дар хачри ман бисўзанд, Дар ин диёри гурбат асолате надорам. Дар кўчахои Халаб ман хору хам забунам, Гарчанд амирзодаам, каромате надорам. Нозуктабиатеро хамрохй кардам мудом, Бар ошикони сарват латофате надорам. Бо номи худ Гарибам нолону хам гирёнам, Бо хар мусофири дахр шабохате надорам. Саргашта хам гариб шуд Ошик ба харфи Хусайн, Дар хакки хар мусофир хикояте надорам. (05.03.2023).

Акнун боз мегардем ба назди Шох Аббосу Шохсанам. Шохсанам хам доим ба ёди Гариб буд, хар замон аз Халаб хабари хуш ё нохуше ба гушаш расад, умеди фардо мекард, аз миён хафт сол гузашт.

Аммо Шох Аббос бошад хостори он буд, ки духтараш Гарибро фаромуш кунад ва писари бародараш бо номи Шох Валадро домод кунад, аммо Шохсанам ба акди никохи Шох Валад розй набуд, рузе Шох духтарашро даъват карда гуфт, ки бояд туй барпо кунем. Шохсанам гуфт, ки ман ба шарте розй мешавам, ки агар туйи арусии ман чил шабу чил руз бошад бо иштироки ятимону гарибон, тамоми навозандагону сарояндагон аз атрофу акноф озодона иштирок варзанд, туйи ман дар актори олам ягона бошад. Шох Аббос шартро кабул намуда эълон намуд, ки туй чил шабу чил руз давом мекунад, хар як сохиби хунар бояд санъату махорати худро нишон дихад ва аз дасти

канизони Шоҳсанам сару по ва маблағҳои муайянро соҳиб шавад, рӯзҳои тӯй ҳам муайян шуд. Аммо Шоҳсанам барои аз ин роҳ наҷот ёфтан бо чашми шашҳатор ин муноҷотро такрор ба такрор меҳонд (3178):

Худоё, аз ту мепурсам аз ин мушкил начотам дех, Намехохам арўсиро, аз ин махфил начотам дех. Дар ин айёми пурошўб ба тўфон хамрахй дорам, Ба вакти боди саргардон дар ин сохил начотам дех. Худоё, хозиру нозир, ту огохй зи холи ман, Заъифу нотавонам ман зи хар гофил начотам дех. Хама махсули ин дунё ба ишки пок вобаста, Умедам бо дарахти ёр, зи бехосил начотам дех. Ба мехмонй фарохондам, ки то он ёр меояд, Барои фитнаи мардум зи хар чохил начотам дех. Нишемангохи ман доим саройи мунтазар бошад, Ба васли он Гариби худ аз ин манзил начотам дех. Муночоти Санамро ту, Хусайно, киссахо кардй, Чавобам гар хато бошад, зи хар соил начотам дех. (05.03.2023).

Хар руз точирону мусофирон ба суи Халаб рахсипор мешуданд, Шохсанам аз байни онхо як нафари нуронй, ки Гарибро мешинохт интихоб намуда, барои исботу эътимод ангуштарии додааш ва тушаи рохро фиристод ва таъкид намуд, ки туйи арусй бе ризогии ман ба охир нарасида бояд ба зудй ба ватан баргардад. Гариб вакто ки ангуштариро ба даст гирифт ба рох баромад, дар рох ба мушкилхои зиёд ру ба ру шуд, як руз дар сахро ногахон дар байни хобу бедорй боз бо хамон шайхи Пири сабзпуш вохурда сухбат кард. Шайх гуфт: Модару хохарат дар фироки ту гиряхои

зиёд карда нобино шудаанд, дар халтача як каф хоки муқаддас аст ба ту медихам. Хар вақто ки ба чашми онҳо бимолӣ бино мегарданд ва дуои сафар доду аз чашм ғоиб шуд. Ғариб баъди мулоқоти пири хирад бе мушкилиҳои роҳ ба манзил расид ба дидори модари чигарбирён ва хоҳари зору нолон, нобино мушарраф шуд, аммо худро нашиносонд то, ки онҳо беҳуш нашаванд, овоз бароварда гуфт, ки ман аз шаҳри дур омадаам, ичозат бошад як ғазал хонам (3179):

Мусофирам дар ин диёр, туйи арусй омадам, Мачлиси ёри бекарор туйи арусй омадам. Навои дилнавози ман кош расад ба гуши ёр, Бар Санами лайлу нахор туйи арусй омадам. Рафтани ман ба сад умед субхи сафо ба туйи ёр, Хавотирам зи Шахриёр туйи арусй омадам. Вучуди ман зи хонадон нуру сафову нури чашм, Ба рохи ишк устувор туйи арусй омадам. Соли дарози умри ман ба гурбату чафо гузашт, Ошики ман дар интизор, туйи арусй омадам. Мехру вафодории ман бурда маро ба рохи дур, Ман омадам бахри канор, туйи арусй омадам. Туйи Гарибу Шосанам кисса бикардй, эй Хусайн, Гариб бигуфт ба ифтихор туйи арусй омадам.

(07.03.2023).

Ин ғазалро хонд, модар мегуфт: овози ту ба овози писарам монанд, ту писарам ҳастӣ ё аз пеши писарам омадӣ? Ғазал (3180):

Монандй дорад бар Fариб ин нағмаву овози ту, Бар захми дилхо мерасад ин нолиши мумтози ту.

Ман хору зору ҳам забун андар ғами фарзанди худ, Дар дасти фарзанди азиз монандӣ дорад сози ту. Сӯзу гудози духтарам бахри бародар ту шунав, Дармон шавад бар дарди ӯ анчоми имконсози ту. Ту омадӣ аз роҳи дур моро бубинӣ хору зор, Аммо чу дорем ифтихор бо дидани парвози ту. Ашъори ғамангези ту шарҳе надорад баҳри ман, Аммо надорам ман хабар аз ошиқи ғаммози ту. Аъмо шудан бо духтарам аз доду фарёди ман аст, Бино шавам бо як илоч аз нағмаву пардози ту. Аз саргузашти модарон садҳо ривоят, эй Ҳусайн, Мардум бигардад баҳраманд аз қиссаву эъчози ту. (07.03.2023).

Билохира, худро ба оғуши модар партофт, ҳар се гиря мекарданд, Ғариб оҳиста хоки табаррукро ба чашми ҳар ду молид ҳамон замон бино шуданд, хоҳараш чамоли ачибе пайдо кард. Бо ғазал шукронаи даргоҳи Худо гуфтанд (3181):

Дидори мо бар хам расид, шукрона мегуем мо, Хурсандихо омад падид, шукрона мегуем мо. Эй модару эй хохарам, шукри Худо як неъмате, Бадахтарй аз мо рамид, шукрона мегуем мо. Бадбахтихо дур аз Ватан озору ранче оварад, Махрумихо шуд нопадид, шукрона мегуем мо. Маскан шуда шахри Халаб, тайсири рах омад ба ман, Гарчанд бошад рах баъид, шукрона мегуем мо. Дур аз Ватан будам ғариб, бо ёди модар хар нафас, Ман не ғуломи зархарид, шукрона мегуем мо. Эй модари чонпарварам, эй хохари чондарбарам, Фардо бароям рузи ид, шукрона мегуем мо.

 $\Gamma \overline{y}$ яд Хусайн ин рамзҳо аз қиссаи "Ошиқ Ғариб", Ҳар он ч $\overline{u}$ Холиқ офарид, шукрона мег $\overline{y}$ ем мо.

(07.03.2023).

Пагохй хамрохи модару хохар ба қасри подшох рафтанд, Ғариб дар қатори навозандагону сарояндагон чой гирифт, навкарони подшох огох мекарданд, ки мабодо номи Ғарибро ба забон нагиранд ва илло чазо мегиранд. Шохсанам болои арки подшох дар кушке бо ҳазорон хаёл менишаст, ҳофизон зери ин кушк хунарнамой мекарданд, навбат ба Ошиқ Ғариб расид ногоҳ овози форами Ошиқ ба гуши Шоҳсанам расид, Ғариб бо як маҳорати худодод ба хондани ғазал ибтидо кард (3182):

Ман аз Ҳалаб бо даъвате бар туйи дилбар омадам, Дар рубаруи Шохсанам хамрохи модар омадам. Бошам Гариби даргахат бо созу бо овози худ, Дасти гиребон хамрахам бар зери сангар омадам. Аз суй номардони дахр озори афзун дидаам, Афкандаву зору залил бе тегу ханчар омадам. Ту интизори дар рахам, ахду вафо дар байни мо, Дар мавчи дарёй азим бар назди гавхар омадам. Азбаски овозам хазин, ман гиря дорам бахри ту, Аз бахри дидори гулат хамрохи хохар омадам. Бо сад умеду орзу бар назди ту омад Гариб, Аз бахри пайгоми хадаф бар суй минбар омадам. Дар киссаи ин Шохсанам садхо ишора, эй Хусайн, Бо дах ривоят аз Гариб бо назми дафтар омадам. (08.03.2023).

Вақто ки ғазал ба охир расид, дар байни мардум шур хест, ҳама гуфтанд дар ғазал номи Ғариб омад, чи мешуда бошад?

Хамон замон навкарон омада бо зури Fарибро ба назди подшох бурданд, то ки чазояшро гирад.

Подшох дидан замон амр кард, ки ба дор овезед! Fариб гуфт: эй шох, ман ба мурдан тайёр хастам, аз дори ту наметарсам, ту шохи одил бошй ичозат дех як-ду сухан гуям, подшох ичозат дод. Ғариб бо забони фасех гуфт: Эй подшохи олам, эй султони бокарам, имруз рузи шодй аст, бояд ин туй дар таърихи давлатдории ту хамчун рузи шоди монад, на рузи ходисаи қатли фарзанди инсоне, ки бо падараш риштаи дусти дошти, ман ба ин туй намеомадам, аммо шунидам, ки подшох эълон кардааст, ки бояд хамаи мардум, кабиру сағир, ғарибу бенаво хурсандй кунанд, ҳар як нафар хунари худро нишон дихад, нишаста хонад. Ман ятим, факир ва ғариб хастам, ки аз ғурбат омадам, мо хама бандаи Худо хастем, Худо бахшояндаву мехрубон аст, бахшояндаро дуст медорад, адолат ва рахму шафқат сифати худовандист!

Подшох аз ин суханхо ба вачд омада гуфт: Ятимро гузоред дар хар чое, ки хохад навозад ва овозхонй кунад! Ятим хамрохи модар ва хохараш соз дар даст дар зери кушки Шохсанам ин ғазалро хонд (3183):

Эй Шосанам, дилдодаам дар ишки ту девона ман, Андар давоми солхо дар байни халк афсона ман. Дар ишки ту ман устувор, бепарда гуям ман сухан, Дар хобу дар бедориям бо номи ту мастона ман. Бо дидани руп гулат аз нав гулафшон мешавам, Гар хохи як гул баркани дар назди ту гулхона ман. Ман дури чустам аз Ватан, хамрохи ман буд Шосанам, Гарчи набошам ман Гариб, дар гайби ту бегона ман.

Туят муборак, дилбарам, шамъи шабистонам туй, Чонро кунам бахрат фидо, дар гирди ту парвона ман. Ахду вафои байни мо бахри чавонон ибрат аст, Наздам биё бо мехри худ, ишки туро кошона ман. Гуфтй, Хусайно, эй Санам, доим бирав суи харам, Дар интихои киссахо бо зикри Хак шохона ман. (08.03.2023).

Шох Валад, ки дар курсии домодй менишаст, Шохсанамро ранчур, лоғару дилозурда медид, монанди абри навбахор ашк мерезад аз вай сабаби ин холро пурсид, Шохсанам гуфт, ки ин Ғариб аст, ки дар ишки ман хафт сол инчониб азоб мекашад ва имруз висоли ёр мехохад. Ғариб гуфт (3198):

Эй Санам, гуфто Fарибат ошнои ту манам, Дар висоли рузи фардо рахнамои ту манам. Хар кучо бошй саломат хамрахат ман меравам, Дар рахи сидку вафоят чонфидои ту манам. Воғарибо, ман нагуям ошиқи шайдо шуда, Дар рахи ишку мухаббат мубталои ту манам. Остони даргахи ту ошёни ман бувад, Дар низоми рузу шабхо хам фазои ту манам. Бахри ман омад нидои кашфи асрор-ул-кулуб, Дар рахи хифзу амонат дар қабои ту манам. Меравам хамрохи ту, ҳамрохи хоҳар, модарат, Дар вафову ваъдаи худ бобақои ту манам. Эй Хусайно, бо ишора бахри ёронат бигу, Қисса бишнав, эй азизам, муқтадои ту манам. (14.03.2023).

Шоҳсанам дар чавоби ин ғазал ғазале гуфт (3199):

Шаҳсанам гуфто, ки имруз интизори ошиқам, Баъди туйи рузи фардо ғамгусори ошиқам. Пеши пойи ошиқи худ ғунчаи гул мезанам, Дар раҳи ишқу вафояш чоннисори ошиқам. Дар вучудам ҳар чӣ омад аз гузашти рузгор, Ман набурдам дар раҳе аз дил қарори ошиқам. Нолаву зории ман пайваста бошад бо Ғариб, Айби ағёрӣ нагуфтам, шармсори ошиқам. Бо сифоти номи неку дар чаҳон мастура ман, Дар забони миллати худ ифтихори ошиқам. Бо вучуди меҳри худ мастона гардонам варо, Бо муҳаббат, бо садоқат дар канори ошиқам. Аз забони Шаҳсанам ту қисса кардӣ, эй Ҳусайн, Дар фазои рунамойи ёри ғори ошиқам. (14.03.2023).

Шох Валад Ғарибро даъват карда гуфт: ман Шоҳсанамро ба ту бахшидам. Ғариби ошиқ хоҳараш Шаҳрибону, ки аз Шоҳсанам ҳам зеботар буд, даъват карда гуфт: эй Шоҳ Валад ман хоҳарамро ба ту баҳшилам.

Модари Ғариб бо дидани рузи муроди ҳарду фарзандаш ифтихор мекарду гуё чавон мешуд... Вақто ки ба подшоҳ хабари ҳодисаи ба вуқуъомада расид, шоҳ аз чой бархест, даст ба дуо бардошт: Илоҳо чуфти мувофикро саодатманд гардон. Омин!

Хамаи мардум бо як овоз мегуфтанд:

Шох Аббосро ба туй нури чашмаш муборакбод мегуем, Гарибу Шохсанамро мо муборакбод мегуем, Валиду Шахрибонуро муборакбод мегуем!

Туйи ҳарду ҷуфт боз ҳафт шабу ҳафт руз давом кард, ҳама ба мақсад расиданд.

Хонандаву шунаванда хам илохо ба максад расад!

ТАРЧУМАИ ХОЛИ МУСОЗОДА

Хочй Хусайн Мўсозода 10-уми июни соли 1955 дар дехаи Ростровути нохияи Гончй (Деваштичи кунунй) ба дунё омадааст. У баъди хатми мактаби миёна соли 1973 ба мадрасаи «Мири Араб»-и шахри Бухоро дохил шуда, онро соли 1978 бо муваффакият хатм намудааст.

Хочй Хусайн Мўсозода тайи солхои 1978-1990 чун сархатиби масчиди чомеи «Гулакандоз»-и нохияи Чаббор Расулов адои вазифа кардааст. Солхои 1990-1992 дар факултаи «Улуми Курьон»-и Донишгохи байналмилалии Чамохирии Сотсиалистии Либиё тахсил карда, бо имтиёзномаи махсуси донишгохи мазкур дар сохаи илм сарфароз гаштааст.

Хочй Хусайн Мусозода аз ибтидои соли 1993 сархатиби масочиди вилояти Ленинобод интихоб шуда, аз соли 1994 сархатиби масчиди «Шайх Маслихатдин» дар як вакт чун ноиби муфтии мусалмонони Точикистон адои вазифа кардааст. У аз мохи майи соли 1997 раиси Шурои уламои дини вилояти Суғд, сархатиби масчиди чомеи Шайх Маслихатдин ва дар як вакт муовини раиси Шурои уламои дини Чумхурии Точикистон интихоб шуд.

Хочй Хусайн Мўсозода баробари хеле хуб андўхтани забонхои арабй, русй, форсй ва ўзбекй дар такмилу сайқал додани улуми дунявии худ низ ба комёбихо ноил гардидааст.

Хочй Хусайн Мусозода баробари пешбурди фаъолияти худ дар ташкилотхои динй бо максади баланд бардоштани сатхи маърифатнокй ва маънавиёти мар-

дум аз васоити ахбори омма ва аз рохи табъу нашри силсилакитобхо сахми босазо гузоштааст.

Дар давоми чил сол зиёда аз 320 мақолаҳояш дар матбуот чоп шудааст ва зиёда аз 1000 барномаҳо ва мусоҳабаҳояш дар мавзуъҳои динию маърифатӣ ва панду аҳлоҳӣ дар телевизионҳо ба мардум намоиш дода шудааст.

Дар бадали ин солхо китобхои мансури Хочй Хусайн Мусозода «Гавхари имон мафуруш» (1997), «Бунёди оила дар ислом» (1998), «Сию се сухбати судманд» (2001), «Хазрати бузургвор» (2001), «Маъхаз-ул-маъонй аз оёти куръонй» (2004), «Рахнамои хач» (2007), «Табйин-ул-хакоик» (2008), «Анвор-ул мактубот» (2009), «Мазхаб ва сохибмазхаб» (2011), «Об — асли мавчудият» (2013), «Об дар Маснавии маънавй» (2015), «Хадиси он расул бишнав» (2016), «Рахнамои фардои обод» (2016), «Бунёди оила дар ислом» (нашри дуввум, 2016), «Масчид-хои Хучанд» (2017) бо теъдоди зиёд аз чоп баромадаанд, ки мавриди писанди умум гардидаанд.

Хочй Хусайн Мусозода соли 2004 дар заминаи китоби худ «Маъхаз-ул-маъонй аз оёти куръонй» бахри дарёфти дарачаи илмй дар мавзуй «Усули истифодаи оёт ва киссахои куръонй дар достони «Маснавии маънавй»-и Чалолуддини Румй» кори илмиро ба субут расонда, рисолаи номзадии илми суханшиносиро химоя намуд.

Хочй Хусайн Мусозода тули фаъолияти ба бисёр мамолики Шарку Ғарб чун Арабистони Саудй, Эрон, Кувайт, Урдун, Сурия, Туркия, Миср, Ливия, Алчазоир, Фаластин, Амороти муттахидаи Араб, Кипр,

Италия, Нигер, Мали, Мавритания, Малазия, Уганда, Сенегал ва ғайра сафарҳои хидматиро анҷом дода, Тоҷикистонро чун давлати демократию ҳуқуқбунёд ва мусалмоннишини $p\bar{y}$ ба тараққ $\bar{u}$ ба оламиён муарриф $\bar{u}$ кардааст.

Хочй Хусайн Мўсозода бо чандин мукофотхо ва ифтихорномахои давлатию байналхалкй дар он чумла бо медали «Хизмати шоиста»-и Чумхурии Точикистон, ордени байналхалкии «Интеллект нации», бо чоизаи вилоятии илмии ба номи «Бобочон Гафуров» сарфароз гаштааст. Шахрванди фахрии шахри Хучанд мебошад.

Хочй Хусайн Мусозода солхои охир ба эчоди ашъори орифона пардохтааст ва китобхои шеър ва ё худ девонхои шоир бо номхои «Мифтохи асрорнома» (2017), «Чавхари човидона» (2018), «Меърочи маърифат» (2018), «Точикистон – вориси Сомониён» (2018), «Точикистон – вориси Сомониён (нашри дуввуми такмилёфта)» (2020), «Хикматистон» (2018), «Роғун – нури зиндаги» (2018), «Мехри падару модар» (2019), «Гулшанистон» (2020), «Саразм - мероси миллат» (2020), «Сабъаи сайёр» (2021), «Хашт ахтар» (2021), «Нух авроки забарчад» (2022), «Дах чашмаи анбар» (2022), «Гулчини ашъор» дар ду китоб (2022), «Файзи нури ичлосияи XVI» (2022), «Ёздах ситораи дурахшон» (2023), «Дувоздах бурчи фалак» (2024) ба чоп расидаанд. Девони сездахуми Хочй Хусайн Мусозода бо номи «Фотихат-ун-нос» дар арафаи чоп аст.

Зиёда аз 300 ғазали Ҳоҷѿ Ҳусайн Мӯсозода аз чониби оҳангсозон ба оҳанг дароварда шудаанд ва байни ҳофизону сарояндагон бо номи «Сурудҳои Мӯ-

созода» машхур гаштаанд. Сурудхо дар матни шеърхои Хочй Хусайн Мусозода дар чорабинихои оммавии сиёсй, адабй ва фархангй, дар махфилхои гуногун ичро карда шуда, боиси болидахотирии табъи мардум мегардад.

	МУНДАРИЧА	1
	«АЛИФ»	(3
	«АЛИФ» Сипоси беадад гум ман он сохибадолатро (3001)38	1
	Зиё бахшад ба нури худ вучудат махфили	(V)
73	моро (3002)	30
	Фикри оламро бикун ин шамси тобон аз	X
12	кучо (3003)40	13
1	Эй азизон, нафъи мо аз хони ихсони Шумо (3004)41	\$
(3)	Ман бибусам эхтироман дасти илмомузро (3012)42	
	Бар чахон шукру садокат оварад оромро (3013)43	0
	Эй азизам, байни гулхо хар сахар бинам туро (3032).44	(A)
14	Эй табибон, аз дилу чон бар шумо хамду сано (3039).45	77
K	Омад имруз аз само борони рахмат бахри мо (3086).46	
(3)	Харфи нохақ гуфта даъвии мусулмони кучо (3089)47	
	Фикре бикун, эй одамй, дар рохи хак исён	0
	чаро (3091)	(A)
14	Эй азизам, қасди ман ҳаргиз наёзорам туро (3102)49	73
K	Қадри неъматро бидон ақли расо доди Худо (3122).50	
(3)	Шамси ховарро бубин нуру зиё бахшад ба мо (3140).51	W.
	Дар ин дунё риоят кун ту конуни мадороро (3148)52	0
	Бипурсам ман дар ин дунё ба дустон хони	(A)
74	шохона (3151)	77
K	Ту маранчон дар хаётат мардуми нокомро (3162)54	
(3)	Аз азал доно шиносад хар дили огохро (3170)55	W.
	Аз замони навчавоній ёд меояд маро (3187)56	0
	Дар мақоми харфи ман бошад фасохат	(Z
14	муқтадо (3230)	72
K	Эй падар, точи сари ман қиблагохи ман шумо (3233)	
13	—J (2-23)	1
	Асрори олам дар фазо зеби чахон дорем мо (3237)59	0
	Авчи сухан дар шеъри ман пайваста бошад	M
ドム	бо само (3239)60	77

2	Дурй чў аз хар мазхабе, ки асли таълимаш	10
	хато (3262)61	
13.7	Дасти кутах хар кучо бечора созад мардро (3273)62	72
K	Бо бузургон сухбати шохона мекардем мо (3281)63	
(3)	Аз сафархои саодат ёд меояд маро (3282)64	1
2	Шиносад гар касе худро, бидонад рохи	
	мавлоро (3294)65	
14	Мачлиси ахли хирад гулхона гардад, хам	73
K	даво (3298)66	S
(3)	«БО»	(4)
	Шукри хак, дар байни мардум ёфтам ман обу	0
	тоб (3006)67	
14	Чун ризои Хақ бичустам бо мухаббат рузу	73
K	шаб (3007)68	
(3)	Омад илхом аз Худо монанди нури офтоб69	(4)
	Дар рохи ислохи хато ман тавба кардам рузу	
	шаб (3080)70	
14	Дар паси абри само махтоб бошад неачаб (3153)71	73
K	Нолаи хар бенаво омад дуояш мустачоб (3166)72	5
(3)	Қатраи шабнам чу бинам дар вучудаш офтоб (3222).73	(4)
	Сирру асрори само махфуз бошад дар китоб (3250).74	
	Хар нафас бошад ғанимат - омадаст андар	
74	китоб (3291)75	734
K	«ПЕ»	5
(3)	Шукри хақ дар р ~~у~~ зи идам сар китоб омад ба	(4)
	чоп (3051)76	0
	«TO»	
14	Хикмати ахли саодат дар дили ман чо гирифт (3009).77	73
K	_	\$
(3)	Ба ҳақ шукрона мегуям, амони дар чаҳон	(4)
	андохт (3010)	0
	Хақ бигуфто дар каломаш холи моро нозир	
14	аст (3017)79	774

nd.	T -	-
	Дар чахон аз бахри мардум адли султонй хуш	V
(1)	аст (3018)80	
15.4	Дар чахон асрорро пинхон намудан мушкил	7
K	аст (3019)81	٣
(3)	Номи нек удар чахон унвони маъвои ман аст (3020).82	\ <u>\</u>
*	Дар баёни хар сухан андешаи фардо хуш аст (3027).83	
	Дар биёбон донагул гулхона гардад окибат (3030)84	X
82	Ахли адовату чахл дар ду чахон зи мо нест (3072)85	$\mathcal{L}$
	Дар умури зиндагони чодаи хамвор нест (3088)86	2
	Аё хуршеди созанда, муборак рузи мавлудат (3095).87	()
750	Ибтидои ин чахон аз ёди инсон рафтааст (3100)88	()
$\approx$	Бар замин инсоният бахри каромат омадаст (3103)89	K
	Fамгин шавам чу бинам гар г ~~у~~ шае харобот (3110)90	(3
0		0
	Омаду рафти нафас аз бахри инсон неъмат аст (3120)	
K		8
	Аз касе дар ин чахон номи нак у монад хуш	12
(1)	act (3121)92	
12	Мо хама фарзанди одам, дар чахон бегона	7
K	нест (3124)	7
(3)	Эй азизам, ман туро бехтар зи чонам	\ <u>\</u>
76	бинамат (3127)94	
	Юсуфо, омад хабар, ёри вафодор омадаст (3128)95	X
82	Кухро дар халқа чо кардан тавони, химмат	$\mathcal{L}$
	аст (3129)	2
	То тавонй, эй азизам, некй кун дар ин хаёт (3135)97	()
72	Шод бошед, эй азизон, иди Навруз омадаст (3144)98	7
$\lesssim$		K
	Сарчашмахо андар маком аз чархи даввори ман	(>
	аст (3147)	70
M	Аз бахри ризки чохиле хуршед саргардон	
X		1
		12
(1)	Миллатам, ту фахри ман, бар сар нигахбон	
KL	бинамат (3164)101	7

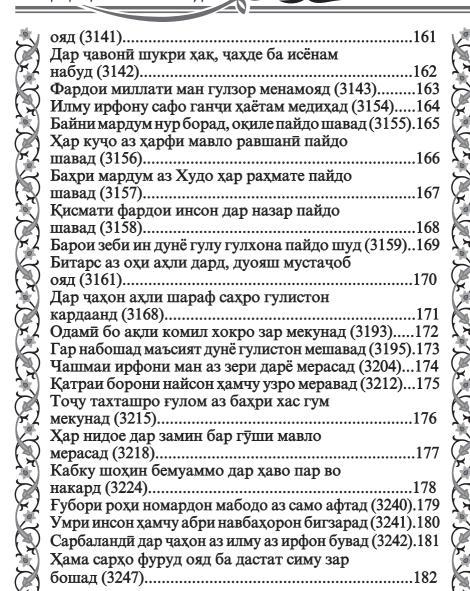
الگ	Қадри шеърамро надонад ҳар касе огоҳ нест (3165).102	心
	Дар ин дунёи пурхикмат ба номардон сухан	
κ_{λ}	хайф аст (3184)103	72
K	Барои марди бедониш тамошои чаман ҳайф	
(3)	аст (3185)104	(4)
*	Дар ин дунёи пурхикмат хаёти бенизом айб	0
	аст (3186)105	
κ_{λ}	Мавчи туфон бехабар, дар қаъри дарё гавхар	73
K	аст (3191)106	5
(3)	Гар бади карди ба кас, подош бубини	
	оқибат (3192)107	0
	Бар сарат мушкил чу ояд, чурм аз такдир	
182	нест (3194)108	78
K	Назди ахли маърифат габру мусалмон	\$
(3)	ошност (3206)109	
*	Асли зоди рохи чахлу рохи ирфон дигар аст (3207).110	0
	Хар касе ақле надорад дар вучудаш дин нест (3208).111	
13	Хеч кас бо сарвати худ дар чахон поянда	78
K	нест (3213)	
(3)	Қадри инсонро надонад он, ки аз худ рафта	
	аст (3216)113	0
	Интизори доми сайд аз мехри сайёд омадаст (3219).114	
75.2	Дар чахон адёну мазхаб рамзи имон омадаст (3228).115	13
1	Шавку завку хислати ман аз ғазал бояд	5
(3)	бичуст (3232)116	$(\mathcal{E})$
*	Шукронаи айём кун, бар ту саломат додааст (3238).117	
	Дурахши Озарахши мо аз ин дунё Хумоюн	
75.7	рафт (3244)118	13
\2	Зиндагонй байни мардум бо чахолат мушкил	3
(3)	аст (3257)119	(3)
) (	Шукронаи даргохи Хак, бар мо каромат	(5)
	додааст (3269)120	K
75.7	Инсон бақо аст дунё бебақо нест (3271)121	13

2	Шикасти гушаи дафтар зи урфи ахли нисён	V
	аст (3274)	
74	Гавхари аклу фиросат рахнамои мардум аст (3278).123	73
K	Пойдорй дар садокат бахри инсон гулшан	7
(3)	аст (3285)	
	Шукри мавло, гавхари ман дар маком афтодааст	
	(3289)	K
82	«СОИ МУСАЛЛАСА»	7
*	Хақ бидонад кай биборад бар замин борони	\$
(3)	ғайс (3049)126	
750	«ЖЕ»	
	Хар ки мошинхонаашро аз қадим гуянд	X
82	гараж (3050)127	$\mathcal{L}$
	«ЦИМ»	2
(3)	Ибни Сино гуфта буд дармони дарду хам	(<u>)</u>
750	илоч (3054)	
	«ЧЕ»	X
82	Во ачаб хар як гуле андар гулистон хорпеч (3053)129	$\sqrt{2}$
~	«XO»	7
(3)	Хушёр шав вакти сахар, дорад гарони хоби	
750	субх (3038)130	
	Мерасад зикри Худо баргуши мардум хар	X
82	сабох (3052)131	$\mathcal{L}$
	«XO»	2
	Муборак назди ҳақ инсони фаррух (3055)132	()
750	«ДОЛ»	
	Мачлиси мо бо бузургон махфили зебой	X
82	(3014)133	$\mathcal{L}$
	Навчавон бо рохи таълим окилу доно бувад (3021).134	_
(3)	Аз фазои Точикистон дур бодо чашми бад (3023)135	
750	Мехру мухаббати ту дар нури дида бошад (3025)136	
$\approx$	Бо қудуми аҳли ирфон хонаам гулхона шуд (3026).137	X
15	Хар як сухан зи шоир б $\overline{y}$ и замона дорад (3028)138	7
0		0

21	Дар кухистон оо садои обхобам мебарад (3031)139	1
	Нигар бар зери укёнус, ки дарёи дигар дорад (3033).140	M
$\mathcal{L}_{\mathcal{L}}$	Неки ту мачу аз нафаре, ки дили бедор	77
K	(3034)141	$\Rightarrow$
(3)	Умри ахли илму ирфон бо саодат бигзарад (3035)142	X
	Чашма гар чори шавад, рузе ба дарё	0
	мерасад (3036)143	(Z
$\aleph \lambda$	Наво хар гах шавад пайдо, садоро метавонам	77
K	зад (3041)144	$\Rightarrow$
(3)	Дар чахон хайри касе ба адли султон нарасад	(K)
	(3044)145	0
	$K\bar{y}$ ш номат ҳамчу васфи навбаҳор ояд ба ёд (3046).146	(A)
KZ.	Вафодорй зи бахри ёр гули гулхона хохад	18
	буд (3047)147	$\Rightarrow$
(3)	Оби чорй рохи худ бар суп дарё мекашад (3076)148	
	Харчанд бошй бехато, ту тавба кун аз кори	0
	бад (3081)149	1
13	Аз ҳакимони чаҳон номаи шоҳона бимонад (3083)150	13
	Бузургони Худоро беназар дидан хато бошад (3092).151	5
(3)	Бубин фардои номардон, ки фардое дигар	
	дорад (3097)	0
	Шукри Мавло мекунам ҳамворӣ аз даврон	No.
82	расид (3104)153	13
1	Хар чиро хохад Худо дар лахза пайдо	
(3)	мекунад (3106)	
	Само равшан шавад он гах, ки доно аз замин	0
	хезад (3107)155	S
13	Эй дусти мехрубонам, соли нав муборак бод (3113).156	13
	Ту бубин нахли асал зебанда маскан мекунад (3117).157	5
(3)	Аз куйи ахли хикмат нахри сухан барояд (3118)158	(E
) (	Ин давлати дил дар рахи бозор набошад (3125)159	5
	Эй кош, дар замона тиру камон набошад (3133)160	X
81	Зи ақлу илму ҳам ирфон ба миллат иқтидор	X
- 0		0

J. J.	Хар нафас аз сина хорич умри моро кам кунад	1/9
	(3248)	S
K.L	Қатраи шабнам маро бар суп афтоб оварад (3249)184	77
K	Махзари мардони неку илму ирфон оварад (3251)185	5
(3)	Шеъри ирфону тасаввуф аз само ояд фуруд (3254)186	
	Эй чавон, огох шав, рузе ба ту пири расад (3258)187	
	Саранчоми сафо хохи, туро тадбир мебояд (3259)188	No.
72	Чахони аклу дини мо чахони пурчило бошад (3261).189	73
K	Хирадманде шавад пайдо, чахон обод	5
(3)	мегардад (3267)190	
1	Тавонмандони ин дунё намедонам кучо	
	рафтанд (3275)191	No.
13	Булбул ба парешонй шайдои бахор буд (3287)192	78
K	Марги инсонхои доно зухду такворо барад (3290)193	
(3)	Умри инсон мисли абри навбахорон бигзарад (3293).194	
	Хаёт ин хобу бедорй, варо таъбир мебояд (3297)195	
	«ЗОЛ»	X
87	Бо садо бахри шифое ман бихонам қулъауз (3056)196	7
*	«PO»	
(3)	Кош некй бардавом аз бахри ту бошад шиъор (3057)197	
700	Ман надонам бахри чи бар ман накарди як	
	назар (3075)198	X
82	Эй он, ки дар хоби гарон, бедор шав вақти	73
(	caxap (3119)199	
(3)	Хастагй ояд чавонро, толиъаш гардад агар (3150)200	
750	Макдами мардони неку бахри мо шамсу	
	қамар (3225)201	K
152	Дар ҳаётат мисли гул шав, лек умрат чун	7
	чинор (3283)202	
(3)	«3O»	
750	Азизам, гарчи мавлой, магу ман олимам	
$\approx$	харгиз (3058)203	K
X.1		13

EV.	Хариси дори дунёй, магу ман комилам	V
	харгиз (3220)	
13	«СИН»	7
*	Ту магир бахри муаммо домани хову хавас (3059)205	چ
(3)	Эй азизам, бахри неъмат аз Худо шукрона	(2
750	пурс (3078)	(7
	Фикри мардум дар тичорат суп бозор асту	X
81	бас (3221)	7
	Шикоятномае аз ман наёмад бар хавои нафс (3243).208	3
	«ШИН»	0
77	Дар ин дунё накукору ба васфи худ ту инсон	ָל,
	бош (3037)209	K
(F)	Хамтои чаннат бинам домони модари хеш (3042)210	(,
0	Дар ин бустони пинхонй зи кори бад гурезон	3
		$\sim$
18	ООЩ (30 13)	75
	Бар ин хаёти нозанин омода, бош омода бош (3235).212	1
(4)	То тавони дар хаётат аз таассуб дур бош (3252)213	
54	Гар ту ороми бихохи, эй писар, хушёр бош (3268)214	7
X	«СОД»	۲
13	Қавли ҳақро пеша кун, то аз хато ёби халос (3060).215	Y
	«ЗОД»	
	Байни мардум кош бошад эхтироми бегараз (3061).216	
14	«ИТҚӢ»	7
K	То тавони дар хаётат аз хато шав эхтиёт (3062)217	٦
(3)	«ИЗҒЙ»	Q
700	Саодат хамрахаш бошад касе, ки аз азал	
	махзуз (3063)218	X
82	«ЪАЙН»	7
	Шамси ховар мебарояд бо садо вакти тулуъ (3064).219	لُ
	«ҒАЙН»	()
750	Захмате каш бахри халқ аз ту бимонад боғу	7
$\lesssim$	роғ (3065)	X
(4)	«ФО»	(,
1		7

21	Аз барой хар хирадманд аз само ояд шараф (3066).221	1/2
	«ҚОФ»	(Z
7	Ошиқони рохи хақ бо шуру завку иштиёқ (3067)222	73
K	«КОФ»	
(3)	Эй сохиби каромат, нуру сафо муборак (3068)221	
7	Эй Мухсинчони чонон, рузи милод муборак (3099).224	0
	Эй Айбчони сарвар, рузи мавлуд муборак (3171а)225	1
K.Z.	Эй Айбчони сарвар, зодрузатон муборак (31716)226	73
1	«ГОФ»	
(3)	Зи нури қамар бин ту ин обу ранг (3069)227	
700	«ЛОМ»	0
	Давоми умри худ доим зи хар чохил машав	No.
82	ғофил (3070)	13
( )	Гар нагуфти харфи хак, шайтони гунги дар	
(3)	амал (3264)	(B
75	«МИМ»	(5)
	Муборак зодруз, ин лахзахоро бо сафо гуям (3005).230	X
81	Азизам, байни кавкабхо туро нури камар	K
	бинам (3015)231	
	Дар рахи шабзиндадорй чашми бедорат	()
750	манам (3016)	5
$\approx$	Дар рахи нуру зиё махтоб дорам дар дилам (3029).233	K
81	Хайр кун дар зиндагй бар ахли мухточу ятим (3043).234	13
	То ба кай бо интизори дар сари рохат манам? (3073).235	-
	Бахри ман омад назархо, шукри ин даврон	()
72	кунам (3074)	3
	Ман ба ин хуррамзамин аз бахри дидор	K
(1)	омадам (3079)	(3)
	Аз ибтидои исён, эй ёр, тавба кардам (3082)238	0
	Шукри хак дар ин чахон бо чамъи ёрон	(V
73	зиндаам (3090)	7
	Аз маъсиятхои чахон астагфируллох-ал-азим	K
(E)	(3108)	(3)
1	()	10

大	Дар ин дунё чи асроре? Намедонам, намедонам	V
	(3109)	N
82	Дар бехтарин симо туй, эй муниси деринаам (3111).242	7
	Азизи мардумон гаштам кучое, ки сафар	
		0
731	P(0 = = =)	75
	Нусратам гарчи фузун накши таманно дорам (3115).244	K
	Чашм бикшодй зи хоб шукрона кун хар	
5	субхдам (3116)245	Y
KX	Хар кучо дидам хатое ман намемонам қадам (3123).246	۲
	Ман харидори Юсуф, бар суп бозор омадам (3134).247	¥
4	Илму таълиму хунар бошад начоти миллатам (3139).248	
	Аз барои панд ру бар суйи назм овардаам (3205)249	X
7.7		7
	Ба қадри ақлу имонам сухан кардам, сухан	٦
	кардам (3211)250	
750	Бахри дилдори ҳақиқй суйи бозор омадам (3217)251	7
$\times$	Чахони маърифатро ман макоми рахнамо	X
81	бинам (3223)	7,
	Осуда нест фарде аз ин забони мардум (3226)253	3
	Шукри даврон мекунам, ки марди дунёдидаам	()
73	(3229)	7
	Бахти худро дар ҳаёт аз сачдагоҳам ёфтам (3253)255	K
	Назми суф илму ирфон муътабар дорад	(3
0	маком (3255)256	À
M	Хар кучо танхо бимонам фикри фардоро	λ
X		75
		1
	Хирадмандони дунёро нигахбони само	
74	бинам (3276)	7
K	Халоват хамрахи ёрон зи гул нуру сафо	۲
12	бинам (3288)259	X
	Саъйи маъни кардаву андеша дорам дар	0
	дилам (3299)260	
アム		7

	«НУН»	10
	Мепарад бо боли дониш дар хаво шахбози	
47	ман (3011)261	77
3	Эй азизам, то тавонй ту дилеро шод кун (3024)262	
X	Эй азизам, дар ҳаёт ҳаргиз дилозорӣ макун (3048)263	1
	Ман намехохам, ки фардо бехабар бошй зи	
1	ман (3077)	
47	То тавонй, эй цавон, бахри Ватан хидмат	72
3	бикун (3084)265	8
3	Мехрубониро зи султон як нафас пинхон	1
	макун (3087)266	
47	Шукри хак, дар зиндагй нуру зиё омад ба	73
3	ман (3094)267	8
3	Хамчун чамани бехор гулистон аст дили	(4)
	ман (3096)	
	Эй азизам, моли кас бар нафъи худ бурхон	
47	макун (3098)	73
α	Мохи барои суде аз об наояд берун (3101)270	5
3	Омади сол бо шарофат соли харгушро бубин (3114).271	(4)
	Оташе н-ояд ба мо аз назди хуршеди чахон (3131)272	0
	Даври хуршеди рухат чун Муштарй сайёра	
47	ман (3132)273	73
α	Зиндаги маъно надорад назди чохил дар	5
3	чахон (3138)	(4)
	Сухбати мардони нек у гулшану гулзори ман (3169).275	
	Бихишти човидон хохй, дили худро мусаффо	
87	кун (3188)276	78
	Рузгори хуш бихохй, дасту поро гум макун (3189).277	\$
3	Дасти дарози ахли илм обод гардонад Ватан (3190).278	(5)
	Бо умеди моли дунё умри худ оташ мазан (3196)279	0
	Бехтарин неъмат ба инсон чашми биноро	
87	бубин (3197)280	X

J. J.	Назди ахли илму ирфон, худсито, лофе мазан (3210).281 Забони модариро ту мукаддас аз макоме дон (3214).282 Гар лукма омад аз харом, пархез кун, пархез кун (3227)	X Z X
	чавон (3231)	K
	Мехри ахлоки самовй аз салом омад бурун (3245)286	
(3)	Хастии инсон ба дунё назми ободи замин (3246)287 Номи инсон шуд мукаддас дар замину осмон (3263).288	
	Назми сухан аз қаъри дил ч ~~у~~ шида омад бар забон (3265)	5
	Назму наво аз қаъри дил чушида меояд	
8	бурун (3270)290 Эй азизам, то тавонй худнамоихо макун (3272)291	
	Накши ҳарфам шуд баёни гавҳари дарёи ман (3277).292	8
	Чавхари андешаи ман нусрати ахли замин (3279)293 Гар ту оби чашмасорй, фикри дарёро бикун (3286).294	
8	Дар радифи зиндагй асрори хилқатро бубин (3292).295 «ВОВ»	
	Зиндагй гар шуд фаровон, норизо аз худ марав (3085)296	
	Хар кучо марди хирадвар харфу гуфтораш	
3	накў (3105)297 Айби касро то тавонй дар хаётат ту магў (3137)298	
	Дар самои маърифат бо хикмате сайёра шав (3149).299 Нек хох , эй писар, назди хирадмандон	
	бирав (3209)300	
K	Рузи пири бар ту ояд, аз казо ғамгин машав (3260).301 Дар талоши зиндаги бо амри дил мардона	7
77	шав (3295)	5
	«ХОИ ХАВВАЗ» Шукри дунёро бикун ҳаргиз магу ту оҳу воҳ (3071).303	
0		6

6	Аз барои як хато, эй ёр, озорам мадех (3126)304	1
X	Эй азизам, дар чавонй умри худ барбод	K
41	мадех (3266)	13
0	мадех (3200)	0
M		THE STATE OF
X	Ифтихори миллатам бошад забони модар (3022).306	K
	Эй Худоё, рузи махшар байни мо довар туй (3093).307	2
JE)	Битарс ту аз Худои худ, агар марди	(A)
7.4	мусулмонй (3130)308	7
α	Дар гулистону чаман сарви хиромонам туй (3136)309	$\mathcal{L}$
3)	Ало, Пешвои ин миллат, муборак иди Наврузи	
()	(3145)	
$\Rightarrow$	Аё, эй Пешвои мо, муборак рузи наврузи (3146)311	K
7	Бубин ту шамъи манро нури тобон мешавад	13
	pyse (3160)	D
1	Хикмати ахли хирад бар чашми мардум	
3		1
	- 3	1/2
(4)	Ё Илохо, бандаат ман аввалу охир туй (3167)314	(A)
54	Худоё, мору мохиро ба дарё ошно карди (3236)315	7
α	Машав навмеду хам ғамгин зи манзилхои	$\mathcal{S}$
3	нокомй (3280)316	(E)
6	Ба дунё кори хайре кун, агар дилбастаг дор (3296).317	
	Вочиб бувад дар ҳар нафас шукронаи даврон	X
57	кунй (3300)318	7
	Рубоихо319	0
Z)	Достону киссахо	()
7	—	X
		K
E }		(3
0		0
S		
X		X
0		1 6

Хочй Хусайн Мусозода

ДУВОЗДАХ БУРЧИ ФАЛАК ДЕВОНИ XII

Мухаррири адаби: Рахимов И.

Мухаррири техникй: Исобоев Илхомчон

> **Сахифабанд:** Қахорова Азиза

Ба чопаш 18.06.2024 имзо шуд. Андозаи 60х84 ^{1/16.} Коғази офсет. Чопи офсет. Хуруфи Times New Roman Тj. Чузъи чопии шартӣ 22,62. Адади нашр 100 нусха. Супориши №165.

> Матбааи "Ношир" 735700, Чумхурии Точикистон, кучаи Сейтвелиев, 2 Тел.: (83422) 5-65-95 www.noshir.tj